

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-on. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Boldog Újévet

kívánunk a vendéglátó ipar minden egyes tagjának, ezzel az iparral összeköttetésben álló termelőknek, gyáraknak és kereskedőknek, valamint az idegenforgalmi intézmények vezetőinek és tisztviselőinek.

Az újév küszöbén kívánjuk, hogy az a gazdasági javulás, ami az elmúlt évben néhány más iparágnál mutatkozott, végre a vendéglős-iparra is áttérjedjen.

Gazdasági megpróbáltatásunk rossz évei tűnjenek el az óévvel, hogy iparunk most már megerősödhessen és boldogulása biztosíttassék.

Hisszük, hogy érdekképviselőink előterjesztéseit a minisztérium az újévben is megértéssel fogadja és bölcs intézkedéseivel enyhít gazdasági bajainkon. A minisztérium eddigi gazdasági politikája, amely odairányult, hogy a vendéglátó ipar számára biztosítsa a megélhetést és fejlődés lehetőségét, az újesztendőben se maradjon el.

Az eucharisztikus világkongresszus és Szent István jubileumi ünnepségek miatt a vendéglátó iparra az újévben igen fontos szerep hárul. Az előrelátható nagymérvű idegenforgalom lebonyolítása, nevezetesen a külföldiek elszállásolása és étellemezése igen nagy és gondos munkát ad a vendéglátó iparnak. Mindennek a kifogástalan és eredményes teljesítése pedig nemcsak a vendéglátó ipar érdeke, hanem országos érdek. A vendéglátó ipar töle telhetőleg mindent elkövet majd, hogy a rengeteg külföldi jól érezze magát nálunk, hogy eltávozásuk után visszakívánozzanak hozzánk. Ezzel pedig idegenforgalmunk további fejlődését mozdítja elő.

Az újév idegenforgalmi szempontból tehát nagy feladat elé állítja a magyar szállodás és vendéglős ipart. Reméljük, hogy ezt a fontos feladatát becsületesen és hazafiasan oldja meg. Az eddigi tapasztalatok szerint a vendéglátó ipar az idegenforgalmat mindig közmegele-

gedésre látta el, ezért most is ugyanúgy intézi azt majd el. Közismert a magyar vendéglős jó konyhája, a kitűnő magyar bora és az udvarias kiszolgálása, amivel a külföldiek tettségét bizonyára kiérdemli az újévben is!

Mit várunk, mit kérünk?

Özv. Pósa Lajosnéától

Itt az újesztendő, jelzi a naptárunk,
Jobb jövő jöttére jaj de régen várunk?
Vajjon elhozta-e azt a fehér kendőt,
Azt a jobbik, szebbik, boldogabb esztendőt?
Amitől még egyszer kivirul a kedvünk,
Amitől az öröm könnyét szítja lelkünk.
Óh, lengesd, lobogtasd, hadd lássuk, hadd nézzük,
Mindenki javáért régen várjuk, kérjük.

Szenvedőnek hozzon gyógyító balzsamot,
Sötétbe járónak örök, fényes napot.
S aki vérző szívét, lelkét vesztette el,
Ne a tüske bokron, rózsán találja fel.
Minden ház asztalán legyen kenyér bőven,
Imádságos szívtel higgyen a jövőben.
Tűnjön el lelkében a multak boruja.
Istenhez az utat találja fel újra!

Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás

a kézműves iparossághoz szöveget intézett, amely így szól:

Az 1938. évben nagy feladatok előtt áll a magyar katolikus társadalom. Az eucharisztikus világkongresszus nemcsak lelkiekben és erkölcsiekben jelent felbecsülhetetlen értéket sokat szenvedett hazánknak, hanem mint idegenforgalmi esemény munkaalkalmat nyújt számos iparágnak.

A családi otthon melegén és örömén át tanul-tam megismerni és megszeretni a kézművesipart, amely hazánk történelmében az ezeréves keresztény kultúrának mindenkor építője és védője volt. A kézművesiparos egyik kezében a szerszámot forgatta, a másik kezével pedig magasra rartotta a Szűzmáriás magyar lobogót.

A kézművesipar hatalmas és művészi alkotásai a századok folyamán egybeforrtak Anyaszentegyházunk történelmi emlékeivel és kifejezőjévé váltak annak a hatalmas erőnek, amelyet az emberi lélekben a hit és a Krisztus Urunk iránti vágyódás jelent.

Az eucharisztikus év küszöbén arra kérlek Benneteket, hogy a mindennapi küzdelmes és munkás életetekben se feledkeztek meg a krisztusi igazságról és a hit erejéről. Az élet súlyát és csapásait könnyebben tudjátok elviselni, ha lelketek egyensúlyát a Krisztusba vetett hit biztosítja.

A rendíthetetlen, szilárd hit erejével és a csorbíthatatlan keresztény erkölcsök támaszával biztosíthatjuk mindennapi kenyerünket; elérhetjük a kézművesipar és a haza boldogabb jövőjét.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁNUNK

ELŐFIZETŐINKNEK

HIRDETŐINKNEK ÉS

ÜZLETFELEINKNEK! VENDEGLŐSÖK LAPJA

A pincér és vendége.

Irta: Kövér Ibrahim.

Csodálatos, mi a mi amerikai szemünkkel mindent másként látunk, mint az itteniek.

Azt mondják, üres gőg az, ha valaki soha a pincérrel több szót nem vált, mint amit kettejük közös ügye megkíván.

Én ellenben nem tudom végighallgatni, ha akárki is pusztán hangulatból „komázik” a pincérrel s azt hiszi, hogy az köteles ezt leereszkedésnek venni. Az ilyen ember asztalától elmene-külök.

Úgy vettem észre, bárki legyen a vendég, a pincér a maga részéről tekinti leereszkedésnek s

Boldog újévet kíván

i. t. üzletfeleinek

POPPER BORPINCÉSZET R.-T.

Budapest—Kőbánya, Előd-u. 8

áldoztatnak azt, hogy ő a feltett — rendszerint végtelenül ostoba — szubjektív kérdésre választ ad. A pincérnek egész külön öntudatot ad az a sok pénz, ami tárcájában és hátulsó bórsebében van, ha nem is az övé, de gerincét erősíti az a tudat, hogy vájkálhat benne s azt hiszem, nem igen imponál neki még a méltóságos úr sem.

A pincér azért kap fizetést, mert kiszolgál.

Hogy jön ő ahhoz, hogy amellet ingyen társalkodó robotot is végezzen? Hogy önmagát minduntalan megtagadva, kellemeseket válaszoljon. Mert hiszen, mint alkalmazott, nem vághat vissza azzal, hogy arra ő sem szerződött, sem kötelezve nincs, hogy privát beszélgetést folytasson a vendéggel. Micsoda önmegtagadás kell ahhoz, hogy a pincér egy-egy, öt nem is érdeklő vendégnek szépen mosolyogva válaszolgasson:

— Hm, hm, igenis doktor úr... nagyon helyes... igen... vagy úgy?...

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN

I. T. ÜZLETFELEINEK

A
KŐBÁNYAI POLGÁRI SERFŐZŐ
SZT. ISTVÁN TÁPSZERMŰVEK R.-T.
BUDAPEST

Ilyes, vagy egyéb közhelyeket nyög ki a főúr, vagy a kiszolgáló pincér, ha akár egy herceg, akár egy cipészegéd is kedélyeskedik vele. Mert csak képzeljük el, hogyha nemcsak egy ily végtelenül hüü és tapintatlan vendég cselekednék így, hanem mind az 50 vendég, aki véletlenül jelen van, elkezdene ily magánkotyogást folytatni a kiszol-

gálóval, mi lenne akkor? Eltekintve attól, hogy annak az embernek minden másodperce drága, ki követelheti azt tőle, hogy ő oly pszichoanalitikus legyen, hogy rögvést bele tudjon illeszkedni az 50 vendég ötvenféle gondolatmenetébe s szimultán kotyogóként járjon asztalról-asztalra?

Észreveszik-e végre az ú. n. „gemütlich”, hangulatoskodó, kedélyes emberek, mily helytelen úton járnak, mikor a pincért minduntalan molesztálják szubjektív megjegyzéseikkel, kérdéseikkel?

Ha a vendég úr unja magát, nincs társasága, megunta az Új Magyarság és az Ujság egymás elleni ríposztjainak olvasását, mielőtt odakotyog a pincérhez:

— Na Józsi, látta-e azt a nagyszerű darabot, lám, én ma megnéztem a „Lötyögő zsindey” című mozidarabot, nahát az nagyszerű... nem illenék-e a vendég úrnak, ha előbb figyelmesen megnézné a pincér arcát, vajjon beszélő kedvében van-e s illedelmesen megkérdezné: Engedje meg, nem terhelem-e önt, ha gondolatmenetét megzavarom és saját gondolatkörömbe bevonom önt kis beszélgetéssel?

Majd meglátná, mily feleteteket kapna. Azt hiszem, kb. ilyeneket:

IGEN TISZTELT
MEGRENDELŐINEK,
ÜZLETFELEINEK

BOLDOG ÚJÉVET
KÍVÁN

HAUER REZSŐ, CUKRASZ
Budapest, VIII., Rákóczi-út 49

— Uram, nekem fő a fejem attól, hogy a bal-közép hármashova tűnt el, kiment-e valahová, vagy elblicelt?

Vagy:

— Uram, az Isten szerelmére, hagyjon élni engem, épp azt számolom, hogy jobb hátsó négynek három üveg söre volt-e vagy négy?

Vagy:

— Uram, minden pillanatomban drága, mert, ha én önrel beszélgetek s nem veszem észre, hogy amonnan hívnak, az a vendég megorrol és szalad a tulajhoz, mert Budapest a türelmetlen vendégek városa. Miért kívánják azt, hogy épp a pincérnek legyen angyali türelme ahhoz, hogy minden fecsegést végighallgasson s minden felesleges kérdésre válaszoljon?

— Könyörgöm, én pincér vagyok csak, nem pedig izé... dízer...

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Mindenemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárú-gyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESARÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

MI UJSÁG?

Főpincérek Országos Egyesülete december 14-én este a budai Hubertus-vendéglőben társasvacsorát rendezett Reif János ügyvezető elnök vezetése mellett. Az ünnepi társasvacsorán a tagok nagyszámban jelentek meg. A baráti összejövetel kitűnő hangulatban folyt le.

A budapesti kávéipartestület versenyvacsorát rendez. A nemes versengésben nagy sikerrel vett részt a berlinitéri Viktória-kávéház. Budapest legismertebb ingyencei foglalták el a zsűri asztalát. A pohárköszöntők sorát Mészáros Győző

B. U. É. K.

TÖRLEY

kávé-ipartestületi elnök kezdte meg és Kovács-házy Vilmos fővárosi tanácsnok folytatta. Mind-egyik szónok rámutatott arra, hogy milyen fontos feladatot ró az eucharisztikus év várható óriás idegenforgalma a magyar konyhaművészetre. Ennek a feladatkörnek ellátására egyformán hivatottak a kávéosok és a vendéglősök, úgyhogy a vendéglátó ipar két rokon ágazata voltaképpen vállaltva szolgál egy közös nemzeti célt: a Budapestre látogató külföldiek „megfőzését”.

Borpiacón a javulás megindult. Az árak emelkedő tendenciát mutatnak. Kílátás van arra, hogy a gyengeminőségű borok ára is emelkedni fog. A nagyobb borfogyasztás előmozdítása érdekében a kormány még az ősz kezdetén elhatározta, hogy belföldön és külföldön széleskörű propagandát indít. Országos borpropaganda dairodát fognak felállítani és olyan bizottság feállítását tervezik, amelyben a gazdasági minisztériumokon, a Külkereskedelmi Hivatalon és a gazdakamarákon kívül a borkereskedők is részt vesznek.

Gundel Károly szakácskönyve megjelent „Kis magyar szakácskönyv” cím alatt. A kiváló szakácsművész műve hézagpótló és nélkülözhetetlen munka nemcsak a vendéglátó iparosok, hanem a háziasszonyok számára is. A legfinomabb és legmagyarabb ételek készíthetők el Gundel útmutatása alapján. Tíz fejezet alatt ismerteti e szakács-

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN

igen tisztelt üzletfeleinek

DREHER HAGGENMACHER R.-T.
BUDAPEST

könyv — a levesfélék, halak, hideg és meleg előételek, gulyáspörkölt, káposztás ételek, egyéb húselekt, főzelékek, levesbetétek és tésztakörítések, saláták és tészták — receptjeinek sorát.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVÉ

A fővárosi vendéglők borversenye ügyében az ipartestület felhívást bocsátott ki: Fölkérjük t. tagjainkat, akik a borversenyben részt akarnak venni, azok folyó évi január hó 6-áig jelentkezzenek. A jelentkezés után a rendezéssel megbízott bizottsággal közösen megállapítjuk a versenyszabályokat. A borversenyben részt vevő vendéglő egy magyaros ételt készít borkorcsolyának és üzletében állandóan kimért boraival lehet versenyezni. A versenyben kiválók díjazva lesznek. Minthogy a borversenynek nemcsak általános jelentősége van, hanem, mint a disznótoros, valamint a magyaros vacsoraverseny nagy sikere igazolja, üzleteinknek is javára szolgál: reméljük, hogy t. tagtársaink közül minél többen részt vesznek a borversenyben.

Eladó egy teljesen kijavított AUTÓ.

Személyfuvarozásra nagyon alkalmas.

Cím: KEMÉNY, műszaki üzlet,
Budapest, V., Akadémia-u. 21.

Kifőzőipar és a vendéglősök. A budapesti vendéglős ipartestület annak a kívánságának adott kifejezést az iparkamarában, hogy a kifőző ipar egytől étel rendszerre szoríttassék. Ez ügyben a kifőzők ipartársulata legutóbb nagygyűlésen kimondta, hogy a vendéglősöknek iparuk megsemmisítésére indított akciója ellen megfeszített, egyesült erővel akarnak küzdeni. A nagygyűlés a teljes siker jegyében folyt le, amennyiben tömegükkel és egységes állásfoglalásukkal impozánsan dokumentálták, hogy jogaikat nem engedik s a védekezésben a legvégsőig készek kitartani.

Az új bortörvény végrehajtási utasításának magyarázata

Dr. Terray Lajos

m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő előadásai alapján

megjelent.

Osszeállította:

Dr. Bleyer Imre, ügyvéd.

A könyv ára 6.- pengő.

Beszerezhető:

Nikolits György m. kir. belügym. fordítónál,
Budapest, IX., Üllői út 89/B. szám alatt.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete francia nyelvű tanfolyama január 10-én nyílik meg. Erre vonatkozólag az ipartestület elnöksége felhívást bocsátott ki. A kurzus január 10-én kezdődik és hetente, hétfőn és csütörtökön, délelőtt 10—11 órák között lesz megtartva a francia követség reáltanodautcai francia iskolájában. A jelentkezők száma szerint 15 tagból álló csoportokat állít össze a tanfolyam igazgatósága és szükség esetén könyvet is ad kölcsön. A négyhónapos tanfolyam egyébként ingyenes, csupán kezelési költségekre kell 10 pengőt fizetni. Minthogy az Eucharisztikus kongresszus miatt éppen iparunk céljait szolgálja ez a tanfolyam, amelyet a francia követség önzetlenül szervez iparunk tagjai részére, azért nemcsak fölhívjuk t. tagjaink figyelmét erre a tanfolyamra, hanem kérjük t. kartársainkat, tegyék lehetővé, hogy a jelentkező alkalmazottaik a hét két napján egy-egy órán a tanfolyam előadásain részt vehessenek. Jelentkezni január hó 8-áig testületünk irodájában lehet.

Az üzletvezető nem lehet tagja az előjárásának. Konkrét esetben kifolyólag az IPÖK kimondta: Az ipartestületekről és az ipartestületek Országos Központjáról intézkedő 1932: VIII. t.-c. 11. §-a utolsó bekezdésének utolsó mondata

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire talál feleletet az „ÉGI VILÁGOSSÁG”

30 éve fennálló etikái, tudományos okkultista és spiritista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P. Kiadóhivatal: Bpest, II., Erzsébet-u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kíváncsi díjtalan könyvismertetést küldünk.

az ipartestületi tagsági jogok gyakorlása tekintetében akként intézkedik, hogy az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart a kiskorú javára üzi. Azok a jogok tehát, amelyeket az idézett törvényhely biztosít, a gyámot, mint iparúzt illetik meg és nem az üzletvezetőt, akinek a személyét a törvény a szakképzettség ellenőrzésére követeli meg. Ebből következik, hogy az üzletvezető előjárásági taggá nem választható.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem

Budapest, VIII., Dugonics utca 3.

Telefon: 349—729

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete ülést tartott, amelyen a hegyközségi törvénytervezet tárgyában elfogadták a földművelésügyi miniszternek azt az álláspontját, hogy az új telepítéseket hosszabb időre megszüntessék és így lehetővé váljék a szőlőtermések értékesítésének helyes megszervezése. Nagy izgalmat keltettek azok a javaslatok, amelyek a meglévő szőlőterületeket akár felújítás, akár pedig külön adó útján kívánják sújtani. A választmány akképen határozott, hogy a meglévő szőlőterületek felújításához, mint szerzett joghoz is ragaszkodik, a szőlőgazdaság bármilyen új adóztatását azonban

1910 óta fennálló

v e n d é g l ő

kiöregedés miatt

örök áron eladó vagy bérbeadandó

Bővebbet Lőrincz Sándor
vendéglős, Pestszentlőrinc, Üllői-út 21.

határozottan ellenzi. A választmány az úgynevezett direkttermő szőlők kérdésében a kártalanításnak felemelését kívánja, minthogy a törvényjavaslatban meghatározott kártalanítási összeggel nem tartja a területeket átolthatónak. A szesz-törvényjavaslat tárgyában az egyesület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szesz-törvényt a bortermelés javára észszerűen és helyesen el lehet készíteni. A pénzügyminisztérium javaslata a szőlőérdekeltség véleménye szerint nem megfelelő.

Borszállításban speciálta

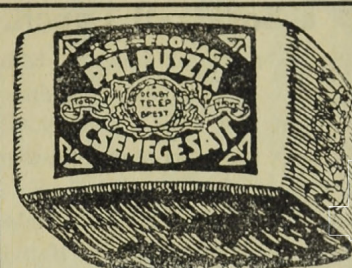
Kuhn Károly

teherautófuvarozó

Budafok, Apponyi-út 62

Telefonszám: 2—699—44

Alapítva 1882. Egyéni cég. Megbízható

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297—970

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt

beszerezhetők:

Pálpusztai-sajt,

Derby-sajt, Roma-

dour, Imperlál,

Óvári, Trappista,

Casino, Roquefort,

Roquefort dobozos

A bortermelés számára annyi bornak a felvételét kell biztosítani, amennyi megfelelő borárak eléréséhez szükséges. A javaslat a bortermelők kívánságait sem a mennyiség, sem az árak tekintetében nem veszi figyelembe.

A Budapesti Kereskedelmi Akadémia január 17-én nyitja meg új tanfolyamát 4—8 középiskolát végzetek részére. Tantárgyak: könyvvitel (átíró módszerek, mérlegtan), levelezés, kereskedelmi ismeretek, számtan, közgazdaságtan. Előadások hetenként négyszer, este 1/7-től 3/9-ig. Beírás délelőtt 8—1-ig és délután 1/6—1/8-ig. Nyomtatott tájékoztató a kapusnál is kapható díjtalanul: V., Alkotmány-utca 11. Telefon: 120—547.

Úszó mulatót akarnak létesíteni. Rozsnyai Sándor mulatótulajdonos beadványt intézett a fővároshoz és engedélyt kért arra, hogy a pesti Lánchíd fő alatt a korzó melletti rakparton és a Dunán úszó mulatót építhessen. Az engedéllyel együtt benyújtotta a terveket is, amely szerint tutajra építenék az úszó mulatót, amely 52 m hosszú és 20 m széles lenne, 6 m-rel emelkednék a víz fölé. A hatóságok a kérvénnyel elsősorban abból a szempontból foglalkoznak, hogy vajjon a Dunának ezen a szakaszán megengedhető-e a helyfoglalás, különös tekintettel a folyamhajózás érdekeire.

Kávékenyér. Brazília kormánya, miután éveken át sokmillió zsák kávé semmisített meg a kávéárak zuhanásának megakadályozására, végre elhatározta, hogy hasznos módon szabadul meg kávéfeleslegétől. A kávébogyót liszté őrlik, amit búzaliszttel kevernek és használatát a kenyér sütéséhez kötelezővé teszik. A „kávékenyér” nagyon ízletes, tápláló és ezenkívül épp oly frissítő és idegserkentő hatású, mint a kávéital.

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—425—04

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Dombrád község alulírott előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Dombrád község tulajdonát képező

„Vigadó” vendéglő és szálloda

üzlethelyiségei és italmérési joga, továbbá az ezzel kapcsolatos mozi a község képviselőtestületének 97/1937. Kgy. számú határozata alapján 1938. évi február hó 1-től kezdődőleg 3 évi időtartamra Dombrád község házában 1938. évi január hó 17-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe lesz kiadva.

Részletes feltételek a mai naptól kezdve az árverés megkezdéséig a községi főjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vagy 1 P. kifizetése ellenében ugyanott írásban beszerezhetők.

A haszonbérletre vonatkozólag az árajánlatok az árverésen szóbelileg előadhatók.

Dombrád, 1937. évi december hó 30.

Olvashatatlan aláírás,

főbíró.

Olvashatatlan aláírás,

főjegyző.

Hetvenéves a Borászati Lapok.

Ez igazán nagy esemény az időszaki lapok történetében. Különösen akkor, amikor minden szaklap annyi nehézséggel küzd. A Borászati Lapok igen értékes és közhasznú munkásságra tekinthet vissza, amit a magyar szőlőművelés és borkészítés fejlesztése, valamint a szakirodalom terjesztése érdekében a hetven év alatt kifejtett. A továbbiakhoz sok szerencsét kívánunk!

A szesztervény tervezetének tárgyalására ültek össze az érdekeltek a pénzügyminisztériumban. A hosszú idő óta húzódó kérdés végre tárgyalásra került, de az első megbeszélés alkalmával az a felfogás alakult ki, hogy, a kérdés rendkívül fontosságára való tekintettel, az érdekeltek csak későbbi időpontban terjesztik elő a javaslattal kapcsolatos észrevételeiket. A szesztervénytervezettel kapcsolatban olvastunk néhány észrevételt. Ezeknek az észrevételeknek lényegét abban foglalhatjuk össze, hogy a szesztervényjavaslatot erősen kifogásolják — bizonyos körök. Nyilván azért, mert áldozatot kell majd hozniok a törvény behozatala érdekében.

Tanonc főnöke tanszerek hiánya miatt nem büntethető. Ilyen ügyben hozott elvi jelentőségű döntést a belügyminisztérium 2348/1937. kih. szám alatt: A Kihágási Tanács terheltet a kihágás vádjá alól felmentette, mert a tanszerek hiánya miatt az iskolából hazaküldött tanonc távollétét igazolatlan iskolamulasztásnak minősíteni és ezen az alapon a munkaadót megbüntetni nem lehet. Ha tanonc tanszerekkel nem rendelkezik, nem szükséges őt az iskolából hazaküldeni, hanem a tanszerek beszerzését az 1922. XII. t. c. 116. szakaszának utolsó bekezdésében meghatározott módon kell biztosítani.

Kiviteli többletünk százmillió pengő fölé emelkedett 1937. évben. Ez az eredmény egészen kivételes jelenség gazdasági életünkben. Ha egy évtizedre visszamenőleg vizsgáljuk külkereskedelmi adatainkat, akkor megállapíthatjuk, hogy pl. 1927-ben 385.4 millió pengő volt a behozatali passzívum és csak 1930. évben fordult át kereskedelmi mérlegünk állása aktívumba. 1930 óta 1937-ben volt tehát legnagyobb kiviteli többletünk. De ennek nemcsak összesség szerűség szempontjából van különös jelentősége, hanem valutáris okokból is, mert a százmillió kiviteli többletből jelentékeny összeg az, amely szabad devizát jelent. Minden eszközt fel kell használnunk, hogy ezt a kiviteli többletet továbbra is biztosítsuk, mert csak így teljesíthetjük az adósságrendezésével kapcsolatban vállalt kötelezettségünket.

A szőlősgazdák megsegítése érdekében számos intézkedést léptetett életbe a kormány. Legutóbb a borközraktári intézmény felállításával igyekezett a válsággal küzdő szőlősgazdáknak támogatást nyújtani. Most újabb javaslattal, a hegyközségi törvényjavaslattal akarja a kormány az egész kérdéstörmeget átfogóan rendezni. A hegyközségi

törvényjavaslatnak fontos rendelkezései közé tartozik az, hogy rövid időre, átmenetileg eltiltja az új szőlőtelepítést. A törvénytervezetnek ezt az intézkedését a gazdák körében örömmel fogadták, mert átmenetileg a szőlőterület növekedésének gátat vet. Fontos intézkedéseket tartalmaz a javaslat a szőlő pótlására és felújítására vonatkozólag. Azonban nincsen arról szó, hogy a homoki szőlőket lassú kihalásra kívánja a kormány juttatni. A felújítási tilalom kizárólag a síkfekvésű, kötött talajú szőlőre fog fennállani. Az ilyen talajon fekvő nagyobb szőlőbirtokokat holdankint 30 pengő járulék megfizetésére kötelezik s az így befolyó összeget az értékesítés előmozdítására használják fel. A javaslat gondoskodni kíván a minőségi termelés fokozásáról és a belső fogyasztás megélénkítéséről is. Az előbbi célt növényvédelmi intézkedésekkel, az utóbbit pedig megfelelő és nagyszabású propagandával akarja elérni.

M. kir. rendőrség váci kapitánysága.

1082/1. 1936. kih. szám.

ÍTÉLETKIVONAT

Polacsek Károly váci vendéglőst azért, mert vendéglőjében 1 darab 1 és 1/2 literes kristályos üvegben forgalomba hozott bort megjelölni elmulasztott és 1 darab kiszolgáló üvegben vízzel kevert bort tartott megjelölés nélkül, a bortörvénybe ütköző kihágás miatt 5 napi elzárást helyettesítő 10 pengő pénzbüntetésre ítélem. Vác, 1937. évi január hó 25-én. Dr. Görög József, m. kir. rendőrfogalmazó r. büntetőbíró.

M. Kir. Rendőrség Debreceni Kapitánysága.

ÍTÉLETKIVONAT.

Másolat: a 3677/1936. kih. számú iktatmányról 3677/1936. kih. szám. A m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának rendőri büntetőbírája 1936 június hó 27-én megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után özv. Szegedi Vilmosné szül. Bolha Mária 40 éves, ref. debreceni szül. és lakost bűnösnek mondta ki az 1936. V. t. c. 9. §-ába és a 32.244—1926. F. M. rendelet 5. §-ába ütköző és az 1936. V. t. c. 49. §. 1. p. és a 32.244/1926. F. M. r. 11. §. 4. pontja szerint minősülő kihágások miatt, melyeket azáltal követett el, hogy Debrecenben 1936. évi május hó 15-én a Péterfia-u. 55. szám alatti korlátlan italmérési üzletben tartott helyszíni szemle alkalmával 1. a söntésben 7% vízzel készült hamisított bor találatot. 2. A borpárlat — mint szeszes ital — palackján a készítő nevét és telepeinek helyét nem tüntette fel és ezért özv. Szegedi Vilmosné terheltet az 1936. V. t. c. 49. §. és a 32.244/1926. F. M. rendelet 11. §-a alapján a ktk. 21. §. II. Bn. 5—7. §-a alkalmazásával 10 pengő pénzbüntetésre ítélem, mely behajthatatlanság esetére a Bn. 10—11. §-a alapján 5 napi elzárásra változtatható át. Egyben kötelezte ezen ítéletek hírlapi közzétételét. A másolat hitelül: Debrecen, 1937. december hó 14-én. Olvashatatlan aláírás, hiv. főtiszt.

Előfizetőinkhez

aazzal a kéressel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postakarekpenztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalón 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenként

ALAPÍTOTTA:
INHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A vendéglátó személyzet munkaideje

rövidesen rendezés alá kerül, mert a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937. évi 21. törvényeknek a munkaidőre vonatkozó rendelkezései folyó évi március elsejére életbe lépnek. Ennek folytán a vendéglátó ipari személyzet munkaidejét is szabályozzák.

Erről a fontos szociális kérdésről dr. Halla Aurél államtitkár úr a Pesti Hírlapban legutóbb alapos és minden részletet megvilágító cikket írt, amelyet a vendéglátó iparosság és személyzetének a figyelmébe ajánlunk a következőkben: A vendéglátó iparokban foglalkoztatott személyzet munkaidejének kérdése eddigelé egyáltalán nincsen szabályozva. Nincsen megfelelően szabályozva ennek a személyzetnek heti pihenőnapja sem. Az a körülmény, hogy a személyzet a hosszú munkaidő egy részén át csak készenlétben van és nem végez nehezebb munkát, nem jöhet figyelembe azért, mert a készenlét általában mindenütt munkának számít. De ebben a szakmában tulajdonképpen készenlétről sem lehet szó, mert a közbeeső időn át is különböző munkát kell az alkalmazottaknak végezniök. Rá kell mutatnom arra a körülményre is, hogy ez a munka kifejezetten a nehéz munkák közé számít, mert abban az időben, amikor az üzlethelyiségek látogatottak, az alkalmazottak munkaereje a legteljesebb mértékben igénybe van véve. Súlyosabbá teszi ennek az alkalmazott csoportnak a helyzetét az a körülmény is, hogy a munka igen gyakran a késő éjjeli órákba nyúlik és ennek következtében az alkalmazottak csak igen későn jutnak az éjjeli pihenőhöz.

Azt látjuk, hogy Németországban, Ausztriában és egyáltalán a legtöbb államban ennek az alkalmazott csoportnak munkaideje is megfelelően szabályozva van. Lehetetlen

ennélfogva tovább elzárkózunk az elől, hogy ennek az alkalmazotti csoportnak munkaidejét szabályozzuk.

Annak a kérdésnek vizsgálásánál, hogy a munkaidő mily szabályozást nyerjen, meg kell állapítanunk, hogy a napi 8 órai munkaidő bevezetése ebben az ágazatban ma még teljesen lehetetlen. Azokban az államokban is, amelyekben már régebben szabályozták ennek a csoportnak munkaidejét, 8 óránál lényegesen hosszabb munkaidőt állapítottak meg. Így Ausztriában a munkaidő napi 10 órában van megállapítva és Németországban is a megengedett napi munkaidő részben eléri, részben megközelíti a 10 órát. Nem valószínű, hogy mi a munkaidő szabályozásánál szigorúbb mértéket állapíthatnánk meg, mint aminőt Ausztriában és Németországban megállapítottak. Ezért megfelelőnek látszik az a javaslat, amely a vendéglátó iparokban foglalkoztatott személyzet munkaidejét 24 óra alatt 10 órában, egy-egy héten 60 órában véli megállapítandónak. Emellett természetesen meg kellene engedni azt, hogy ha valamely üzemben a hétnek egy vagy több napján 9 órai, vagy 9 óránál rövidebb munkaidő van megállapítva, minden ilyen nap után a hétnek más napján a munkaidőt legfeljebb 11 órára lehessen meghosszabbítani azzal a korlátozással azonban, hogy a heti munkaidő ezekben az esetekben sem lehet több 60 óránál.

Fontos követelmény az is, hogy a személyzet részére az egyik munkaszak és a másik munkaszak között, legalább egymásra következő 10 órai meg nem szakított pihenő idő legyen.

Amint már fentebb említettem, a munkaidő szabályozásával kapcsolatosan a személyzet heti pihenőnapjának kérdését is szabályozni kell, még pedig olyképen, hogy minden

munkavállalónak hetenkint egyszer 24 órai meg nem szakított pihenőnapot kell adni úgy, hogy ez a 24 órai pihenő közvetlenül kövesse az aznapi 10 órai pihenőt. Rendelkezni kell az iránt is, hogy a pihenőnapot megváltani nem szabad.

A munkaidő kérdésével kapcsolatosan szabályozni kell a személyzet munkaközi szünetének kérdését is, még pedig olyképen, hogy ha a munkaidő 9 órát meg nem halad, legalább félórát, 9 óránál hosszabb munkaidő esetében legalább egy órai munkaközi szünetet kell adni.

A kiadandó rendeletben önként értetődően lehetővé kell tenni azt is, hogy erőhatalom, vagy elemi csapás elhárítása, nyersanyag, egész- vagy félgyártmánynak romlásától való megóvása, végül az üzleti gépeknek és berendezéseknek szükséges sürgős javítása érdekében a személyzet a megállapított napi munkaidőn túl is foglalkoztatható legyen. Ugyancsak intézkedni kell aziránt is, hogy a túlmunkát a rendes munkaidőre megállapított munkabérenél legalább 25%-kal magasabban kell díjazni.

A szabályozásnak, természetesen a vendéglátó iparokban foglalkoztatott összes munkavállalókra, ideértve a konyhában alkalmazottakat, a tisztogatást végzőket, a kapusokat, a felügyeleti és őrszolgálatot ellátó egyéneket is, ki kell terjednie.

E cikk világosan szól és ezért ebből láthatjuk, hogy az illetékes minisztérium a kiadandó rendeletével egy nagy lépéssel előre viszi a vendéglátó iparban foglalkoztított személyzet munkaviszonyainak javítását!

A vendéglátó ipar munkaadói és alkalmazottai pedig köszönettel veszik majd az államtitkár úr megértő támogatását!

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Zenészek bejelentése.

A munkaadó — a 7800/1937. M. E. számú rendelet értelmében — köteles az 1938. évi január hó 1. napján alkalmazásban álló, biztosításra kötelezett zenészi minőségben foglalkoztatott munkavállalóját a biztosító intézetnél bejelenteni. A bejelentés teljesítése alól nem mentesíti a munkaadót az a körülmény, hogy a zenészt munkabábelésének esetleges korábbi időpontjában az intézetnél már bejelentette.

Az 1938. évi január hó 1. napján foglalkoztatott zenész bejelentését a MABI-nak a betegségi biztosítás szempontjából megállapított illetékeségi területén (Budapest, Budafok, Csepel, Kispest, Pestszenterzsébet, Rákospató, Újpest) ennél az intézetnél, egybeült pedig az OTI illetékes kerületi pénztáránál (kirendeltségénél) haladéktalanul teljesíteni kell.

A bejelentési kötelezettség teljesítésére a munkavállalók munkabábelésének rendszerinti bejelentésére szolgáló „Belépést jelentő lap”-ot kell használni. A belépést jelentő lapnak „Megjegyzés” elnevezésű és 13. sorszámmal ellátott rovatában fel kell tüntetni azt, hogy a zenész a középiskolának vagy azzal egyenlő tanértékű iskolának (gimnáziumnak, reálgimnáziumnak, reáliskolának, liceumnak, polgári iskolának stb.) negyedik osztályát elvégezte-e és zenei szakképzettségét tudja-e valamilyen zeneiskola bizonyítványával igazolni.

Szarvas-Kondorosi kövesút mentén,
Szarvastól 25 km., malom mellett, 50 éve fennálló
jóforgalmú trafik, fűszerüzlet
és korlátlan italkimérés, jogfolytonossággal, családi változás miatt **eladó.**
Cím: Hegedüs János, vendéglős, Szarvas, III. külker. 236/I.

Ha a munkaadó az 1938. évi január hó 1. napján alkalmazásában álló zenészt a MABI-nál az előbb kiadottak szerint bejelentette, az illetőt az OTI-nál külön nem köteles bejelenteni, még abban az esetben sem, ha a zenész az 1938. január 1. napjától kezdve az utóbb említett intézetnél esnek biztosítási kötelezettség alá.

A MABI azokat a belépést jelentő lapokat, amelyek nála bejelentett olyan zenészekre vonatkoznak, akik a bejelentett adatok szerint négy középiskolát, vagy azzal azonos tanértékű iskolát nem végeztek, vagy zenei szakképzettséggel nem rendelkeznek, a bejelentés beérkezésétől számított 8 nap alatt az OTI-nak megküldeni köteles.

A munkaadó az 1938. évi január hó 1. napja után alkalmazásba lépő zenemunkavállalójának munkabábelését a bejelentésre vonatkozó általános szabályok szerint annál az intézetnél köteles bejelenteni, amelynél az illető a vonatkozó rendelkezés értelmében biztosítási kötelezettség alá esik. A munkaadó köteles azonban a belépést jelentő lapnak „Megjegyzés” elnevezésű és 13. sorszámmal ellátott rovatában feltüntetni azt, hogy a bejelentett munkavállaló négy középiskolát végzett-e és zenei szakképzettségét valamely zeneiskola bizonyítványával igazolni tudja-e?

Ha a munkaadó a bejelentett munkavállaló belépést jelentő lapjának megfelelő rovatában az iskolai végzettségre és a zenei szakképzettségre vonatkozó adatokat nem tünteti fel, az intézet a bejelentést elfogadja ugyan, de a hiányzó adatokat a munkaadó költségére hivatalból szerzi be.

A MABI köteles a biztosításra kötelezett zenészeknek, illetőleg igényjogosult családtagjának az 1938. évi január hó 1. napja előtt megkezdett és az e napon folyamatban levő betegségi biztosítási segélyezését a biztosított felgyógyulásáig, illetőleg igényjogosultságának lejártáig ellátni akkor is, ha a zenész az 1938. évi január hó 1. napjáról kezdődően az OTI-nál esnek biztosítási kötelezettség alá.

Az 1938. évi január hó 1. napjától kezdődően új megbetegedés alapján a MABI csak abban az esetben köteles a zenészt betegségi biztosítási segélyben részesíteni, ha a bejelentés adatai vagy a bemutatott okmányok szerint a segélyezést igénylő négy középiskolát, vagy azzal egyenlő tanértékű iskolát végzett és valamely zeneiskolában zenei szakképzettséget szerzett. Az igénylőt egyébként az OTI-hoz kell utasítani.

Mind az elrendelt általános bejelentési kötelezettség teljesítésének, mind annak ellenőrzésére, hogy a munkaadó a munkavállaló bejelentése alkalmával a munkavállaló iskolai végzettségére és szakképzettségére vonatkozó adatokat a valóságnak megfelelően tüntette-e fel, úgyszintén mulasztás esetében az 1927:XXI. t.-c. 135. és 136. §-ának, valamint az 1928:XL. t.-c. 123. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az általános bejelentéssel kapcsolatos mulasztások ezenfelül az 1927:XXI. t.-c. 129., 131. és 144. §-ában, úgyszintén az 1928:XL. t.-c. 117., 118. és 119. §-ában megállapított jogkövetkezményeket is maguk után vonják.

Megbízható

csapos
sürgősen
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Rendelet a borpárlat előállításához felhasználható bor áráról. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a nem direkttermő szőlőből származó borból, borárkiegészítés igénye nélkül termelhető borpárlat előállításához felhasználható bor árának megállapítása tárgyában. A rendelet szerint a termelési adó alá eső szeszfordékban, borárkiegészítés igénye nélkül, jelen rendelet hatályba lépése után vásárolt nem direkttermő szőlőből származó bort csak abban az esetben szabad borpárlat előállításának céljára felhasználni, ha a szeszfordédevállalkozó vagy a szeszfordét igénybevevő főzető igazolja, hogy a borpárlat előállításához felhasználható borért az eladónak, seprőjéről lefejtve és a szeszfordébe beszállítva, Malligand-fokonként legalább 1-3 filléres árat fizet.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a bor átvételi és kezelési költségeiről. Szakértők meghallgatása alapján a kamara megállapította, hogy az átlagban 56 filléres áron eladott boroknál a következő átvételi és kezelési költségek merülnek fel: Jutalék literenkint 1 fillér, szállítás literenkint 3 fillér, adó literenkint 9-5 fillér, forgalmi adó literenkint 1-68 fillér, átvételi költség literenkint 0-5 fillér, dugó, kén, juta literenkint 0-2 fillér, kádárszámla literenkint 0-2 fillér, felszerelés pótlása literenkint 0-2 fillér, derítés költségei literenkint 1-5 fillér, 1 ezrelék szűrés hiány literenkint 0-06 fillér, 3% apadás literenkint 1-68 fillér, összesen 19-52 fillér literenkint, vagyis egy liter bort tehát hozzávetőlegesen 19-52 fillér átvételi és kezelési költség terhel.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

A szesztörvényjavaslat vitája.

Az új szesztörvényjavaslat körül sok javaslat merült fel.

Az új elgondolás az, hogy az ipari szeszgyárak keretének a közérdek határáig való leszállítása mellett a mezőgazdasági szeszfordék mai formájukban megszűnjének és mezőgazdasági gőcpon-tonon oly új mezőgazdasági jellegű 2—3000 hl kapacitású mezőgazdasági szeszfordék létesüljenek, amelyekbe egy-egy birtokos — természetesen a mezőgazdasági szeszfordék eddigi tulajdonosai is — 20 holdig terjedő területének termését beszállíthassa és a megfelelő moslékot ingyen visszakapja.

Persze a szeszfordék felállítása pénzbe kerül, melyet a kisember nem tud előteremteni. De erre megvan a kijárt út. A kormány az elmúlt évben egy sereg igen jól működő borközpontot állított fel és rendezett be. A szeszfordék felállítása könnyebb feladat, mert a szeszfordék jövedelméből amortizálható a berendezkedési költség, úgy hogy a kormánynak csak átmenetileg kellene az anyagi eszközöket rendelkezésre bocsátania. Ezenkívül az új rendezésnél eredetileg az a szándék merült fel, hogy az ipari gyárak szeszűkért kisebb átlag-árat kapjanak, mint a mezőgazdaságiak; ha ezt a különbözetet a kincstár igénybe veszi s megtoldja még azzal az összeggel, amelyet a múltban évente mint külön jutalmat adott titkon a mezőgazdasági szeszgyáraknak, akkor megvan a további fedezet a mezőgazdasági szesztermelés átszervezése számára oly mezőgazdasági szeszfordék létesítése útján, melyeknek tulajdonosai nem a gyáros, nem a nagybirtok, hanem több ezer kisgazda, akiknek érdekében szabad is, kell is a szeszügy rendezésébe az államhatalomnak beavatkoznia.

Bérbeadó

tóparti nyaralóhelyen, közvetlen a balatoni műút mellett kertes nyári vendéglő
„Szakembernek” jelígre a kiadóba

MI UJSÁG?

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének előjárósága legutóbb ülést tartott, amelyen Malosik elnök bejelentette, hogy az új bortörvény tárgyalásakor megígért szesztörvényjavaslat elkészült, sőt a Borgazdasági Tanács már tárgyalta is. A régebbi szesztörvény, amelyet ezen újabb hatályon kívül helyez, jogot biztosított az italmérőnek, hogy saját üzletében hideg úton rumot, likőrt és pálinkát állíthat elő, amelyet saját üzletében mérhet ki. Reméljük, hogy ezen jogunkat az új törvény és annak végrehajtása nem fogja érinteni és továbbra is lehetőség lesz arra, hogy az italmérők saját üzleti szükségleteikre likőrt, rumot előállíthassanak. Mindamellett érdekeink védelmére felkértük az italmérő szakmá-nevében a pénzügyminisztériumot, hogy a szesztörvényjavaslat további bizottsági tárgyalásaiba vonja be az italmérők hivatalos szervezeit is. Az előjáróság elfogadta a költségvetési javaslatot és az alapszabály módosítására tett indítványt, amelyet az alapszabály alapján a testület hirdető-tábláján közszemlére kifüggesztetett. (Egyébként a költségvetést, számadást és az alapszabály-módosítást legközelebbi lapszámunkban közölni fogjuk.) A közgyűlés február 28-án, délelőtt a Britannia-szállóban lesz.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Mindennemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárú-gyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

Vajexportunk emelkedik

a statisztikai adatok szerint. Ez az öröndetes tejtermelési fejlődés pedig a kormány által 1922. évben létrehozott Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ eredményes működésének köszönhető. Világosan kimutatja mindezt az idevonatkozó statisztika. Az elmúlt évben külföldre exportált 510 vagon vajból az O. M. Tejszövetkezeti Központ 305 vagon szállított ki az előző 1.36. évi 219 vagon vajjal szemben.

A tej és vaj termelésének ez a fejlődése tehát a Szövetkezetek szaporodásának tudható be. Ugyanis az OMTK új szövetkezeteket alapított, újjászervezte a tönk szélén álló régiákat, átvette azok legfelsőbb irányítását és ellenőrzését, valamint termékeiknek központi értékesítését. 1923. év végén 10 tejszövetkezet tartozott kötelékébe, 1925. év végén 27, 1930. év végén 231, 1935. év végén 471, ma 811. Egy millió literrel a forgalom 150 millióra emelkedett s az OMTK révén ma a piac árának irányítását a szövetkezetek szuverén módon tartják kezükben.

Az OMTK által a tagszövetkezeteknek nyújtott segítségek sora kimeríthetetlen. Előkészíti a szövetkezet megalakítását, rendelkezésükre bocsátja az összes iratokat, szervezési szaktisztviselőket küld ki, a szövetkezetet szaktanácsokkal látja el, szükség esetén kamatmentes kölcsön-

nel, indokolt esetben államsegéllyel támogatja. A meglévő szövetkezetek értékesítési tevékenységét elősegíti, a szövetkezetek felett felügyeletet és ellenőrzést gyakorol. A tejértékesítésnél biztosítja a legmagasabb tejtérteket. A központ közvetlen értékesítési körébe be nem kapcsolt szövetkezeteket is segíti, termelvényeik számára piacot keres.

Az OMTK közvetlen értékesítését is hatalmas számsorok jellemzik, 1937-ben 19 millió liter tejet adott el, vidéki telepein 71.25 millió liter tejet dolgozott fel, 1936-ban 278 vagon vajat, 84 vagon sajtot és juhtúrót, 4 vagon kazeint készített.

A tejtermelésnek ez a nagyszerű megszervezése lehetővé teszi, hogy a tejtermelő gazda a tej szállításai után állandóan biztos és fix jövedelemhez jusson. Ez pedig a gazdaságadalm megélhetése szempontjából igen jelentékeny tényező.

A vendéglátó ipar ezt a csodálatos tejtermelési szervezetet öröndetes látja és önkénytelenül felveti a kérdést: Vajjon a többi termelési ág mikor jutnak el ilyen biztos megélhetést nyújtó szervezethez és mikor jut el iparunk is a megélhetését és fejlődését biztosító utakra. Ebben reménykedhetünk, mert kormányunk tervszerű és céltudatos gazdaságpolitikája minden irányba kiterjed.

Hallósy István kormányfőtanácsos. A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére a kormányzó Hallósy Istvánnak, a Budapesti Nemzetközi Vásár ügyvezető igazgatójának a magyar kézművesipari termékek kollektív propagandájának szolgálatában kifejtett értékes működése elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

A törlesztés kölcsönre fizetendő borok átvétele Tokajhegyalján. A földművelésügyi miniszter lényegesen emelte a szőlőfelújítási kölcsönök visszafizetésénél a törlesztés kölcsönökre beszolgáltatott borok átvételi árát. Az esedékes beszolgáltatásokra vonatkozóan most történt intézkedés. Mint a multban, most is az átlami közpincékben veszik át a szakkiküldöttek a beszolgáltatott borokat. A beszolgáltatások időpontját Sátoraljaújhelyen január 27—29-re, Sárospatakon január 31. és február 1-re tűzték ki.

Példaadó büntetésben részesült iparostanuló a tanonciskolai igazgatójával szemben tanúsított tiszteletlen magaviselete miatt. A tanonciskolai felügyelőbizottság jelentést tett a magáról megfélemlített iparostanuló esetéről a járási főszolgabíróhoz, aki mint az I. fokú iparhatóság a községi iparostanonciskola III. osztályának tanuló-ját, a tanonciskolai felügyelőbizottság javaslata-ra az iskolából két hónapra — 1938 január 1-től 1938 február 28-ig — kizárta és tanviszonyának tartamát az iskola látogatásának kötelezettsége mellett két hónappal meghosszabbította.

Jól sikerült a szőlőexport. Most készült el az idei szőlőkivitel számszerű eredménye. A számadatok azt mutatják, hogy az elmúlt szezonban jól sikerült a szőlőexport. Összesen 153.853 mázsa szőlőt exportált az ország, 12.000 mázsával többet, mint tavaly. A kivitel értéke 3.371.773 pengő volt az 1936. évi 3.009.176 pengővel szemben. A magyar szőlők legjobb külföldi piaca e szezonban is Németország volt, ahová a kiszállított mennyiség 62 százaléka került, második helyen

Bérbeadó Alsókéked-Fürdő vendéglője

az 1938. évi május hó 1-től október hó 1-ig terjedő nyári szezonra. Bérösszeg P 3000.—. Iatlmérési joggal rendelkezők előnyben részesülnek.

Érdeklődők forduljanak február hó 15-ig **MELCZER LILLA** ország-gy. képviselőhöz, **Alsókéked, Abaúj-Torna megye.**

áll Ausztria, ahova 21 százaléka került az exportnak.

Bővítik a csepeli kikötőt. November elején nyílt meg a csepeli szabadkikötő, mely korszerű, tökéletes berendezésével 15.000 m² területen áll a forgalom rendelkezésére. A kikötőben most épül egy hatalmas, mintegy 55.000 m² területű medence, 265 méter hosszú kikötésre és rakodásra alkalmas partfallal. Már elkészült egy 2300 m² területű raktárépület, melynek legkisebb zuga is bérbe van adva. Januárban készül el egy 44.000

Püspökladány község előljáróságától.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A Püspökladány község tulajdonát képező és a község piacterén lévő egyemeletes szálloda, vendéglő, kávéház és koresma ipar gyakorlására szolgáló „Rákóczi”-hoz címzett épületnek és mellékhelyiségeinek az 1938. év május hó 1. napjától az 1941. év szeptember hó 30-ik napjáig terjedő időre való haszonbérbeadása érdekében Püspökladányban, a község-háza 3. sz. szobájában folyó év február hó 25-ik napján, délelőtt 9 órakor nyilvános árverést fogunk tartani.

A kikiáltási évi haszonbér 600 pengő.

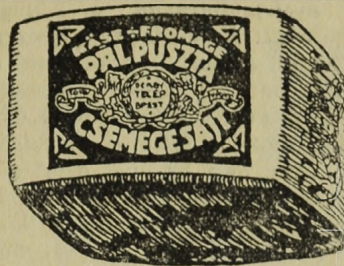
Bánatpénz 300 pengő, mely összeget árverezők az árverés megkezdése előtt tartoznak a községi pénztárban letétbe helyezni. A szerződés aláírásakor haszonbérlo a félévi haszonbérnek megfelelő óvadékot tartozik letétbe helyezni.

A község 15.000 lakosú, járási és járásbírósi székhely, számos közhivatallal és hatalmas vasúti csomóponttal. Amennyiben a haszonbérlo az előírt feltételeket minden tekintetben megtartja és ellene kifogás nem merül fel, újabb haszonbérbeadás esetén, egyenlő feltételek mellett, elsőbbségi joggal bír.

A részletes árverési feltételeket a községi előljáróság az érdeklődőknek 1.50 pengő beküldése ellenében megküldi.

Püspökladány, 1938. január 28.

Nagy Sándor s. k.
főjegyző.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:

Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Roma-dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

m² területű modern vasbeton tárház. A mai külföldi raktárberlők között képviselve vannak különféle külföldi gyarmatáru cégek, amelyek Ketről idehozott árujukat Nyugatra való tovább-szállítás céljából tárolják itt.

A legközelebbi Budapesti Nemzetközi Vásárt 1938 április 29-től május 9-ig rendezti a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Gyár-iparosok Országos Egyesülete, Budapest székes-főváros közreműködésével és az összes illetékes hatóságok és érdekeltségek támogatásával. A vásárra a szokottnál jóval korábban indultak meg és erős tempóban folynak a jelentkezések. A cégek megtanulták, hogy minél korábban jelentkeznek, annál előnyösebb helyet tudnak maguknak biztosítani. A vásár kiállítói, amennyiben jelentkezésük 1938 január 25-ig beérkezett a Vásárirodába (V., Alkotmány-u. 8.) 10% helydíjkedvezményben részesülnek.

Borszállításban speciálista
Kuhn Károly
teherautófuvarozó
Budafok, Apponyi-út 62
Telefonszám: 2-699-44
Alapítva 1882. Egyéni cég. Megbízható

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire talál feleletet az „ÉGI VILÁGOSSÁG”
30 éve fennálló etikai, tudományos okkultista és spiritista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P. Kiadóhivatal: Bpest, II., Erzsédes-u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kíváncsiakra díjtalan könyvismertetést küldünk.

BRESSÁN KÁROLY
író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349-729

Csemege-ürmősbort

a legjobban A. W. SCHWARZ ERBEN-féle ürmősfűszerrel készítünk. Ingeny mintát és használati utasítást szívesen küld a magyarországi vezérképviselő: **hegyaljai PACOR GYÖZÖ**
Budapest, VIII., Népszínház-utca 22., II. 9.

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-94

Tandíjmentes nyelvtanfolyamok a Külügyi Társaság védősége alatt. Az évek óta népszerűségnek örvendő angol, német, francia, olasz és spanyol nyelvtanfolyamok II. féléve a Barcsay-utcai gimnáziumban február 5-én kezdődik. Külön kezdő-, erőskezdő-, haladó- felső és társalgási tanfolyamok. Új osztályok: Az órák délután 5 és 9 között vannak, hetenként kétszer. Tandíj nincs. Beiratkozás január 27-től minden hétköznap délután 5 és 9 között a Barcsay-utcai gimnázium épületében (Barcsay-u. 5. Erzsébet-körút mellett). Telefoni felvilágosítások: 330—734. Beiratási díj a négyhónapos félévre 10 P, közalkalmazottaknak, két nyelvre iratkozóknak 9 P.

Vendéglőüzem az amerikai óriásrepülőgépeken. Ma már minden fontosabb amerikai légivonalon közlekednek olyan utasszállító óriásrepülőgépek, amelyeken az utasok útközben a vasuti étkezőkocsikhoz hasonlóan szabályszerű ellátásban részesülnek. Egy most megjelen statisztika szerint tizenegy légivonal gépein kiszolgált fogások értéke az elmúlt évben megközelítette a félmillió dollárt. A gépek villamoskonyhája nagyon változatos étrenddel szolgál. Az egyik vállalat gépein például az utasok három különféle étkezés között választhatnak, amelyet az abécé első három betűjével jelölnek. Az „A” ételsor teljes ebéd és vacsora és ráklevest, sültcsirkét, vagy bárányhúst, burgonyát, friss főzeléket, salátát, édességet és friss gyümölcsöt tartalmaz. A „B” étkezés uzsonnára való; ebben szendvicset, gyümölcsöt, sajtot, süteményt, kalácsot szolgálnak fel és az utas tetszés szerint választhat kávé, tea, forró csokoládé vagy gyümölcsital között. Hasonló étkezést kapni lefekvés előtt. Reggelire a „C” étrend fogásait hordja körül a pincérnek s az utasok italuk mellé friss vagy főtt gyümölcsöt, rántottát és sonkát vagy szalonnát kapnak. Nyáron a gép „bárjában” hideg limonádét és szénsavas üdítő ita.okat árúsítanak. A hálókülke utasait éjjel bármikor kiszolgálják koffeinmentes kávéval. A konyha éléskamrája olyan szerkezetű, hogy kis férőhelyen aránylag igen sok élelmiszert lehet benne elraktározni. Száraz jég gondoskodik az ételek frissentartásáról és az italok hűtéséről. Egy a New York és Chicago között közlekedő óriásrepülőgép „vendéglői” felszerelése 328 csészéből, tányérből, lábasból, fazékból, evőeszközből és asztalkendőből áll. Terítéskor az utasok kabinja kicsiben teljesen egy szállói étkezőterem fényűző belsőjére hasonlít.

Idegenforgalmi statisztika. Most megjelent hivatalos kimutatás szerint a tavalyi év első tíz hónapjában összesen 138.000 főre rúgott az ország idegenforgalma. Ebből csaknem 100.000 idegen olyan államból érkezett hozzánk, amely nem áll velünk vízumköteles viszonyban, míg a többi 38.000 külföldi honosból 28.000 az utódállamokra esett. A vízummentesen érkezett idegenek közül 25.300 utas Ausztriából, 29.400 Németországból, 15.200 Angliából, 12.300 az amerikai Unióból, 8400 Olaszországból, 3200 Svájc-ból, 1000 Afrikából, 800 Finnországból, 700 Ausztráliából érkezett hozzánk. Tárgyalások indultak meg Magyarország és az északi államok (Dánia, Svéd- és Norvégország), továbbá Franciaország, Hollandia és Belgium között a még meglevő vízumkényszer megszüntetésére, egyelőre azonban a tárgyalások lassú mederben haladnak s előreláthatólag Norvégia lesz az első az északi államok sorában, mely hajlandó lesz a vízumkötelezettségnek velünk szemben való kölcsönös megszüntetésére. Érdekes, hogy a velünk baráti viszonyban álló Lengyelországgal még mindig vízumkötelezettségi kapcsolatban vagyunk s a Balkán-államok sem látják még mindig elérkezettnek az időt, hogy a vízumkényszerszert kölcsönösen megszüntessék velünk.

A Magyar Borbizományosok és Borügynökök Országos Egyesületének választmánya Dietz Miksa elnöksége alatt tárgyalta az Egri Kereskedők Egyesületének a kereskedők öregkori ellátása biztosítását szolgáló nyugdíjintézet megalapítása tárgyában küldött megkeresését. Többek hozzá-

szólása után a választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy az akcióhoz csatlakozik. A kereskedelem képzésére vonatkozó miniszteri kérdőívvel kapcsolatban a választmány egyhangúan kimondotta, hogy a szabadkereskedelemnek híve és ami különösen ezen szakmát illeti, további megkötésekre annál kevésbé van szükség, mert az italmérési jövedéki törvény értelmében e szakmabelieknek iparigazolványt kell váltaniok, cégüket be kell jegyeztetniük, árujegyzéket kell vezetniük és a pénzügyi hatóságok részéről állandó ellenőrzés alatt állanak. Dietz Miksa elnök, az Országos Borgazdasági Tanács tagja referált a Hegyközségi törvénytervezetről. Ifj. Schwarz Pál hozzászólása után a választmány elhatározta, hogy az otelló-szölők kiirtása ellen a földművelésügyi miniszterhez sürgős felterjesztést fog intézni. Elhatározta a választmány, hogy a kormány által tervbevevett borértékesítési országos propagandába intenzívebben bekapcsolódni óhajt. A folyó évi rendes közgyűlés hatánapját március 20-ának délelőtti 10 órájára tűzték ki.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipar-testülete folyó hó 23-án bált rendez a Britannia szállóban. A bál tiszta jövedelmét szociális intézményeire, az Otthonra, a nyugdíj- és temetkezési egyesület támogatására fordítják.

Borpiac. A borpiacon a helyzet továbbra is lanya. Az exportőrök tartózkodnak a vásárlásoktól s csupán a belföldi piacon dolgozó kereskedők, vendéglősök és szeszfőzők vásárolnak kisebb tételeket. Kistermelők részéről nagy kínálat mutatkozik, minőségenként 1—1.3 filléres Malligand-fokonkénti árban. Különlegesen jó minőségű borokért kis tételekben magasabb árat is fizetnek. Itt említjük meg, hogy a múlt évi statisztika szerint borkivitelünk jelentékenyen emelkedett. Különösen jelentős borkivitelünk emelkedése svájci viszonylatban, ahol az 1935. évi 19.238 q-val és az 1936. évi 55.926 q-val szemben a mennyiségemelés jóval meghaladja a 100, illetve 600 %-ot. Ugyancsak emelkedett — dacára a korlátozott lehetőségeknek — az ausztriai és csehszlovák kivitelünk is. Az előbbi az 1936. évi 8675 q-val szemben majdnem megduplázódott. Csehszlovákia felé pedig közel 4000 q a kiviteli többletünk. Különös fontossággal bír a franciaországi és belgiumi kivitelünk, ahova először exportáltunk az elmúlt évben és máris számottevő mennyiségeket. Francia viszonylatban 27.381 q, Belgiumba pedig 23.027 q volt a kivitelünk. Valamivel csökkent a németországi kivitel és emelkedett a lengyelországi exportunk is. Jelentkezik a kiviteli statisztikában néhány exotikus ország is, ahova különösen palackborkivitelünk említésre méltó.

M. kir. rendőrség nagykanizsai kapitánysága.

1937. kih. 1222/1. szám.

Tárgy: Hány János borkihágási ügye.

ÍTÉLETKIVONAT

A m. kir. rendőrség nagykanizsai kapitányságának rendőri büntetőbírója **Hány János** vendéglős, nagykanizsai Erzsébet-tér 19. sz. alatti lakost azért, mert vendéglőjébe négy palackbort oly elnevezéssel hozott forgalomba, mely elnevezés a bor valóságos származásának nem felelt meg, az 1936: V. t.-c. 50. §-a alapján 30 pengő pénzbüntetésre és az eljárási költségek megfizetésére ítélte.

Nagykanizsa, 1938. évi január hó 18-án.

A kiadmány hitelül:

Dr. Lakatos Ferenc s. k.
rendőrfogalmazó,
rendőri büntetőbíró

Olvashatatlan aláírás

Előfizetőinkhez

azzal a kéressel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarépenztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalón 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A vizumkényszer megszüntetése

iránt a vendéglátó ipar érdekképviselői és az idegenforgalmat intéző hivatalok vezetői már több ízben felszólaltak. Sőt a minisztériumhoz ez irányban előterjesztéssel éltek. A sajtó is állandóan rámutat arra a nagy közgazdasági érdekre, amely a vizum eltörlését kívánatosná teszi. Néhány állammal sikerült is e kérdésben megegyeznie a magyar kormánynak és kölcsönösen megszüntették a vizumot. De a legtöbb ország ragaszkodik a vizumkényszerhez nyilván a vizumdíjból befolyó jövedelem miatt. Pedig az idegenforgalom emelkedéséből bizonyára megtérülne az elmaradt vizumdíjak.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete az elmúlt 1937-ik évről szóló jelentésében a viszonyosság nélküli vizumkényszer eltörlését és a vasúti személytarifa leszállítást kéri. A jelentés rámutat arra, hogy a vizum eltörlését az egész magyar gazdasági élet követeli és régen várja. A szállodásoknak és vendéglősöknek az a meggyőződésük, hogy nemcsak gazdasági, hanem nemzeti szempontból is nagy eredménye lenne a vizum megszüntetésének. Rámutatnak arra, hogy mióta Angliával szemben eltörölték a vizumot, az Angliával való forgalom csaknem ötven százalékkal emelkedett.

Az ipartestületi közgyűlésen a jelentés ismertetése során több felszólaló hangoztatta, hogy ne büntessék meg az idegent azért, mert Magyarországra jön és itt akarja pénzét elkölteni.

Legutóbb Hallósy István, a Nemzetközi Vásár igazgatója előadást tartott arról, hogy lehetséges-e Budapesten a téli idegenforgalom. Ebben az előadásban elsősorban árendményeket kért a téli idegenek részére. Minimális költség mellett maximális ellen-

értéket az idegenforgalmi iparoktól, vagyis a vendéglátó ipartól is. Az útiköltség csökkentése lehetővé tenné, hogy a téli látogatók itt tartózkodásuk alatt 35-50%-os utazási kedvezményben részesüljenek, ami igen sokat lendítene a téli idegenforgalmunkon. Nélkülözhetetlennek tartja, hogy télen ne legyen vizum, vagy egy pengőnél ne kerüljön többé a magyar vizum.

Tehát a szakkörök a vizum eltörlését idegenforgalmi szempontból nélkülözhetetlennek tartják. Ez az oka annak, hogy a mezőgazdasági és ipari nemzetközi vásárok alkalmával a vizumot rendszerint elengedik.

A vendéglátó ipar a vizum megszüntetésének vagy csökkentésének a kérdését nemcsak saját üzleti érdekből, de közérdekből is az illetékes hatóságok figyelmébe ajánlja!

A Budapesti Kávésók Ipartestületének mult évi jelentése

megállapítja, hogy az államkincstár kedvező helyzete egyes adónemek mérséklését tette lehetővé, sajnos, azonban ez igen kezdetleges mértékben történt, iparunknak alig jutott valami. Ugyancsak az államkincstár javuló helyzete folytán megtörtént az első lépés a tömegek fogyasztóképeségének emelésére, amikor az állami és hatósági tisztviselők legutóbbi fizetésredukciójának hatályonkívüli helyezésével ezek anyagi helyzete megjavított. Igaz, hogy ez az intézkedés csak az év végén, helyesebben 1938. évi január 1-én lépett életbe és hatásait a gazdasági élet még nem érezhette meg, de ezt az intézkedést jobb idők előszelének tekintjük, melynek a jövőben folytatása lesz és amelynek közvetett hatásait mi is meg fogjuk érezni.

Ehhez járul az ország agrárakosságának javuló gazdasági helyzete, mely a föld terményeinek a világpiaci árakat elérő, sőt sokszor meghaladó árá folytán munkájának tisztas hasznát megkapta.

Idegenforgalmunk fejlődését a nemzetközi politikai viszonyok, az országok hosszú sorában keresztülvitt pénzügyi értékelések és devizakorlátozások bénították. Míg az előző években Magyarország és fővárosunk idegenforgalmának egyik jelentős vonzóereje az itteni olcsóság volt, ma e téren igen erős versennyel kell küzdenünk. Ez az oka annak, hogy a tömegutazások száma megcsappant, viszont annál örvendetesebb, hogy a jobban szituált, fogyasztóképes külföldiek ideáramlása folytán az idegenforgalom statisztikai adatai mégis némi emelkedést mutatnak. Kétség-

telen, hogy az 1938. évben megtartandó Eucharisztikus Világkongresszus és Szent István év módot és alkalmat fog adni arra, hogy óriási tömegek ismerjék és szeressék meg hazánkat és fővárosunkat, ami a további jövő idegenforgalmának alakulására nézve széles perspektívákat nyit meg.

Iparunk helyzete e javulást mutató tendenciák ellenére sem lett jobb. Az eredmény legfeljebb az, hogy nem rosszabbodott.

Ha bruttó bevételeink végső összegükben az előző évhez képest néhány százalékkal emelkedtek is, ez nem jelenti iparunk anyagi helyzetének jobbrafordulását, hanem azt, hogy a nyersanyagok árai olyan mértékben emelkedtek, hogy ez emelkedéseknek legalább egy részét át kellett a közönségre hárítanunk.

Jelentésünkben évről-évre szövegezzük az iparunkban oly súlyos következményekkel járó dömpinget. Az év közepén megjelent az árrombolás miatt előterjesztett panaszok feletti döntő bizottságok működését szabályozó rendelet. Végrehajtására, helyesebben a bizottság működésére eddig nem került sor. Meg kell jegyeznünk és talán némi javulásnak tekinthetjük, hogy az előző években kialakult árak általában érvényben maradtak, illetőleg nem sülyedtek tovább, tehát az alsó határt már elértük.

Az 1936. évben érvénybelépett százalékrendszer az elmúlt év folyamán természetesen az egész vonalon érvényben volt. A rendelet konzekvenciái teljes mértékben igazolták iparunk előzetes aggodalmait.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A személyzet, melynek kereseti viszonyai, ha kis mértékben is, az előző évi nívó alá süllyedtek, természetesen a megváltozott rendszerrel nincs megelégedve. A legnagyobb tárgyilagossággal megállapíthatjuk, hogy a százalérendszer nem váltotta be azokat a reményeket, amelyet a propaganda a munkásság körében támasztott. Ezt előre látva övtük az illetékes tényezőket a rendszer megváltoztatásától, most egy elhamar-

MEGBÍZHATÓ CSAPOS

jó referenciákkal elhelyezkedést keres. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

kodott, bár látszólag szimpatikus rendelkezés következményeképp a kérdés egyáltalán nincs nyugvóponton.

A szállodai, vendéglői és kávéházi ipar gyakorlásáról szóló fővárosi szabályrendelet átdolgozása ez évben sem valósult meg.

Ellenben a m. kir. belügyminiszter úrnak 1937. évi november 23-án 122.000—1937. sz. rendelete a nyilvános étkezési üzemek zenézési záróráját — 1937. december 10-től kezdve — éjféltől 2 órában állapította meg. Ennélfogva a fővárosi szabályrendelet vonatkozó rendelkezése módosult és iparunknak egy régi kívánsága teljesült.

Az 1921. évi IV. t.-c. (italmérési törvény) végrehajtása terén újabb intézkedés nem történt.

Hasonlóképpen nem történt intézkedés a vasárnapi szesztilalom eltörlése, illetve módosítása ügyében, melynek felesleges voltát és az idegenforgalmat bénító jellegét, csaknem az összes hatóságok elismerik, de érdemben nem intézkednek.

A kávéházi kabát- és ruhalopásokért való felelősség elhárítása, illetve korlátozása ügyében testületünk a kereskedelmi miniszter útján a m. kir. igazságügyi minisztériumhoz fordult, megfélelő törvényes rendelkezés iránt. A kérelmet a minisztérium még tárgyalja.

A zenéléssel kapcsolatos kéréseink: az ének- és zenélési engedélyek, a kávéházi tánc megengedése évek óta fekszik elintézetlenül a belügyminisztériumban. Sürgetésünkre megígérték azok elintézését, de a minisztérium túlterhelt ügyköre folytán elintézésre még nem került sor.

Évek óta panasolja az ipar és kereskedelem a reá nehezedő közterhek súlyát és sürgeti azok mérséklését, nagyon kevés eredménnyel. A kincstár helyzetének jobbrafordulása ellenére az adózás terén alig történik említésreméltó enyhítés, sőt egyes adózási címek intenzívebb kimunkálása révén az adóteher még az előző éveknél súlyosabbá válik.

Az egyenes adók terén az elmúlt év folyamán azt tapasztaltuk, hogy a rögzített adók sorra felmondattak és magasabb tételekben állapítottak meg.

A főváros közüzemeinek kérdése

foglalkoztatta legutóbb a budapesti kereskedelmi és iparkamara közgyűlését. Ugyanis Éber Antal kamarai elnök utalt a székesfőváros múlt évi statisztikájára, amely azt bizonyítja, hogy a székesfőváros anyagi erejéből fenntartott üzemek hogyan terjednek tovább és hogyan szorítják vissza a magánipart és kereskedelmet. A kamara 11 nagy európai városhoz fordult információért, vajjon léteznek-e az illető városokban a lakosság élelmiszerellátására szolgáló üzemek. Az összes városok egyértelműleg azt a választ adták, hogy ilyen vagy hasonló üzemek nincsenek. Nem lehet azt hirdetni, hogy ifjúságunk a gyakorlati ipari és kereskedelmi életben keressen elhelyezkedést, másfelől pedig egyidejűleg az önálló iparos és ke-

Az alkalmazotti kereseti, illetőleg különadó az egyetlen adónem, amely az év második felében leszállított.

Az italmérési illetékek kivetésének három éves ciklusa lejárván, az újabb kivetés alkalmával a fel-szólamlási bizottságba Mészáros Győző elnök, illetve Gál Arnold alelnök hívtak meg, akik kartársaink jogos érdekeit hathatósan képviselték.

Idetartozik annak megemlékezése, hogy a kormány 700—1937. M. E. sz. rendelkezésével a köztartozások kamatait évi 6 százalékra szállította le. A különféle adóhátralékok idején ezen mérséklésnek is nagy jelentősége van.

Külön pontként kell felemlítenünk a fényűzési és általános forgalmi adó ügyét, melyet testületünk tagjai külön jogi alakulat keretében rónak le.

A járdafoglalások ügyében az év folyamán az engedélyek érvényének időbeli kiterjesztését kértük.

A társadalombiztosítás terhei tekintetében a helyzet nem változott, az eddig érvényben volt átalányozási rendszer továbbra is fenntartott.

Az év elején megkaptuk az ötévenként érvénybelépő VI. balesetbiztosítási veszélyességi táblázat tervezetét. E tervezetre alapos tanulmány után azt a véleményt nyilvánítottuk, hogy abban a kávéipar aránytalanul súlyosan meg van terhelve. A tervezet ellen megindult érdekképviseleti mozgalmakban résztvettünk és testületünk álláspontját nyomatékosan kifejtettük. Általában az a felfogás érvényesült, hogy a balesetbiztosítás mai rendszere gyökeres reformra szorul.

Az 1937. évi december 31-én megjelent 7800—1937. M. E. sz. rendelet, amely a zenészek betegségi biztosítási kötelezettségét újból szabályozza, már 1938. évi jelentésünk tárgyai közé tartozik.

Zeneszerzők, Zeneműkiadók és Szövegírók Szövetkezete az 1936. évre kivetett jogdíjatlányokat 1937-ben is érvényben tartotta. Egyes konkrét panaszokat mindenkor rövid úton, kölcsönös meg-egyezéssel intéztük el.

A kártyabeszerezés, illetőleg annak minősége tárgyában beérkezett panaszokkal testületünk állandóan foglalkozott és igyekezett azokat orvosoltatni.

A kártyaellenőrzések rendszere ellen ez évben is ismételtelen felszólaltunk. Reámutattunk e rendszer vexatórikus, felesleges és semmiféle kincstári érdeket nem szolgáló voltára és kértük annak megszüntetését.

A Budapesti Kávéipartestületnek ez a jelentése a vendéglátó ipar bajait részletesen ismerteti, ezért azt az illetékes hatóságok, valamint az ipari érdekképviseletek szíves figyelmébe ajánljuk. A jelentés ugyanis rámutat azokra a módokra, amelyekkel a vendéglátó ipar terhei és fájdalmai orvosolhatók, illetve enyhíthetők. Mindez annál inkább beteljesülhet, mert a kereskedelemügyi minisztérium nagy megértést tanúsít a vendéglátó ipar fejlesztése és gazdasági helyzetének javítása iránt.

Előfizetőinkhez

azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni szíveskedjenek.

MI UJSÁG?

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete közgyűlést tartott. Malosik Ferenc elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy az ipartestület közbenjárására a jövőben rendelet fogja megvédeni a „szálloda” fogalmát, rendezni fogják a penzió ügykörét és Bornemisza Géza kereskedelemügyi miniszter vállalta a termelői borkimérések ügyének rendezését is. Ballai ipartestületi főjegyző ismertette a múlt évi jelentést, amelyben a viszonyosság nélküli vízumkényszer eltörlését javasolják. Továbbiakban rámutatott arra, hogy a budapesti szállodák forgalma az elmúlt évben 2-2 százalékkal emelkedett, ellenben a vendéglők forgalma csökkent. A közgyűlés elhatározta, hogy a borpropaganda érdekében tavasszal borversenyt rendeznek.

Vendéglős-bál. A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete zászlóavatásának 60 éves

Allamilag zárolt, örölt, vagy bármiféle paprika

Marokity József

paprikanagykereskedőnél a legolcsóbb áron kapható. Várva vevőim pontos kiszolgáltatását Bátya, Pest megye, Damjanich-utca 27. sz.

jubileuma alkalmával nagy ünnepség keretében rendezte meg idei bálját. Németh Aladár alelnök meglehangú beszédben ismertette a zászló történetét, majd Gundel Jánosné zászlóanyáról készült festményt leplezték el. Az ünnepély után a közönség a fehérbe öltözött pincér-rendezés sora között a Britannia-szálló új kupolatermébe vonult, ahol Malosik Ferenc bálelnök fogadta a vendégeket. A szállodák és vendéglős szakma számottevő tagjai valamennyien ott voltak, de igen sok külföldi vendég is részt vett a mulatságon. A táncot a „Jaj de magas ez a vendégfogadó” kezdetű csárdással nyitották meg. A szállodák és vendéglős társadalom színe-java családjával vett részt a fényesen sikerült bálon.

Főpincér-bált rendez március 8-án este a Britannia-szállóban a Főpincérek Országos Egyesülete a pincér szanatórium-alap javára. A bál iránt igen sokan érdeklődnek.

Üzletvezetőt keres

folyó évi május hó 1-ére a

Rákosszentmihályi Nagykaszinó

Bővebbet az ottani intéző gazdájánál tudható meg

Kis- és középipari hitel. Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete — hivatkozással arra, hogy az iparügyi miniszter a kis- és középipari üzemek megsegítése érdekében megfelelő hitel-ellátás szervezését vette tervbe — azzal a kérelemmel fordult az OTI igazgatóságához, hogy nála egymillió pengőt öt évre kössön le. Ez azért volna szükséges, mert a megszervezendő hitel-ellátás során a kölcsönöket a szövetkezet úgy adná ki, hogy azok visszafizetési időtartama a kölcsön igénybevétele után számított öt esztendőig terjedne. Az önkormányzat elé került ügyviteli jelentés megállapította, hogy a fennálló törvényes rendelkezések mellett nincs lehetőség az öregségi biztosítás vagyonának ily módon való elhelyezé-

Mindennemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárú-gyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!

LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

sére. Az elnökség arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kis- és középipar hitelezésének biztosítását maga is szükségesnek tartja és ezért felterjesztéssel fordul a kormányhoz, tegye lehetővé, hogy a jelzett célra egymillió pengőt ötévi lekötés mellett helyezhessen el az Iparosok Országos Központi Szövetkezeténél. Feljegyzésre méltó, hogy a sikeres elintézését célzó javaslatot a gyár-
ipar képviselője támogatta a leghatékonyabban.

Szikvízüzem felállítása. A Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség által megalakított Szikvíziparosok Szövetkezete szifonfejöntődet és gépjávitóműhelyt

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

állított fel Budapesten, hogy olcsóbbá tegye a szikvíziparosság beszerzéseit. A szövetkezeti üzem felállításával és a mérsékelt eladási árakkal útját vágta a Szikvíziparosok Szövetkezete a kartelbe tömörült szikvízipari berendezővállalatok további árdiktatúrájának.

Mestervizsgák eredménye. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara most tette közzé azt az érdekes kimutatást, amely a mestervizsgák eredményét tartalmazza. Körülbelül egy esztendővel ezelőtt lépett érvénybe a mestervizsgák intézménye és ez jelentős lépés volt a képesítéshez kötött kisipar fejlődése terén. Az élelmiszeripar-

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem

Budapest, VIII., Dugonics utca 3.

Telefon: 349-729

ban 136 pék közül tizenöt, 128 hentes közül huszonöt, 62 cukrász közül öt, 52 molnár közül hat, 123 vendéglős közül tizenhárom bukott el a vizsgán. Ha összegezzük az adatokat, megállapíthatjuk, hogy 501 élelmiszeriparos vizsgázott és mindössze hatvanötven buktak el.

Bizakodó a borspiac. A legutóbb létesült magyar-német áruforgalmi megállapodás többek között a németországi piacokra irányuló hazai borkivitel eddigi kereteit némileg tágitotta és pedig oly módon, hogy komerc-borokból ebben az évben 1-05 millió márká, a „Brennwein“ készítéséhez szükséges olcsó párlási borokból pedig 2 millió márká értékű árut helyezhetünk el Németország-

ban. Ennek az egyezménynek különösen az ad fokozottabb gyakorlati értéket, hogy a németek végre belementek abba, hogy a magyarországi borkontingensek behozatalára vonatkozó engedélyeket akár az egész mennyiségre is kiszolgáltatassák a német cégeknek, tehát az eddigi részlet-kontingensek nehézkes huzavonával történő átvétele helyett a német kereskedőknek most módjuk lesz egyszerre jelentős mennyiségű hazai bort lekötöniük. Különösen a silányabb minőségű boraink tömegesebb felvásárlásának van nagyobb jelentősége a hazai borspiacra, miután az árubőség korlátozásával, az eddiginél egészségesebb viszonyok kialakulására van remény. A belföldi borspiacra annál is inkább bizakodóra vált az irányzat, miután — hír szerint — a svájci bizottság rövidesen Budapestre fog jönni a közelmúltban megkezdett tárgyalásainak folytatására s ennek során kilátás van a jelen évi kontingens-keret végleges szabályozására.

Vendéglői üzemre kiválóan alkalmas, kevésbé használt

- 1 db. Lakos-féle tűzhely 12 sütővel,
- 1 „ Lakos-féle tűzhely sütők nélkül,
- 1 „ tűzhelykorlát tepsi-állvánnyal,
- 1 „ magológép,
- 1 „ almamosógép, továbbá

különböző bádoggformák, kések és konyhafelszerelési tárgyak jutányosan eladó

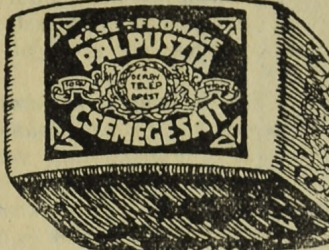
Megtekinthető

Excelsior Csemege-Konzervgyár R.-T.

Budapest, XIV., Pillangó-utca 12.

Telefon: 129-538

Kiviteli piacaink. Mult esztendő januárjában 15-8 millió pengő kiviteli többletet mutatott ki Magyarország külkereskedelmi forgalma. Az ez év januári eredmény azonban 1-7 millió pengővel volt kisebb, mint a mult esztendő januárjában. Ausztria felé közel 2 millió pengővel apadt a kivitel 1938 januárjában. Csehszlovákia felé viszont a magyar kivitel duplájára emelkedett. Románia felé is némi emelkedés mutatkozik, Jugoszlávia felé pedig a januári adatok összehasonlítása a magyar kivitelnek majdnem két és félszeres emelkedését mutatja. Németországba is gyarapodott a magyar kivitel. A Németországba irá-

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:

Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Romadour, Imperlál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

nyuló export értéke 14-6 millió pengő volt 1938 januárjában, szemben az előző évi 13-6 millió pengővel. Svájc felé lényegesen csökkent a kivitel, amennyiben az idei 1-5 millió pengővel szemben tavaly 3-7 millió pengő volt, Olaszország felé is számottevő a csökkenés. A kivitt áru értéke az idén csupán 2-3 millió pengő volt, holott tavaly még 7-1 millió pengőre rugott. Franciaország és Belgium felé csökkent a kivitel, Hollandiába viszont emelkedett. Anglia is kevesebb árut vett az idén Magyarországtól, de számottevően — a duplájára — emelkedett a Svédországhoz irányuló kivitel. Lengyelország és Finnország felé csök-

Borszállításban speciálta

Kuhn Károly

teherautófuvarozó

Budafok, Apponyi-út 62

Telefonszám: N-699-44

Alapítva 1882. Egyéni cég. Megbízható

kenés észlelhető. Egyiptom felé annyi áru ment, mint tavaly és az Egyesült Államok felé irányuló magyar kivitel is felért el csupán az 1937. évi januárinak. Egy hónap eredménye alapján természetszerűen nem lehet semmiféle következtést levonni, mégis valószínű, hogy ebben az évben érdekes eltolódások következnek be a magyar külkereskedelmi forgalomban.

Megsemmisítik a hamis okmányok alapján tett mestervizsgát. A közelmúltban történt, hogy az egyik jelölt a mestervizsgához szükséges ipari gyakorlatot a hatóság megtévesztésével igazolta. Az ipartestület ez ellen panasszal élt illetékes helyen. Az ügy az iparügyi miniszter elé került,

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire talál feleletet az „ÉGI VILÁGOSSÁG“

30 éve fennálló etikai, tudományos okkultista és spirítista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P. Kiadóhivatal: Bpest, II., Ezredes u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kiváratra díjtalan könyvismertetést küldünk.

Bérbeadó

a Nagykörös város tulajdonában lévő ú. n.

Széchenyi-kerti vendéglő

a hozzátartozó helyiségekkel, valamint az ugyanott lévő
7 szoba, fürdőszoba
és mellékhelyiségekből álló

Wekkend-szálló

1938. évi május hó 1-től kezdődő

3 évi időtartamra

a v. ügyészi hivatalon 1938. évi március hó 14-én, d. e. 9 órakor tartandó árverésen.

A Diósgyőri Tapolcafürdő Részv.-Társ. a folyó évi idényre

szállodát és vendéglőt épít.

Az épület **12 vendégszobát** (1-3 ágyas), **2 turista megszálló szobát**, éttermet, hallt, sörözőhelyiséget, söntést és személyzeti szobákat, valamint a bérlo részére szoba-konyhas lakást foglal magában.

Megfelelő ajánlat esetén a szállodát és vendéglőt hosszabb időre haszonbérbe adjuk.

Pályázni szándékozók ajánlataikat a

Diósgyőri Tapolcafürdő Részvénytársaság Igazgatóságához
Diósgyőr, Árpád-utca 6. szám adhatják be. **IGAZGATÓSÁG.**

aki 27.402—1937. sz. döntésével megsemmisítette a mestervizsgálat igazolásához beterjesztett hamis bizonyítványok érvényességét s magát a mestervizsgálatot is.

Ismét megnyitják a zürichi magyar borházat. Évekkel ezelőtt a magyar bor propagálásának érdekében a földművelésügyi minisztérium vendéglőt és borházat létesített Zürichben. A kincstárt e vállalkozással kapcsolatban jelentős veszteség érte, éppen ezért bezárták a borházat és az ingatlant a hitelezők értékesítették. Most egy tőkecsoport alakult, hogy a borházat ismét üzembe helyezze. A svájciak 200.000 frank értékű bort vesznek át és a borház vezetésére magyar embert kívánnak szerződtetni. Szó van arról is, hogy a zürichi magyar borház feltámasztásában egy előkelő fővárosi pénzintézet is részt vesz.

Vendéglő a víz alatt. Florida partvidékén például most a legnagyobb divat víz alatt vacsorázni, mint a Pesti Hírlap írta. Egy ötletes vendéglős megvásárolt egy kiszolgált tengeralattjárót és azt rendezte be étteremnek. Az acélfalakba vastag üvegablakokat vágattott, úgyhogy a tengeralattjáró-étterem pazar csillárjainak fénye a mélytengeri állatokat és a halakat odacsalogatja az üvegablakhoz s így a vendégek vacsora közben egy óriási akváriumban gyönyörködhetnek. Annóra felkapták a tengeralattjáró-éttermet, hogy hetekre előre lefoglalják már az asztalokat, amelyeknél, hogy a vendéglős stílszerű legyen, csupán halételeket szolgálnak fel...

A svábhegyi turisztaszálló építését már a közelnapokban megkezdik. A tervek készen vannak, a Beszkárt 260.000 pengőt irányzott elő erre. A turisztaszálló Mátyás király vadászkastélyának stílusában épül és Hunyadi-fogadó lesz a neve. Szoba mindössze 20 lesz benne, ellenben óriási terraszokat építenek a tömegellátásra berendezett vendéglő körül, hogy minél több kiránduló el látásáról tudjanak gondoskodni. A Beszkárt a svábhegyi fogaskerekű vasút forgalmát kívánja fellendíteni az új kirándulóközpont létesítésével.

A mesterképző ipari tanfolyamokról elkészült a rendelettervezet. Az iparügyi minisztérium illetékes szervei már elkészítették az ipari mesterképzőtanfolyamok szabályozására vonatkozó rendelettervezetet. A tervezet meghatározza a tanfolyamok célját, anyagát, valamint azt, hogy ki vehető fel a tanfolyamokra és milyen képesítésre van szüksége annak, aki a záróvizsgát leteheti. Meghatározza a rendelet, hogy a tanfolyam legfőbb célja az, hogy a magyar iparnak olyan szakembereket képezzen, akik a tanfolyam sikeres elvégzése után szakmájuk önálló művelői lesznek. A tanfolyam idejét legalább három hónapban kívánja megállapítani. Meghatározza azt is, hogy ezeknek a tanfolyamoknak lehetőleg olyan időre kell esni, amikor az illető iparban úgynevezett holt szezon van. A tanfolyamra való fől vétel feltételei a következők: Hazai ipari szakiskola sikeres elvégzésének igazolása végbizonyítvány alapján legalább másfél, illetve kétévi segédidő és sikeres fől vételi vizsgálat. Nem kell fől vételi vizsgát tenni annak, akinek négy polgári vagy középiskolai végzettsége van. A záróvizsga anyaga szakmába vágó rajz és költségvetés önálló elkészítése, mester-munka bemutatása és az általános szakismeretek megállapítása.

A külföld és a budapesti tenyészállatvásár. A külföld részéről nagy érdeklődés nyilvánul meg az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár iránt. Tíz állam (Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria, Bulgária, Görögország, Lengyelország, Olaszország, Svájc, Törökország) adott 25—50 százalékos terjedő utazási és hazai vízumkedvezményt, amelyekre a kiállítási igazolványok alapján lehet igénybe venni. Március 13-tól 28-ig a kiállítási igazolvány és az útlevél felmutatása mellett vízum nélkül lehet Budapestre utazni, vízumot utólag 2-50 pengőért lehet megszerezni. A külföldiek részére kiadott kiállítási igazolványokkal a magyar vasutakon, hajókon félárú jeggyel lehet utazni. A kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványokat a magyar külképviseleteknél, követségeknél, konzulátusoknál, a külföldi menetjegy- és utazási irodákban lehet beszerezni.

Nagyarányú utazási kedvezmények a Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából. Máris rendkívül sok igénylés érkezik be a Budapesti Nemzetközi Vásár nemsokára megjelenő utazási igazolványaira, amelyek ismét 25—30%-os utazási kedvezményeket fognak biztosítani a vásár látogatóinak 27 európai állam 65 közlekedési vállalatának vonalain. Az utazási kedvezmények érvénye Magyarországon és a környező államokban 10 nappal a vásár előtt kezdődik és 10 nappal a vásár után ér véget, míg a nyugateurópai államokban ez a határidő 5—5 nap. A vásár április 29-től május 9-ig tart. A vásárigazolvánnyal vízum nélkül lehet Magyarországra beutazni (utólagos vízum a vásáron 2-50 P). Pontos felvilágosítást tartalmaz a kedvezményekről a vásárigazolvány, amely e hó végén már az összes utazási irodákban kapható lesz.

Pázmány Péter egyetem gazdasági igazgatósága (Budapest, VIII., Üllői-út 26—28.) az 1938 július 1-től 1939 június 30-ig felgyülemelő moslák értékesítésének biztosítására versenytárgyalási hirdetményt adott ki.

Ítéletkivonat.

A III. ker. kapitányság

Haszmann Ferencné

Bécsi-út 89. sz. lakost, 9 %-nál kevesebb szesztartalmú bor forgalombahozatala miatt 10— pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

vitéz dr. Jónás,
rendőri büntetőbíró.

M. kir. rendőrség békéscsabai kapitánysága, mint elsőfokú rendőri büntető bíróság.

1937. kih. 1719/1.

ÍTÉLETKIVONAT

A békéscsabai m. kir. rendőrkapitányság mint elsőfokú rendőri büntető bíróság alulírott rendőri büntető bírójának Békéscsabán 1938. évi február hó 15-én kelt ítéletével Kis Jánosné született Kiss Margit 38 éves, sarkadi születésű, békéscsabai (Kossuth-tér 8.) lakos vendéglőst (a Békéscsabai Ipartestület vendéglőjének bérlője), mert 1937. évi október hó 18-án üzlethelyiségének söntésében egy 12 literes kancsóban borfelirattal oly vizezett bort tartott, melyből vett mintát az eredeti hordóból vett jöminőségű bortól eltérőleg a Borvizsgáló Szakértő Bizottság 33%-ig vizezettnek talált és ezért az 1936. évi V. t.-c. 49. §-a alapján a II. B. N. 4. §-ának alkalmazásával ötnapi elzárásra átváltotatandó 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte terhelte a felmerült 20 pengő állami ellenőrzési díj, valamint a 60 pengő vegyvizsgálati díj megfizetésére. Elrendelte továbbá terhelte költségén jogerőre emelkedés után az ítélet kivonatának a Kőrösvidék című helybeli napilapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban való közzétételét. Végül elrendelte az ítélet kivonatának a Békéscsaba Ipartestület hirdetőtábláján való közzétételét és a jogerős ítélet másolatnak a gyulai m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését az italmérés engedély elvonása iránti eljárás foganatosítása végett. Az ítélet jogerős.

Békéscsaba, 1938. évi február hó 22-én.

Dr. Kajdy Lajos s. k.
m. kir. rendőrfogalmazó,
mint rendőri büntetőbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-en. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az eucharisztikus kongresszus

Előkészítése óriási munkával folyik. Az intézőbizottság gondoskodása kiterjed az egész világra. A hatalmas apparátus propagandájával felkeresi mindazokat a helyeket, ahol katolikusok élnek.

Érdekes, jellemző adatok: eddig 840.000 jelvény került eladásra; a 19 nyelven nyomtatott plakátok száma megközelíti az 1 milliót, ugyanennyi szentképet és 3 millió más nyomtatványt küldöttek szét. Ennek a céltudatos tevékenységnek köszönhető, hogy Ausztráliából máris elindult az első zarándokcsapat, hogy a Fülöp-szigeteken újabb jelentkezések történtek, hogy Chileből 40, Manillából 50, Törökországból 114 főnyi csoportot várnak, hogy a spanyolokat Moscardo tábornok, az Alcazar hős védője fogja vezetni, hogy a hollandusok azokkal a gyerekekkel akarnak együtt áldozni, akiket annakidején oly nagy szeretettel fogadtak hazájukba. A harmincöt nemzet fiainak külön templomot jelölnek ki, ahol a nap meghatározott óráiban áldozhatnak, misét hallgathatnak és gyónhatnak, kikik a maga nyelvén. A Hősök-terén száz gyóntatószéket állítanak fel; a pápa rádiósózatát — amely után 2000 fehér galamb repül fel — két toronyból tizenegyet „bemondó” továbbítja ugyanannyi nyelven és a világ tizenhat nagy rádióközpontja közvetíti. Magában fővárosunkban 170.000 pengő költséggel külön hangszóró-hálózatot építenek. Az Ünnepeket Rendező Bizottság feladata a körmenetek, felvonulások, utcai elhelyezések rendjének biztosítása. Magában az Iparcsarnokban megtartandó gyűléseken 20—25.000 résztvevőt kell ültetni, az esti hajókörmenetet egymillió ember nézi majd végig a Dunaparttól, mialatt fenn, az ég sötét boltján, apostoli keresztet fog formálni Albrecht kir. herceg személyes vezetésével húsz kivilágított repülőgép.

A vendéglátóipart ez a nagyszabású előkészület közelről érdekli nemcsak egyházi és nemzeti jelentőségénél fogva, hanem azért is, mert az ideérkező rengeteg külföldi elszállásolása és étellemezése ugyancsak próbára teszi a vendéglátóipar teljesítőképességét és ügybuzgalmát.

A vendéglátóipart élelmiszerekkel ellátó vállalkozók máris gondoskodnak arról, hogy a kongresszus idejére elegendő tej, zsír, hús liszt, stb. cikk álljon rendelkezésre.

Előreláthatóan a híres tokaji, somlói, badacsonyi, egri, gyöngyösi, szekszárdi és az alföldi bor, valamint a kecskeméti barackpálinka, továbbá a kőbányai híres sör fogyasztása igen nagy lesz.

Ugyancsak nagy kelendősége lesz a speciális magyar ételeknek: a balatoni fogasnak, a csirke-

paprikásnak, pörköltnek, töltött káposztának, a debreceni és gyulai kolbásznak, a híres magyar szaláminak, a túrós- és káposztásrétesnek, valamint a pogácsának.

A vendéglátóipar kitűnő és előzékeny kiszolgálása nagyban hozzájárul majd ahhoz, hogy a kongresszus sikere biztosított legyen!

A vendéglátóipari munkavállalók munkaidejének szabályozása

tárgyában a budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete kérvénnyel fordult az iparügyi minisztériumhoz, amelyben az idegenforgalom és az ipar érdekében szakszerű és lényeges módosításokat indítványozott. Elsősorban elvi szempontból megállapítja az ipartestület, hogy a vendéglátóipar szolgáltatást nyújtó ipar lévén, a kézműipartól eltérőleg vasár- és ünnepnapokon van legerősebben foglalkoztatva. Iparunknak ezen főjellegvonását az ipari munka vasárnapi szünetelését szabályozó 94.537/1921. K. M. számú rendelet 13. §-a elismerte és iparunknak vasárnapokon teljes munkalehetőséget biztosított. A kézműipartól lényeges jellemvonásokban eltérése és az idegenforgalommal való szoros és fölbonthatatlan kapcsolata volt az oka annak is, hogy a vendéglátóipar ügyeinek legfőbb intézése az iparügyi minisztérium hatásköréből kivételt és a közlekedésügyekkel a kereskedelemügyi minisztériumba utaltatott. Valóban a vendéglátóipar egyik legszembetűnőbb jellemvonása az állandó munkakésztség és az állandó igénybevétel lehetősége, amellyel a vasúti szolgálathoz hasonlítható.

A vendéglátóipar mint szolgáltatást nyújtó ipar a háztartásból szakadt ki s jellegben vele teljesen azonos. Tehát munkáját részben szakmai alkalmazottak (szakács, felszolgáló, portás, stb.) részben közönséges háztartási alkalmazottak végzik. Éppen ezért a munkaidő rendezése csakis a szakmai alkalmazottakra, akár tisztviselői, akár ipari poszton tesznek szolgáltatást, vonatkozik.

A részletezésnél rámutat az előterjesztés arra, hogy a kiadandó rendelet a kifőzőiparra is kiterjesztessék, illetőleg, hogy általában a szállásadással és ételek-italok kiszolgálásával üzletszerűen foglalkoztatott személyzetre vonatkozzon.

A munkaidőt egységesen napi tizenegy, illetőleg heti hatvanhat órában kéri megállapítani.

A 11 óra munkaidő csak akkor sok, ha ezt a kézműiparban eltöltött 8 órával hasonlítjuk össze. Míg ugyanis a kézműiparban a teljes 8 óra (a félórás munkaszünettel eltekintve) valóságos munkakifejtés folyik, addig a vendéglátóiparban ebből a 11 órából az előkészítő és befejezőmunkálatoktól eltekintve, szorgos munkaóra délnél 2 óra, este 3 óra, tehát összesen 5 órán át kell munkát intenzíven kifejtetni. Tehát a vendéglátóiparban valóságos munkát 3 óránál kevesebbet fejtenek ki a munkások, viszont a hosszabb készenlét idejét a kézműves munkások átlagkeresetét jóval meghaladó kereset és ellátás kárpótolja.

Minket nem vezetnek hangzatos szövegek, mint a százalék kötelező rendeleténél sem vezettek és ezt a munkaidőkeretet is éppen alkalmazottaink érdekében kérjük, mert 11 órán belül kedvező szolgálati elosztást produkálni és az üzletet, amely az alkalmazottaknak kenyerét biztosítja, akarjuk megvédeni. Mert minél nagyobb lesz, hangsúlyozzuk, minden átmélet nélkül, a szociális teher, annál hamarabb roppan össze különösen a mostani forgalmi viszonyok között. Az adóközösségünknek a pénzügyminiszter úrhoz intézett jelentései szerint ugyanis az 1937. évi forgalom az 1927. évének csupán 23-44%-át érte el.

Olyan rendelkezés, hogy 10 órai pihenő után 24 órai szabadnap adassék, megvalósíthatatlan olyan üzemben, ahol mint pl. a szállodáknál állandó, 24 órás szolgálat van. Ezzel a munkavállaló anyagi érdeke is csorbát szenvedne. Lehetetlenné válna a szabályos munkabeosztás és a személyzetszaporítás a legelső sorban az

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

alkalmazottakat sujtáná. Ugyanis, minél többen vannak, annál kevesebbet keresnek.

Egyébként a 34 órás egyhuzamban való pihenőidő valóban nem érdeke a személyzetnek, de másrészt annak az üzletnek természetét is figyelemre kell méltatni, amelyben az alkalmazottak élnek. Sem a szálloda, sem a vendéglő nem csukható be 34 órás szabadnap biztosítása végett.

Rendkívüli idegenforgalmi események alkalmakor kívánatos a meghosszabbítás lehetőségét biztosítani. Minthogy továbbá a vendéglátóipar prosperitása talán inkább érinti a közület pénzügyeit, mint más ipar, mert a vendéglátóipar a más iparokkal közösen viselt adóterheken felül különleges terheket is visel (italmérés, illetőleg idegenforgalmi járulék stb.), éppen ezért a közre nézve sem érdektelen, hogy az idegenforgalmat hogyan bonyolítja le. Ilyen rendkívüli alkalmak elsősorban a szezon nyáron, amikor kiállítások, vásárok, kongresszusok, Szent István-hét és télen Szilveszter-éj, farsang stb. Sokszor, váratlanul tömegesen érkeznek a vendégek (vonatkésés), akiknek hiányosan való ellátása nemcsak súlyos üzleti kárt okozna, hanem a vendéglátóipar mai elismert nívóját csorbát szenvedne.

Eddig is megvolt a lehetőség, hogy a vendéglőben az ebéd leszolgálása után vacsoráig, délután

4 és 7 óra között a személyzet elhagyhatta a helyiséget. Ennek rendeletbe foglalását azért ellenzi az ipartestület, mert egy órás szünet egyrészt fegyelmességre vezetne, másrészt több alkalom adódna arra, hogy néhány megtevődött alkalmazott árát jogtalanul magával vigyen.

Kéri az ipartestület, hogy a rendelet ne vonatkozzék a vezető állást betöltő alkalmazottra és arra az alkalmazottra, akinek évi keresete a haterer pengőt meghaladja, valamint azokra, akik a szálloda és vendéglő folyamatos szolgálatát látják el. Így a szobafőnökség, a konyha és a munkáját előkészítő és kísérő gazdasági szervezetre stb.

A családtagok munkaideje ne korlátoztassék, mert a tulajdonos átmenetileg se tudná helyettesíteni magát. De azért is törleendő az ilyen rendelkezés, mert a fiatalabb családtag ne válthassa fel az idősebbet, a fiú az apát, a leány az anyát, igen furcsa helyzet adódna ezekből.

Végül azt kéri, hogy a rendelet a folyó évi november 1-én lépjen életbe.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének ez a kérvénye, minthogy a felhozott szakszerű észrevételek az ipar zavartalanágát és úgy a munkaadók, mint a munkavállalók érdekeit szolgálják, bizonyára meghallgatásra talál a minisztériumban.

MI UJSÁG?

Az Ipartestületek Országos Központja március 25-én díszközgyűlés keretében ünnepelte fennállásának öt éves évfordulóját. A díszközgyűlésen felszólalt vitéz Petneházy Antal iparügyi államtitkár, aki Bornemisza minisztert képviselte. Kijelentette, hogy az iparosság ne keresse a szétválasztó vonalakat, hanem azt, ami egyesíti. Ismertette a kormány politikáját, majd bejelentette, hogy a legális iparosok arcképes igazolványokkal való ellátása egész rövid idő kérdése. Báro Babarczy István tanácsnok a főváros nevében, Éber Antal a Kereskedelmi és Iparkamara, Radó Rezső és Marschall Béla a vidéki kamarák, Kováts Ferenc a fővárosi, Kovács Mihály a vidéki iparosok nevében köszöntötték a jubiláló IPOK-ot.

Budapesten és Győrben a külföldi rendszámú gépjárművek ez évben nem fizetnek kövezetadót. Az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel Győr város képviselőtestülete elhatározta, hogy az 1938. év végéig a külföldi rendszámú gépjárműveket kövezetvám fizetése nélkül a városban át

utakon a kedvezmény 25%. A vászigazolvány alapján Magyarországra vízum nélkül lehet beutazni (utólagos vízum 2-50 P). Németországban a belga és francia utasok díjmentes átutazó-vízumot kapnak. Budapestről az utazás a kedvezmény igénybevételével bármely irányban folytatható. Átutazók Csehszlovákiában csak egy irányban is igénybevehetik a kedvezményt és más útvonalon is visszautazhatnak. A kedvezmények érvénye 5-10 nappal a vásár előtt kezdődik és 5-10 nappal a vásár után fejeződik be.

Vendéglőknek, kávéházaknak alkalmas, kis helyet igénylő, szabadalmazott, hatalmas hangú, álló zongora eladó! Mendőlné, Bezerédi-utca 10. Telefon: 146-411

Húszéves a Kisipari Hitelintézet. Családias jellegű megemlékezési ünnepség vezette be a jubiláris évfordulót. Testületileg üdvözölték a tisztviselőket Szél Jenő dr. vezérigazgatót, akinek egyénisége és céltudatos munkássága szorosan összeforrott az intézet fejlődésével. A Budapesti Kisipari Hitelintézetről, az intézet mindenekfelett álló hasznos tevékenységéről csak dicsérrel emlékezhetik meg a tárgyilagos szemlélő. Amikor legnagyobb szükség volt a segítségre, mindig és a legmesszebbmenőleg támogatására volt a kézműves-iparosságnak.

Magyar Nyelvvédő Könyv című mű jelent meg a kiváló tudós: dr. Pintér Jenő tankerületi főigazgató és munkatársai szerkesztésében (Budapest, II., Hunyadi János-út 1. szám alatt). Ára 1 pengő. Ez a nagyszerű könyv az élet számára készült. Tanácsokat ad a magyar nyelvhelyesség kérdéseire.

Eladó Dunántúlon beszálló vendéglő

mészárszéssel, modern jégverem, nagy gazdasági helyiségekkel, 35 év óta egy kézben, betegség miatt. Cím a kiadóban.

ben az iskolák, hivatalok, tudomány, irodalom, napisajtó és a művelt közönség használatára. E mű nemcsak tudományos és hasznos, hanem igaz fegyver, amellyel megvédhetjük drága magyar nyelvünket az idegen szavak támadása ellen.

A szegedi gyógyvíz. A minisztérium értesítette Szeged város vezetését, hogy a 943 méter mélységből fakadó 50 fok C hőmérsékletű forrás vizének „gyógyvíz” elnevezését a minisztérium

MÁZOLÓ- ÉS FÉNYEZŐÜZEM

vállal vendéglői és kávéházi
terasz és székek festését

GOLDBERG

Vörösmarty-utca 11/b

Telefon: 332-179

engedélyezte. A miniszeri rendelkezés szerint a víz természetes állapotban vagy szénsavval telítve, 1 és 2 literes palackokban hozható forgalomba „Anna ásványvíz” néven. Az ásványvízes üvegeket a szokásos korona- vagy patendugóval kell lezárni s azokon a rendeletben megjelölt szövegű és díszítésű címkéket alkalmazni.

A belső kölcsön kérdése hamarosan megoldódik. Illetékes helyen az erre vonatkozó előkészületek teljes erővel folynak s szó van arról, hogy a kölcsön első részlete rövidesen kibocsátásra kerül. A kölcsönre vonatkozó egyéb feltételek még ismeretlenek, csupán az állapítható meg, hogy első részét a vállalatok, a gazdasági élet érdekeltségei veszik át, míg a további rész szabad jegyzésre kerül. Mindenesetre örömdetes körülmény, hogy már itt tartunk. Elérkezett annak az ideje, hogy

Nagykőrös város polgármestere.

I. 1092/ki

1938. sz.

Bérbeadó A NAGYKÖRÖS

város tulajdonában és a
Széchenyi kertben lévő

nyári vendéglő

Weekend-szálló 7 szoba,
fürdőszoba és mellék helyisé-
gekkel, továbbá egy ugyanott
lévő különálló kis szoba

1938. év május hó 1-től

kezdődő 3 évi időtartamra
szabadkézből, árverés mellő-
zésével. — Ajánlatok a városi
főjegyzői hivatalon szóval
vagy írásban megtehetők.

saját erőnkre támaszkodhatunk és találunk tőkét befektetések céljára. A belső kölcsönnek a gazdasági életet élénkítő hatásán kívül még az a nagy előnye is megvan, hogy annak minden haszna az országban marad. A belső kölcsönrel a kormány nagyarányú beruházási programot kíván lebonyolítani. Ezt sikerül is megvalósítani, ha minden erre hivatott tényező erejét, tudását latba vetve dolgozik a cél elérésére. Ennek az építő munkának minden bizonnyal átütő sikere és eredménye lesz.

Nyolc havi külkereskedelmi forgalmi adatok most jelentek meg a Központi Statisztikai Hivatal Havi Külforgalmi Füzeteinek legújabb számá-

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Mindenemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

ban. A július—február havi adatok szerint a fenti időszakban a magyar kivitel elérte a 394-5 millió pengőt, amely szemben az előző gazdasági év ugyanezen időszakának 387-1 millió pengőjével. A tavalyi gyengébb gabonatermés következtében az őstermelés kivitele 246-5 millió pengőről 226-9 millióra csökkent, viszont a magyar iparcikkek kivitele 134-2 millióról 159-3 millió pengőre emelkedett. A kedvezőtlen természeti viszonyok következtében előállott hiányt tehát az ipar kivitelének növekedése kipótolta. A július—február havi időszakban a hazai ipar a kivitel 40-4 százalékát szolgáltatta, szemben a tavalyi 34-7 százalékos aránnyal.

A német idegenforgalom csökkenése

ügyében a budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete értekezletet tartott. Az elnöklő Németh Aladár részletesen ismertette a helyzetet. Statisztikai adatokkal mutatta ki, hogy tizenegyszeres csökkenést jelent a budapesti német idegenforgalomban, ha 1938. évben csak az előirányzott 1-8 millió pengő összeget szabadítják fel erre a célra. Emiatt már a teljesen előkészített és sokszáz német utast jelentő társasutazásokat sem lehet Budapestre hozni. Az elfogulatlan szakmabeli számítások szerint mintegy 10—12 millió márkának megfelelő pengő összeget kellene felszabadítani, hogy az ideérkező németek vásárolhassanak és jól élhessenek. Hiteles adatok szerint a budapesti vendéglátó ipar évente 12 millió pengőt ad ki mezőgazdasági termények beszerzésére, az az összeg tehát, amelyet az idegenforgalom emelésére szabadítanak fel, nagy részben a hazai mezőgazdasághoz folyik vissza, a vendégek vásárlásai révén pedig az ipart és kereskedelmet erősíti. Az elnöki előterjesztéshez Bársony Oszkár, Keleti Oszkár, Patat Lajos, Szász Aladár dr., Ballai Károly és még többen szoltak hozzá, végül úgy határoztak, kéri a kormánytól, hogy a szállóipar a maga erejéből 5 millió pengő árá „szálloda-bon“-t hozhasson forgalomba Németországban, ellenértékül pedig hajlandók német iparcikkeket vásárolni az előírt mennyiségben.

A borpiac lanyhasága még egyre tart. Ezen akar a kormány segíteni. Főként a tokaji, badacsonyi és neszmélyi borvidék helyzetén akar segíteni. A földművelésügyi kormány legutóbb felhívta a nagyobb borkereskedelmi cégeket, hogy amennyiben 1 millió pengő értékű bort felvásárolnak a történelmi borvidékekről kiviteli célokra, úgy az összes, jelenleg érvényben lévő térítéseken és kedvezményeken felül további 20 százalékos külön térítésben részesíti a kereskedőket. Ezt a többletet természetesen a bevásárlási ár után fizeti a kincstár, nem pedig a külföldi eladási ár után. A borkereskedők körében — miként halljuk — nagy megértéssel fogadják a földművelésügyi kormány akcióját s máris megkezdődtek a tárgyalások a kormány megbízottai és

Előfizetőinkhez

azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni szíveskedjenek.

a kereskedők, valamint az akcióban résztvenni kívánó egyes cégek között arra vonatkozóan, hogy miként lehetne a szóbanforgó elgondolást a lehető leggyorsabban valóra váltani. Értesülésünk szerint a kormány további lépéseket is fog tenni a történelmi borvidék helyzetének a könnyítésére, mielőlt a mostani akció sikeres lebonyolítást nyer. Illetékes helyről kapott értesüléseink szerint a jelenleg Svájcban folyó újabb tárgyalások most befejeződtek és pedig azzal az eredménnyel, hogy Svájc egyelőre 30.000 hektoliter magyar bor behozatalára engedélyt adott, s ezt a mennyiséget a jelen évi szeptember hó végéig jogunk van tetszőleges részletekben kiszállítani, akár a legközelebbi hetekben is megjelenhetünk már nagyobb tételekkel a svájci piacokon. A hazai termelők és kereskedők körében egyelőre még nem értesültek hivatalosan erről a megegyezésről, de máris hangsúlyozzák, hogy a Svájc felé meginduló kivitel mindenképpen alkalmas arra, hogy a borpiac mostani lanyhaságát kedvező mértékben befolyásolja s főként a 11—12 százalékos kommerszboroknál, melyekre elsősorban van szüksége a svájci piacnak, az árszintet kissé megjavítsa. Ugyancsak fokozottabb keresletre számíthatnak a vörösborok is,

Gróf Andrássy Manó gazdasága Tóalmás

Eladók:

20 hektoliter 17 malligandos

rizling

37 hektoliter 16 malligandos

ezerjő

38 hektoliter 15 malligandos

ezerjő

13 hektoliter 14 malligandos

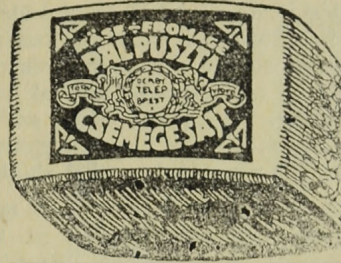
muskát-otonei

10 hektoliter 14 malligandos

nagyburgundi borok

Vevők érdeklődjenek

Tóalmáson a gazdasági intézőnél

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:

Palusztia-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62

Telefon: *297-970

miután Svájc szinte állandó vásárlója ennek a borfajtának s így a most megállapított keret jelentős részét várhatóan vörösborok kivitelével fogjuk kihasználni.

Tanoneok üdülése. Az OTI elnöksége elhatározta, hogy a nyár folyamán a fiatalokú biztosítottak közül 7000 iparostanoncot küld tizennégy napos üdültetésre. Ezeknek nagyobbik része az intézet balatonkenesei, lellei, visegrádi és mária-besnyői üdülőtelepe, n fog két hetet eltölteni, másik részüket a cserkésztanonc-táborozással kapcsolatban küldik el az ország különböző üdülőhelyeire, ugyancsak két hétre. Tervbe vette azt is, hogy több ezer tanoncot hétvégi egynapos üdültetésre küldjenek a nyár folyamán, a tervnek azonban ellenzői vannak, kik azt állítják, hogy az egész heti munkában elfáradt fiatalokúakat a egynaops kirándulás még jobban elcsigázza és különben is legalább hétszáz ezer tanoncot lehetne tizennégy napos üdülésre küldeni abból a pénzből, amit ezek a vikendezések felemésztene. A kéthetes üdültetéseket az OTI már május hónapban megkezdi. Az akció 250.000 pengőjébe kerül az intézetnek.

A négy szalámigyár kiviteli érdekekre való hivatkozással tavaly mintegy 120.000 pengős nemzeti ajándékot harcolt ki magának. Az idén is támogatást kértek a szalámigyarak, de a szokottnál élesebb ellenállásba ütköztek. A sertésértékesítési alap filléreire pályáztak a gyárak és

Finom asztali és fajborokat miért nem szerez be közvetlen a termelőtől?

Szendrey Zsigmond ig. főmőrnök (volt gróf Vigyázó-féle) szőlőtelepe, **Újkécske, Pest m.** Szállít minden minőségben a legjutányosabb áron. Nincs termelői kimerése. Jó vasúti összeköttetés Szolnok, Nagykőrösön át. Érkezést jelezni kérem.

8819/ki, 1938.

Kiskunfélegyháza m. város polgármesteri hivatala.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy Kiskunfélegyháza m. város tulajdonát képező és a város központjában fekvő „Korona“ szálloda, kávéház, étterem, söntés folyó évi április hó 20-án délelőtt 11 órakor a város gazdasági hivatalában tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adni. Bérleti idő 6 év, mely 1938 augusztus hó 1-én kezdődik.

Bánatpénz 2000 pengő, mely összeget árverezni szándékozók árverés megkezdése előtt tartoznak, árverést vezető tisztviselő kezeihez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban elhelyezni.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a bérlemény egy borivóból, nagy kávéház és étteremi helyiségekből, 3 Egyesület által elfoglalt egyesületi helyiségekből, bérlo lakásból és 18 vendégszobából és díszteremből áll.

Bérleti feltételek város gazdasági hivatalában megtekinthetők, vagy válaszbélyeg csatolásával ugyanonnan kérhetők.

Kiskunfélegyháza, 1938 március 24-én.

A polgármester.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349-729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József I-425-04

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire talál feleletet az „ÉGI VILÁGOSSÁG“

30 éve fennálló etikai, tudományos okkultista és spiritista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P Kiadóhivatal: Bpest, II., Ezredes-u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kíváncsi díjtan könyvismeretést küldünk.

eleinte 200.000 pengős követeléssel léptek fel. A sertésértékesítési bizottság (SÉB) számos ülésen viharos jelenetek között foglalkozott a szalámi-gyárak kérésével, de sokáig csak annyit sikerült elérniük, hogy külön albizottságot küldtek ki a kérdés letárgyalására. A legújabb hírek szerint mégis sikerült az akció, állítólag a szalámigyáraknak az idén 130.000 pengő jut a SÉB-alapból.

M. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatósága, Balatonarács. A balatonarácsi m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolánál létesített szőlő- és borgazdasági vegyvizsgáló és kísérleti laboratórium második éve áll már a dunántúli szőlőbirtokosok és kereskedők rendelkezésére. A kis intézet elvégez minden a borral összefüggő vegyvizsgálatot, kezdve a legegyszerűbb malligandozástól a teljes borvegyelemzésig. Borbetegségek és borhibák gyógyítására és általános borkezelésekre vonatkozó szaktanácsok adása és célja ez intézetnek. Azonkívül szőlőoltvánnyal kapcsolatban botanikai vizsgálatok is végeztenek itt, pl. szőlőbetegségek megállapítása zöld és fás részekben és az ezekre vonatkozó szaktanácsok megadásával együtt. Szőlőtalajokat vizsgál mésztartalomra nézve, minek alapján az alkalmazandó amerikai alanyfajta megválasztása válik lehetővé. E vizsgálatok úgy magánfelek óhajára, mint hatóságok megkeresésére is végezhetők. Különösen érdeke e laboratórium igénybevétele azoknak, kikhez az közelebb esik, mint Budapest. Ugyanis a budapesti szőlő- és borgazdasági központi kísérleti állomás (Ampelologiai Intézet) után ez az első vidéki ilyenmű intézet Magyarországon. Egy legegyszerűbb bor malligandozás ára 50 fillér, melynek eredménye szóbelileg lesz közölve. Ha írásbeli hivatalos bizonyítványt óhajt a beküldő, úgy 4, Szőlőtalajok mészmeghatározási díja 1 P. A többi, aránylag ritkábban előforduló borelemzések vizsgálati díjait az intézet igazgatósága esetről-esetre közli.

A világ bortermelői államainak mult évi termésmennyiségére vonatkozólag a Nemzetközi Borhivatalhoz beérkezett jelentései alapján most már megállapítható, hogy az északi féltekén (Oroszországot nem számítva) a bortermés 150—160 millió hektoliterre tehető. Ez az eredmény 20 millió hektoliterrel több az 1936. évi termésnél és habár az 1931—35. évek átlagos 180 millió hektoliteres eredményét nem is éri el, mégis megközelíti az 1926—1930. évek 155 millió hektoliteres átlagát. A déli földgömbön az argentinai fagykarak következtében a bortermés 14—15 millió hektoliterrel alatta marad az 1936. évi mennyiségnek. Mindezt összevéve, a világ bortermését, Oroszországot nem számítva, 160—170 millió hektoliterre lehet becsülni, szemben az 1936/37. évi 152 millióval, az 1931/32—1935/36. évek 191-1 millió hl-res és az 1926/27—1930/31. évek 167 millió hektoliteres átlagával. A beérkezett jelentések szerint a francia bortermés mennyisége körülbelül 50 millió hektoliter. Ez az eredmény az 1936. évi mennyiségnél ugyan 20—25%-kal nagyobb, azonban az utolsó 5 év átlagos 63 millió hektoliteres bortermésének még mindig alatta marad 20%-kal. Az olasz bortermést 33-65 millió hektoliterre becsülik, ami 5 millió hektoliterrel kevesebb a megelőző 5 év átlagánál. Portugáliára vonatkozólag nem hivatalos adatok a bortermést az 1936. évi 37 millió hektoliternél magasabbra becsülik, de az eredmény még így is jelentékenyen kisebb a 7-9 millió hektoliteres megelőző átlageredménynél. Görögországban 3-2 millió hektoliter bor termelt, szemben az 1936. évi 1-91 millióval és a megelőző 5 év 3-6 millió hektoliteres átlagával.

Székházat létesít a Magyar Városok Országos Szövetsége. Az elmúlt héten tartotta választmány ülését a Magyar Városok Országos Szövetségi Szendy Károly polgármester elnöke alatt. Az ülésen igen sok vidéki polgármester vett részt és általános örömet keltett Szendy Károly polgármester azon bejelentése, hogy a Szövetség részére székház létesítését határozta el s kilátásba helyezte a terv keresztülvitelének biztosítására a főváros támogatását is. Sopron város polgármestere a Budapesten 1930-ban megtartandó

nemzetközi városkongresszussal kapcsolatban azt a tervet vetette fel, hogy erre az alkalomra az összes magyar városok nevezetességeit és érdekeségeit felölelő filmet készítsenek, mely amelle, hogy tiszta képet nyújt a magyar városok fejlődéséről, idegenforgalmi propagandának is nagy szolgálatokat tehet.

Kisiparosok és kiskereskedők öregségi nyugdíja ügyében Müller Antal országgyűlési képviselő indítványt tett a képviselőházban. Az indítvány így szól: Indítványozom, hogy a magyar kir. kormány a törvényhozás elé sürgős törvényjavaslatot terjesszen a kisiparosság és kiskereskedők kötelező öregségi biztosításáról. Indítványom indoklására felhozom, hogy a magyarságnak ezt a rétegét a hosszú évek óta tartó gazdasági válság a legsúlyosabb anyagi helyzetbe sodorta és jelenje is oly mostoha, hogy alig tudja a ránehezedő súlyos köz- és szociális terhek mellett mindennapi kenyerét megkeresni és bizonytalan jövője szükségessé teszi a kötelező öregségi biztosításban való részesítést, nehogy öreg napjaikra a társadalom könyörületos terhére legyen.

Néhai Vass József népjóléti miniszter országos adatyűjtés alapján már 10 évvel ezelőtt elkészítette a kisiparosok kötelező öregségi biztosításáról szóló törvényjavaslatot, ami, sajnos, eddig nem lett a tisztelt Ház elé terjesztve. Darányi Kálmán miniszterelnök több ízben, legutóbb Győrben is kijelentette a kisegyekről való törvényes gondoskodást, amit részben már igazolt is úgy a gazdaság, mint a gazdasági munkavállalók öregségi biztosításáról szóló törvényekkel. A kisiparosok és kiskereskedők öregségi biztosításának alapját egy méltányosan megállapított járulékon és állami hozzájáruláson felül az Országos Társadalombiztosító Intézet kb. 120 millió öregségi tartalékának egy része képezné. Ennek az összegnek erre a célra való részbeni felhasználását indokolja, hogy 50%-át az érdekelt kisiparosok fizették be azon segédek után, akik legtöbbje rövidebb vagy hosszabb segédi szolgálata után maguk is önálló kisiparosokká, kiskereskedőkké válnak és így a maguk, valamint munkaadójuk által befizetett öregségi biztosítási díj részükre elvész. Jogos az a kérdés, hogy ez, a mindkét részből érdekeltek által befizetett és felgyülemlett tartalék egy része ezen öregségi biztosítás révén annak adjon némileg gondtalan öregséget, aki azt befizette. Kérem indítványom elfogadását és annak sürgős napirendre tűzését.

„Nőtartás” cím alatt dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd tollából érdekesítően hasznos, gyakorlati könyv jelent meg. A szerző nem jéghideg paragrafusok szerint, hanem a való élethez hűen világítja meg a nőtartás anyagának ezernyi kritikus jogi, lélektani, szexuális és gazdasági kérdéseit és pedig oly filmszerű elevenséggel, hogy a könyvet úgy a jogászvilág, mint a nagyközönség nem csupán tudományos-gyakorlati, hanem a szó-szoros értelemben érdekesítő élvezetes olvasmányul is használhatja. Csupa izgalmas kérdések: a nőtartás felemelése, leszállítása és megszüntetése; a visszahívás és vissza nem térés; a nőnek munkakötelezettsége; a női erkölcs ellenértéke; a létküzdelem; lelki és szexuális zavar; a benső házasságtörés átvitt jogi értelemben „veszélyes üzem”-ként való kezelése és ekként a házasságok kiegyenlítő osztott felelősségének alkalmazása stb. Eredeti a szerző által felállított nőtartási táblázat is, mely szerint a nőtartás mértékét a házassági együttélés időtartamához és a házasság munkaképességének, illetve munkaképzetlenségéhez emelkedő, illetve csökkenő kules szerint állapítja meg. Feltűnő azon indokolt javaslata is, mely szerint kivétel nélkül minden érdemi válóperben és nőtartásperben orvosszakértők alkalmazását sürgeti. A könyv közel 350 kúriai jogesetet is tartalmaz, melyeket a szerző minden egyes fejezet után ennek tartalma szerint alaposan megszerkesztve, csoportosítottan dolgozott fel. A „Nőtartás” könyv ára 4 (négy) pengő. Kapható az összes beküldése ellenében a szerzőnél: dr. Gerő Ernő, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 27.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenként

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Budapest gyomra

címmel rendkívül érdekes és tanulságos előadást tartott a Piarista Diákszövetségben dr. Rosta János székesfővárosi élelmezési tanácsnok. A vendéglátó ipart, mint a főváros élelmezésének egyik szervét közelről érdekli a kérdés. Rosta tanácsnok előadása bevezetésében számokban szemléltette a főváros élelmezésének arányait. Így kimutatta, hogy Budapest lakossága évenként több mint 150 millió liter tejet, 65 ezer vagon burgonyát, 80 millió kg kenyeret, 42 ezer vágómarhát, 350 ezer darab hizott sertést, stb. fogyaszt el. Azután érdekes adatokkal ismertette Budapest főváros szerepét az élelmezés kérdésének megoldásában, nevezetesen az eladási helyek rendelkezésre bocsátásával, a községi üzemek árszabályozó hatásával, a közegészségügyi vizsgálatok elvégzésével, a köz-élelmezésre nem alkalmas fogyasztási cikkek értékesítésével és az egész nagy apparátus zajtalan üzemeltetésével.

Most pedig megjelent a főváros piacutató intézetének első jelentése, amit az intézmény kitűnő vezetője, Illyefalvi J. Lajos statisztikai hivatali igazgató adott ki.

A beszámoló elsősorban arról szól, hogy a nagyvágóknak száz kiló marhahúst véve alapul, mi volt a bruttó hasznuk. Ez a haszon 1937-ig emelkedő irányú és elérte a 34 pengő 8 fillért. A sertéshúsról vonatkozóan 1937-ben a hentesipar bruttó haszna 38 pengő 76 fillér.

Budapest lakosságának húsfogyasztására vonatkozólag végzett számítások azt mutatják, hogy az évi fejadag 1933. évtől kezdődően állandó csökkenést mutat. Budapest lakosságának fejadaja, beleszámítva mindenemű hús- és húsműt, 1933-ban 56-16 kg, 1936-ban 54 kg, 1937-ben pedig 53-79 kg volt. A tejfogyasztás erősen emelkedett. Budapest liszt-

fogyasztása 1,200.000 métermázsa alsó és 1,800.000 métermázsa felső határ között ingadozik. A jelentés szerint a pékipar bruttó jövedelme 1933 óta állandóan csökken, egyes kenyérfajtáknál azonban 1937-ben a termelés rentabilitása már javulást mutat. A jelentés megállapítja továbbá, hogy Magyarország egész burgonyatermeléséből Budapest mindössze öt százalékat fogyaszt. Gyümölcsfogyasztás tekintetében csak az 1936. évi adatok állnak rendelkezésre. Ezek szerint Budapesten 824.662 métermázsa hazai és 212.768

métermázsa déligyümölcs került a piacra. A statisztikai adatok szerint tehát a húsfogyasztás 1933 óta csökkenést mutat. Ennek oka a köztisztviselők fizetések redukciója. Mindezt a vendéglátó ipar már megállapította és ezért kérelmezte ipartestülete útján a tisztviselők fizetések visszaállítását.

Sajnos, az utóbbi napokban a vendéglátó ipar helyzetét a hirtelen beállott élelmiszer- és borárak emelkedése nagyon megnehezítette. Egyedül az idegenforgalomtól várhat ma biztatást!

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete

a minap elnökévé választotta vitéz dr. Görgey István országgyűlési képviselőt, Popper Zsigmond és Graf Ferenc borkereskedőket pedig alelnökké választotta.

Ez egyesület legutóbb dr. Görgey István elnök, országgyűlési képviselő vezetése alatt a Kereskedelmi Csarnokban megtartott ülésén Schindele József, a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal borsztályának vezetője ismertette a külkereskedelmi megállapodásoknak a borexportra vonatkozó rendelkezéseit. Majd dr. Gipsz Lipót titkár terjesztette elő az egyesület álláspontját az italmérségi jövedéki törvény reformja tárgyában és utalt arra a teljes összhangra, amely ebben az ügyben a termelők és kereskedők érdekeltség között fennáll.

Dr. Görgey István elnök kifejtette, hogy a kormányzat részéről meghozott nagy áldozatok dacára nem lehet a borértékesítési problémát sikeresen megoldani mindaddig, amíg a bor belföldi forgalmát a jelenlegi italmérségi jövedéki törvénynek az élet által meghaladott és helytelen rendelkezései gátolják. Felhívta a figyelmet a reform sürgetésére és in itványára elhatározta az igazgatóság, hogy a termelők érdekeltségével karöltve fog a legkirívóbb sérelmek orvoslása érdekében a pénzügyminisztériumban lépéseket tenni.

Graf Ferenc alelnök a minőségi borok exportjának előmozdítására irányuló akcióról tett jelentést és örömmel állapította meg, hogy az egyesület tagjai a legteljesebb megértéssel fogadták a m. kir. kormány ez ügybeni kezdeményezését és az exportra megjelölt boroknak a kereskedelem részéről való haladéktalan felvétele máris biztosítva van.

Ezzel kapcsolatban Heuduska Rezső rámutatott egyes technikai nehézségekre, amelyek az export lebonyolításánál felmerültek és főleg arra vezetendők vissza, hogy a bortörvény által előírt vizsgálatok és ellenőrzések, az arra illetékes hivatalos közegek túlterheltsége folytán, csak késedelmesen fogantatottatnak. Az egyesület ezen panaszok orvoslása kapcsán a szőlészeti és borászati felügyelőségek személyzetének szaporítását fogja kérni.

Egy millió pengő a falu szociális megsegítésére. Imrédy Béla, a Magyar Nemzeti Bank elnöke az ipar vezetőivel megbeszélést folytatott a falu szociális megsegítésének tárgyában. Az értekezleten arról volt szó, hogy az ipar a falu szociális helyzetének javításához 1 millió pengő összeggel járuljon hozzá. Az ipar vezetői megértéssel fogadták a nagy horderejű elgondolást.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Iparos üdülőtelepek.

Az Ipartestületek Országos Központja öt éves fennállása alatt nemcsak arra törekedett, hogy a törvényben fektetett feladatait ellátva, a magyar kézműipar érdekvédelmét hatékonyan képviselje, hanem arra is, hogy a csonka-haza területén lévő természeti adottságokat kihasználva iparos üdülőtelepeket állítson fel és lehetővé tegye az iparosság legelesettebbjei részére a gyógyulást, vagyis azt, hogy a munkájukban megbetegedett és megrokkant iparosok a gyógytelep igénybevétele után, mint egészséges és munkabíró iparosok térhessenek vissza műhelyeikbe.

A program első állomása a Hévízszent-andráson felállított iparos-gyógytelep volt. A hévízszentandrási iparos-gyógytelepet az IPOK — mondhatni fillérekéből — létesítette, s ma kb. 40 ezer pengő értéket reprezentál. A magyar kézművesiparosság látván és tapasztalván a hévízszentandrási iparos gyógytelep előnyeit, gyűlésein és értekezletein mind sürűbben hangoztatta azt az óhaját, hogy ilyen gyógyházakat ne csak a reumatikus betegeknek, hanem a más betegségben szenvedő iparosok részére is létesítsen a Központ. Elhatározott tehát, hogy szívbetegek részére Balatonfüreden, a tüdőbetegek részére a Mátrában, vagy egyéb alkalmas helyen, a tisztántúli reumatikus betegek részére pedig Hajdúszoboszlón létesít az IPOK hasonló gyógytelepeket.

A kézművesiparosság megismervén a hévízi iparos gyógytelep előnyeit, oly nagyszámban jelentkezett annak igénybevételére, hogy a gyógytelep csakhamar szükségnek bizonyult. Sürgős szükség mutatkozott tehát arra, hogy a hévízszentandrási iparos-gyógytelepet kibővítsék és egyben gondoskodják az IPOK az iparosság egyeteme által kért újabb gyógytelepek felállításáról. A Központ elnöksége e célból a helyszínre kiszállván, megvásárolta a jelenlegi gyógyház mel-

lett lévő egyemeletes és egy földszintes házból álló szomszédos ingatlanokat 40.000 pengőért. Megvásárolta továbbá Balatonfüreden az úgynevezett „Blaha Lujza” gyógyházat 44.000 pengőért, valamint Hajdúszoboszlón létesítendő iparos-gyógyház részére egy 1200 négyszögletes telket körülbelül 21.000 pengőért. A 105.000 pengőt kitevő beruházással lehetővé kívánja tenni az IPOK elnöksége, hogy a felsorolt helyeken minél előbb újabb iparos-gyógy szálló álljon az arra rászoruló beteg kézművesiparosok rendelkezésére.

Az iparos gyógyházak felállítását, mint ismeretes, az iparügyi miniszter nagy szeretettel karolta fel. Bejelentette a Központ 5 éves fennállása alkalmából rendezett díszgyűlésén, hogy a gyógyházak felállítási költségeihez tárcája terhére hajlandó évente 10—10.000 pengővel hozzájárulni, továbbá kilátásba helyezte oly értelmű rendelkezés sürgős kiadását, amely szerint a tanoncszerződéseknél 1, a segédvizsgálatoknál 2, valamint a mestervizsgálatoknál 3 pengős pótlék fizetendő a felállítandó iparos-gyógytelepek javára. Az ily módon befolyó összegek — számítások szerint — évente 60—70.000 pengőt tennének ki, amely bevételek terhére már ez évben szeretné a Központ gyógyházfelállítási programját megkezdeni.

Az IPOK eme jóléti intézkedéseit az iparosság hálás köszönettel veszi.

Szenzációs magyar Chrysanthemum újdonságokról,

Dáhlíákról és egyéb virágújdonságokról kérje
Baranyiné kertészete árjegyzékét, **Cegléd.**

MI UJSÁG?

Személyi változások. Papp József kormányfőtanácsos, az IPOK elnöke, az IOKS-nál viselt igazgatósági, végrehajtóbizottsági és a közép-lejáratú hitelbizottsági tagságáról lemondott. Helyette az IOKS a végrehajtó- és közép-lejáratú hitelbizottságba Müller Antal országgyűlési képviselőt, az igazgatóságba pedig Marschall Bélát, a Győri Ipartestület elnökét választotta meg.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete az IPOK által Berlinbe rendezendő társasutazásra hívja fel tagjai figyelmét. Nagy számmal jelentkeznek úgy a fővárosból, mint az ország minden részéről az érdeklődő iparosok és családtagjaik. Számos vidéki ipartestület jelentette már be nagyobb számú csoport részvételét. Az ipari szakiskolák köréből is számosan vesznek részt a tanulmányúton. A kamarák, az ipartestületek, az ipari érdekképviselők vezetői közül szintén sokan vesznek részt a társasutazáson. A vidéki ipartestületek és az ipari szervezetek kérésére a kiállítás magyarországi kormánybiztossága a jelentkezés végső időpontját visszavonhatatlanul május hó 10-én állapította meg. Az ötnapos berlini út összesen 131 pengőbe kerül. Jelentkezni lehet ipartestületünkénél, valamint a kereskedelmi és iparkamaránál, az Ipartestületek Országos Központjánál és az utazás technikai lebonyolítását végző Égisz utazási irodánál.

Aranytollat kapott egy régi szakíró. A Magyar Agrársajtó Szindikátus kedves ünnepséget rendezett a Magyar Sütők Lapja szerkesztőségében abból az alkalomból, hogy 35 évvel ezelőtt jelent

meg első ízben a *Magyar Sütők Lapja*, amely a Magyar Sütők Országos Szövetségének megalapítása óta hivatalos lapja a sütőiparosok érdekképviselőinek. *Rásonyi Papp* Gedeon, az Agrársajtó Szindikátus elnöke arany tollat nyújtott át ez alkalomból a jubiláló lap alapítójának és főszerkesztőjének, *Steiner* Gyulának, aki a sütőipari szakirodalom körül hervadhatatlan érdemeket szerzett magának. Az ünnepségen résztvettek az Agrársajtó Szindikátus tagjai, *de Sgardelli* Caesar ny. alezredes, a VII. kerületi Frontharcos Szövetség elnöke, *Ruzicska* Ede, a Sütők Ipartestületének elnöke, a Sütők Országos Szövetségének vezetője, a környékbeli sütőszakosztályok vezetői és számos közéleti férfiú, akik felköszöntöikben *Steiner* Gyula maradandó érdemeit méltatták.

A Székesfehérvári és Fejérmegyei Vendéglősök, Szállodások Kávésok és Koresmárosok Ipartársulata április 21-én délután 5 órakor tartotta rendes havi ülését. Héjj Imre elnöki megnyitója és az előző jegyzőkönyv felolvasása után főtitkár beszámolt a budapestben megtartott országos szövetségi közgyűlésről, majd indítványára az iptársulati közgyűlés napját a török hódoltság megszűnésének emlékűnnepére és a levante díszbortúrra való tekintettel 19-ike helyett, május 17-ikében állapította meg. Főtitkár előterjesztette a városi idegenforgalmi hivatal ezidei eseménynaplóját a városban tartandó ünnepélyekről, gyűlésekről, kongresszusokról, stb., bejelentvén a hatóság készségét arra, hogy egy általuk 20.000 példányban kiadandó szakmai névsort minden idegenforgalmi megmozdulás alkalmával szétosztat idegen látogatóinak tájékoztatására. A hatóság a nagy idegenforgalomra való tekintettel a város vendéglátó iparának

Fényes Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap ^{d. u. 4}_{este 8}
Világvárosi műsor

jó hírnevére, de az egyes üzlettulajdonosoknak érdekeire való tekintettel is kívánatosnak látja az üzleti áraknak feltűnő helyen való kifüggesztését, amit a választmány minden egyes helybeli kartárs figyelmébe ajánl.

Az ipartestületi elnökök országos értekezlete az IPOK intézkedésére folyó hó 7-én Budapesten VI., Csengeri-utca 67. alatt foglalkozik az időszzerű ipari kérdésekkel. Tárgysorozata a következő: 1. Az ezermillió pengős beruházási programmal kapcsolatos kézművesipari kívánságok. Előadó: Dobsa László dr., az IPOK igazgatója. 2. Iparos-adósságok rendezése. Előadó: Kovalóczy Rezső dr. az IPOK főtitkára. 3. Az Országos Társadalombiztosító Intézet reformjával kapcsolatos kézművesiparos kívánságok. Előadó: Szeghalmi László dr., az IPOK titkára. 4. Országos kézművesipari export-intézmény felállítása. Előadó: Kovalóczy Rezső dr., az IPOK főtitkára. 5. Kézművesipari irányárak megállapítása és azok betartása. Előadó: Szeghalmi László dr., az IPOK titkára. 6. Javaslat a jogosulatlan iparüzés leküzdésére. Előadó: Dobsa László dr., az IPOK igazgatója.

Balatonkenese község előljáróságától.

4507/1938. szám.

HIRDETMEŊY.

Balatonkenese község a községi strand-fürdő éttermét és vendéglőjét, Balatonkenese község házában 1938. évi május hó 15-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek egy évre **haszonbérbe adja.** Kikiáltási ár 500 aranypengő, bánatpénz ennek 10%-a, mely az árverés kezdete előtt készpénzben teendő le.

A bérlethez tartozik a leltár mellett átadott teljes éttermi felszerelés szabad használatára.

Válaszbélyeggel ellátott érdeklődésre az előljáróság bővebb felvilágosítást ad.

A bérbeadandó helyiségek bármikor megtekinthetők.

Balatonkenese, 1938 április 30.

Szőnyi főjegyző.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

Mindennemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

A Balaton idegenforgalmi problémája

tárgyában az Idegenforgalmi Újságírók Szindikátusa értekezletet hívott össze, amelyen az újságírók ismertették azokat a feladatokat, amelyek a Balaton idegenforgalmának emeléséhez szükségesek. A felhozott javaslatokra Bornemisza miniszter válaszolt részletesen és rámutatott azokra a kívánt intézkedésekre, amelyekkel a Balaton idegenforgalmának a kérdése megoldható.

Megállapította, hogy az állandóan mutatózott idegenforgalmi fejlődés ellenére sem vagyunk még eléggé felkészülve a növekvő idegenforgalomra. A legnagyobb baj, hogy a magántőke még mindig nem érdeklik eléggé az idegenforgalom iránt. A hazai idegenforgalomban még igen sok milliónyi befektetésre van szükség. Az állam erősen kiveszi a maga részét, de a feladat végleges megoldása a magántőkére vár. A sajtó feladata, hogy felhívja a társadalom és a magántőke érdeklődését az idegenforgalmi problémák iránt.

Akkor lehetne igazi balatoni idegenforgalmat teremteni, ha volna 3—4 komoly fürdő- és városi központunk a Balaton mellett, ahol olyankor is lehet szórakozást és üdülést találni, amikor nincs fürdőzési alkalom. Az állam a maga részéről itt is igyekszik mindent megtenni. A vízumdíjak csökkentése állandóan napirenden van, legújabb

az olcsó balatoni fürdővízum és a szomszédos államok részére az olcsó családi vízum életbeléptetése érdekében folynak a tárgyalások. A Balaton körül folyó építkezésekre ki fogják terjeszteni a városrendezési törvényben foglalt intézkedéseket. A külkereskedelmi szerződések megkötésénél állandóan figyelemmel van a kormány az idegenforgalmi érdekekre. Gyökeresen megoldják a balatoni utak kérdését is, ebben az évben az összes balaton környéki utakat kijavítják, beleértve a balatoni körutat is, valamint a veszprémi útélágazást is. A vasúti közlekedés gyorsítása és olcsóbbítása is újabb lépésekkel jut előre ebben az évben, már megkezdtek a székesfehérvári második vágány lefektetését is. Feltétlenül meg kell oldani az élelmezés kérdését is, mert lehetetlen állapot, hogy a Balatonhoz Budapestről vigyük le a legszükségesebb élelmiszereket. A balaton környéki gazdáknak termelésükben alkalmazkodniuk kell a fürdőhelyek közönségének igényeihez. Ezen a téren a mezőgazdasági kamarákra hárul a feladat.

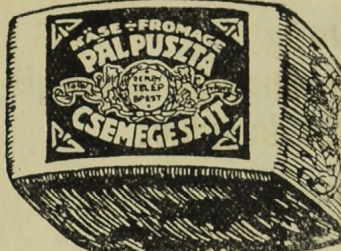
Az értékes előadás után többen hozzászóltak a Balaton fejlesztésének kérdéséhez. Köztük Tormay Géza államtitkár, Tormay Béla, a postatákarékpénztár vezérigazgatója, Veress Gábor vezérigazgató, Meizler és Hertelendy országgyűlési képviselők.

Popper Zsigmondot, a Popper borpincészet r.-t. igazgatóját, a Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete legutóbb egyik alelnökévé választotta. A vendéglátó ipar örömmel értesült e kitüntetésről, mert Popper Zsigmond nemcsak kitűnő boraival, hanem kellemes üzleti érintkezésével tette magát népszerűvé. Kiváló szak tudása üzletfelei előtt közismert. Tehetségével és szorgalmával bizonyára nagy hasznára lesz az Egyesületnek.

Országos Szikvízipari Kongresszus. A Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség május hó 4-én d. e. 10 órakor a Continental-szálló nagytermében tartja III. országos szikvízipari kongresszusát. A kongresszus a szikvízipari időszerű kérdéseit tárgyalja.

A bor ára emelkedik. Az idei bortermés alakulásának bizonytalanságát legújabbban erőteljes véleményes vásárlások váltották fel. A növekvő kereslet hatása alatt az árak lényegesen megszilárdultak a közepes, u. n. kommerszminőségű borfajtáknál, amennyiben a 10 százalékos borok Malligand-fokunként 15 fillér, azaz hektoliterenként 15—16 pengős ár alatt nem kaphatók a termelőknél. A földművelésügyi kormány tudva, lévén néhány hónappal ezelőtt még 1-3 filléres legkisebb termelői árat állapított meg Malligand-fokunként a kiviteli célzattal felvásárlásra kerülő 10 százalékos borokra vonatkozóan, s ezúttal már jóval magasabb árak mellett lehet csak azonos típusú, jelentősebb borkészlethez jutni. A jobb

minőségű borokra egyelőre még nem terjedt ki - szilárdság, remélhető azonban, hogy itt is rövidesen kedvező árfejlődési lehetőségeket fog biztosítani a történelmi borvidékek már megindult felvásárlási folyamat, melynek közelebbi részleteiről és a kivitellel kapcsolatos rendkívüli értékesítéseiről legutóbb számoltunk be. Miként értesülünk, a történelmi vidékekről felvásárolt 10.000 hektoliter bor egy része — a vörös aszú — a csehországi és svájci piacokon, míg a fehérborok az angol piacon kerülnek értékesítésre. A borkereskedelmi cégek körében az a vélemény, hogy a történelmi borvidékek készleteinek felvásárlása a mostaninál tágabb keretek között is

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:

Pálpusztai-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperlál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297-970

sikerrel lesz eszközölhető, amennyiben a kormány tovább is fenntartja a jelenlegi rendkívüli térítéseket.

Mezőgazdasági kamarák újjáalakulása küszöbön áll. Az ország minden részében közszemlére tették az új választói névjegyzéket, hogy minden gazda és gazdasági munkás meggyőződhesen, vajjon a névjegyzékben szerepel-e, mert ez előfeltétele a választáson való részvételnek. A kamarai választáson mód és lehetőség nyílik a gazdaságközönség részéről, hogy ez érdekképviselői szervezet útján valóban olyanokat küldjön be a kamarába, akikben a képességen felül a meggyőződés, a hivatottság tüze ég. A mezőgazdasági kamarák rendkívül fontos összekötőszervezetek a mezőgazdasági bizottságok és az Országos Mezőgazdasági Kamara között. Eredményes és az ország gazdatiszadalmának érdekében álló munkát csak úgy lehet kifejezni, ha e szerveken belül egységes szemlélet jut kifejezésre. Minden gazdának tudatában kell lennie, hogy mit cselekszik, amikor a szavazóurna elé áll, mert elsősorban saját sorsáról dönt.

Megalakult a budapesti mészárosok és hentesek közös ipartestülete. Közel tízéves küzdelem után egyesült a budapesti hentesek és mészárosok eddigi különálló ipartestülete. A hentesipartestület közgyűlésén Koch Gyula elnök bejelentette, hogy Bornemisza Géza iparügyi miniszter a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és az Ipartestületek Országos Központjának meghallgatása után jóváhagyta a két rokonszakma ipartestületé-

Sátoraljaújhely megyei város polgármesterétől.

5849/1938. szám.

AJÁNLATI FELHÍVÁS

Sátoraljaújhely megyei város közönségének tulajdonát képező Wekerle-tér 3. sz. (a mozgóképszínházzal és a hangverseny-, illetőleg táncteremmel összefüggő) épületben lévő, a háztulajdonos költségén bebútorozott *vendéglőre és mellékhelyiségeire*, továbbá *söntésből*, valamint a vendéglővel kapcsolatos — két utcáról megközelíthető — mintegy 500 négyszögöl területű kertre és az abban lévő fedett nyári helyiségre, végül a két szobából, egy fürdőszobából és egy előtérből álló vendéglős-lakás bérletére pályázatot hirdetek.

A bérleti idő 1938. évi június hó 1-től 1941. évi december hó 31-ig terjedő 3 év és 7 hónap.

A pályázók a város pénztárába 1000.— P, azaz egyezer pengő bánatpénzt készpénzben, vagy az I. és II. kuriába tartozó pénztintézetek valamelyike által kiállított betétkönyvet tartoznak az ajánlat benyújtásával egyidejűleg letétbe helyezni. A felajánlott évi bérösszeget is tartalmazó zárt írásbeli ajánlathoz a pályázó eddigi működésének igazolására alkalmas okmányokat, továbbá állampolgársági, vagy illetőségi, erkölcsi és vagyoni bizonyítványt kell csatolni.

A borítékra ezt a szöveget kell írni: „Pályázat a vendéglő bérletére”.

Ajánlatának elfogadása esetén a pályázó az évi bérösszeg 1-5-szeres (másfélszeres) összegének megfelelő óvadékot köteles a szerződés aláírásával egyidejűleg a város pénztárába készpénzben letétbe helyezni, illetve a befizetett bánatpénzt ezen összegnek megfelelően kiegészíteni.

A bérleti szerződés részletes feltételeit kívánatra megküldöm, illetőleg a pályázók azokat hivatalom irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Felhívom mindazokat, akik a vendéglő bérletét elnyerni óhajtják, hogy ajánlatukat zárt borítékban hivatalom iktatójánál 1938. évi május hó 20. napján déli 12 óráig nyújtsák be. A később érkezett ajánlatokat figyelembe nem veszem.

Az ajánlatok 1938. évi május hó 20-án 1/13 órakor lesznek a városháza tanácstermében bizottságilag nyilvánosan felbontva.

A képviselőtestület az ajánlattevők között a megajánlott bérösszegre való tekintet nélkül szabadon választhat, esetleg valamennyi ajánlatot visszautasíthatja és ezen intézkedés miatt az ajánlattevők a város közönsége ellen sem ezen, sem más címen kártérítési igényt nem támaszthatnak.

Sátoraljaújhely, 1938. évi április hó 21-én.

Dr. Orbán Kálmán s. k.
polgármester.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349-729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-04

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire talál feleletet az „ÉGI VILÁGOSSÁG”

30 éve fennálló etikai, tudományos okkultista és spiritista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P. Kiadóhivatal: Bpest, II., Ezredes-u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kívánatra díjtalan könyvismertetést küldünk.

Leányfalun régí jömenetelű vendéglő és szálloda-épület eladó.

Bővebbet Gergely Sándornál,
Budapest, Gólya-u. 35.

Hívásra azonnal jelentkezik.

nek egyesülését kimondó előzetes közgyűlési határozatot. Ennek következtében a hentesipartestület beolvad a mészárosok testületébe. Az új alakulat neve: Budapesti Mészárosok és Hentesek Ipartestülete. Ezután a mészárosipartestület tartott közgyűlést, amely szintén hozzájárult a fuzióhoz és a két egybeolvadó ipartestület vagyonának egyesítéséhez. Elfogadták a közös ipartestület alapszabályait is, amelyeket jóváhagyás végett felterjesztenek a miniszterhez.

A földművelésügyi tárca bizottsági tárgyalása során elhangzott érdekes felszólalásokra Marschall Ferenc földművelésügyi miniszter nagyszabású beszédben válaszolt s rámutatott a magyar mezőgazdasági politika irányelveire. Nem kétséges, hogy a kormány gazdaságpolitikájának tengelyében a mezőgazdaság áll. Éppen ez a körülmény tűnik ki Marschall Ferenc beszédéből. Különös gondot kíván fordítani a kormány a népies irányú gazdasági szakoktatás fejlesztésére, a szövetkezeti hálózat fejlesztésével az értékesítés előmozdítását. A magyar gyümölcstermelés hatalmas méretű előretörésével szükségessé vált a fogyasztás előmozdítása, a külföldiek figyelmének felhívása mindazokra a különleges tulajdonságokra, amelyek csak a magyar gyümölcsfélékben találhatók. A mezőgazdasági szociálpolitikai kérdések közül a munkabérek is rövidesen végleges rendezés alá kerülnek. A miniszter beszédében kiemelte, hogy a gazdasági és társadalmi élet egyensúlyának fokozottabb biztosítására nem mellőzhetjük birtokpolitikai viszonyaink egészségesebbé tételét.

Az ipari és kereskedelmi tárca bizottsági tárgyalásán Bornemisza Géza miniszter a töle megszokott nagyvonalúsággal szolt tárcája körébe tartozó kérdésekről. A miniszter teljes optimizmussal tekint a jövőbe, mert azok a kisebb zavarok, amelyek az építkezések körében keletkeztek, elháríthatók. A szociálpolitika terén nagyjelentőségű haladást fog jelenteni a hatósági munkaközvetítés újabb szabályozása. A miniszter hangsúlyozta, hogy ebben a fontos munkában a szociáldemokraták szakszervezetekkel már nem hajlandó együttműködni.

Nagyherceg mint vendéglős. A párizsi Vu hosszabb beszélgetést közöl a francia főváros „legfiatalabb” vendéglőseivel — a Pesti Hírlap szerint —, aki a legöregebb orosz nagyhercegek egyike s egyúttal Josephine császárnénak, I. Napoleon feleségének dedunokája. Ő császári fensége Romanovski-Leuchtenberg Sándor, a doni kozákok őrnagya volt, a francia Becsületrend nagykeresztese, az orosz Szent András- és az Annunziata-rendjelek tulajdonosa. A bolsevizmus elől menekülve, 1919-ben ért Párizsba s most főképp azért nyitotta meg a De la Tour-utcában a „Virágos kert” nevű előkelő vendéglőt, hogy nagyobb anyagi támogatást nyújthasson alapítványának, az „Orosz Gyermekotthon”-nak. A nagyherceg szikár, csontos, borotvált öregúr, rokonságban van több német fejedelmi és a svéd királyi családdal is. Finom, halk ember, aki szembenéz a mai élet valóságaival. A francia újságírónak mosolyogva jelentette ki, hogy a vendéglős-mesterség sokkal bonyolultabb, mint hitte volna. Például: igen nehéz tapintatosan fellelni, ha az egyik vendég..., egyszerre csak ingujjra vetkőzik. Az is furcsa, hogy a legtöbb francia kötelességének tartja az orosz környezet tiszteltetésére minél több poharat törni össze étkezés

közben. Ennek a mozi az oka — mondta mélabúsan a nagyherceg. A legtöbb ál-orosz film azzal akarja jellemezni a háború előtti Szentpétervári légkörét, hogy nagy tál kaviárokat szolgálnak fel benne a szereplőknek, akik polkát táncolnak, vödörből isszák a vodkát és ráadásul törnek-zúznak. Főlöszleges mondanom, hogy ez a beállítás merőben önkényes. Hogy valaki összetöri a poharat egy szárnyaló szónoklat után, ünnepélyes alkalomból, ezt még megértem. De folytonosan poharat törni egyáltalán nem „oroszos”. Eltekintve attól, hogy reám, mint vendéglősré nézve, fölülte költséges is.

Érdekes beszámoló Budapest idegenforgalmáról. A múlt évi idegenforgalomról most adott részletes beszámolót Zilahy Dezső igazgató és Markos Béla aligazgató, a főváros idegenforgalmi hivatalának vezetői. A múlt esztendőben Budapest szállóiban és penzióiban 278.094 idegen, összesen 910.015 éjszakát töltött. Mind az idegenek, mind pedig az általuk itt töltött éjszakák száma emelkedett. Budapest gazdasági életének a múlt esztendőben mintegy 30 millió pengőt hozott az idegenforgalom, a vidékkel együtt pedig a múlt évben kereken 40 millió pengő esik aktiv tételként a magyar fizetés mérlegre. Az exportágazatokkal összehasonlítva, valutaszerző szempontból idegenforgalmunk a vágóállat- és bűzakivitel után harmadik helyen áll. A legtöbben Németországból és Ausztriából jöttek a múlt évben, de emelkedést mutatott az angol és amerikai vendégek száma is.

Előfizetőinkhez

azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba be-
küldeni szíveskedjenek.

M. kir. államrendőrség mátyásföldi és környéki kapitánysága
Sz.: 1318/17—1935. kih.

ÍTÉLETKIVONAT

1318/1935. kih. A mátyásföldi rendőrkapitányság Borbás Sándor 41 éves, facsádi szül., mátyásföldi lakost, vendéglőst megécetesezett bornak forgalomba hozatala miatt 20 pengő pénzbüntetésre és az összes költségek megfizetésére jogerősen elítélte.

Elrendelte az ítéletkivonat hírlapi közzétételét.

Mátyásföld, 1938. évi április hó 8-án.

Olvaszhatatlan aláírás

m. kir. rendőrkapitány
rendőri büntető bíró.

M. kir. rendőrség soproni kapitánysága.
347/92—1937. kih. sz.

ÍTÉLETKIVONAT.

A m. kir. rendőrség soproni kapitányságának rendőri büntető bírja Szabó Sándor kantinos, soproni lakost, a bornak vízzel való hamisítása és forgalombahozatala miatt az 1936. évi V. t.-c. 49. §-ának 1. és 4. pontjába ütköző, ugyanezen törvény 49. §-a alapján az 1879. XL. t.-c. 21. §-ának alkalmazásával 80 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén önköltséges 8 napi elzárásra, a felmerült eljárás költségek megterítésére és az ítélet kivonatának a terhelt költségén való hírlapi közzétételére jogerősen elítélte.

Sopron, 1938 április 25.

Köves r.-tanácsos, r. büntetőbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
DR. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az eucharisztikus világkongresszus

zavartalanul folyt le. Tiszta áhitat, szeretet és igaz hit járta át a lelkeket a felemelő ünnepségek alatt. A világ minden részéről idesereglett zarándokokat hagyományos vendégszeretettel fogadta az egész főváros lakossága.

A vendéglátó ipar ugyancsak kivette részét a gondosan megrendezett eucharisztikus kongresszusból. A zsúfolásig megtelt szállodák és éttermek vendégeit a legjobb ellátásban részesítette. A nagyszerű magyar ételek, jobbnál jobb borok, az üdítő kőbányai sörök, a magyar vendéglős barátságos és figyelmes kiszolgálása igazán elismerésre talált a külföldi és vidéki vendégek részéről. Az ünnepi csarnokban tartott nemzetközi gyűlésen az egyik idegen szónok meg is említette előadásában, hogy a magyarok nemcsak igaz keresztények és hős katonák, hanem igaz szeretettel árasztják el a külföldről idejött zarándokokat, ami felejthetetlen marad mindannyiuk előtt.

A sok tízezer kongresszusi vendég megcsodálta Budapest főváros természeti szépségeit, Mátyás király gyönyörű palotáját, koronázó templomát és a sok szebbnél-szebb barokk és román stílusú templomot, gyógyfürdőinket, valamint tudományos és művészeti intézményeinket. Meggyőződtek arról, hogy itt a Duna völgyében ezeréves kultúr-nemzet él, amelyik ma is hű a honalapító Szent István eszméihez.

A pápai legátus hatalmas beszédeire, amelyekben az egyes országok közötti gyűlölködés megszüntetését és az igazi béke megvalósításának reményét hangoztatta, felfigyelt az egész világ.

A vendéglátó ipar pedig elmondhatja, hogy nemcsak lelkiekben gyarapodott a felejthetetlen eucharisztikus héten, hanem idegenforgalmunk anyagiakban is megsegítette.

Hiszen az időközben megjelent statisztika szerint az eucharisztikus világkongresszusra a magyar fővárosba csak vonaton 170.000 ember érkezett, akik közül 23.148 volt a külföldi. Az autón érkezettekkel együtt huszonezer külföldi fordult meg nálunk.

Jó hírünket a kongresszus révén újszólván a világ minden népe megismerte és ezért a vendéglátó ipar az eucharisztikus kongresszustól e nagyszerű nemzetközi propagandától az idegenforgalmunk további fejlődését is reméli annál inkább, mert a kongresszus befejeztével eltávozott külföldiek közül nagyon sokan megígérték, hogy e

kedves várost és gyógyfürdőit máskor is felkeresik.

A kongresszusi héten a magyar fővárosban térdepelt több százezer hívő áhitatán keresztül felragyogott Oltáriszentség a föld minden tájára vetítette fénysugarát. Ettől az isteni mementótól reméljük az emberek békességét és földi életünk jobbrafordulását.

Kereskedelmi és iparkamarák reformja.

Imrédy miniszterelnök a kormány bemutatkozása alkalmából a képviselőházban kijelentette a többi nagyszerű program között, hogy szükség van a dolgozó társadalom helyes megszervezésére; az egyéni szabadság és kezdeményezés lendületét és erejét azonban kiépített, helyes mederben kell vezetni, hogy a szervezethez erejével tudjon a nemzet értékeiben érvényesülni; ami a társadalmi és gazdasági életet illeti, a kamarák intézményének kiépítésével, ennek a már meggyökeresedett és ismert szervezeti formának kiterjesztésével igyekezzünk a problémát megvalósításhoz juttatni.

Kijelentette a miniszterelnök, hogy a kamarai intézmény kiépítése alkalmából „a kereskedelmi és iparkamarák intézménye gyökeresebb reformra szorul, s ennek a reformnak elsősorban egy egészséges és a dolog természetéből folyó szétbontásban kell megnyilvánulnia, amennyiben először a kereskedelemnek, másodszor a nagyiparnak és gyáriparnak, harmadszor a kisiparnak és kézműiparnak, negyedszer a hitelintézeteknek — ideértve a biztosító intézeteket is — kell külön kamarákat megszervezni. A kamarák mindegyikét kúriákra kell osztani, amely kúriák egyike magában foglalja az üzemeket, mint olyanokat, másika az üzemek vezetőit, harmadika az üzemek értelmiségét és negyedik az üzemek fizikai munkásait. Ez a szervezési forma, amelyben a magyar kereskedelem és ipar problémái megoldásra várnak. Olyan szervezeteknek, amelyek ezzel a felépítéssel összhangba nem hozhatók, el kell tűnniök. A kamarák és a kúriák különböző feladatai között kiemelem a tisztesség követelményeinek érvé-

nyesülését, a hivatási tisztesség intézményes ápolását, a megfelelő zsűriszerű rendszer bevezetésével, hogy ezzel az erkölcsi színvonal megóvassék s a tagok között alakuljon ki olyan egységes szellem, amely az egyes társadalmi ágaknak a nemzeti célkitűzések egyetemébe való harmónikus egybekapcsolódását biztosítja. Ennek a hivatási tisztességnek ápolása kell, hogy a főirányító gondolat legyen a kamarai szervezés valamennyi ágazatában.

A miniszterelnöknek a kisipari és kézműipari önálló kamarára vonatkozó kijelentését megerősítette az iparügyi miniszternek a május 18-án tartott IPOK-napon tett nyilatkozata is, amely szerint az idevonatkozó munkálatok már folyamatba is tétettek.

Tanonctartás megvonása. Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a győri elsőfokú iparhatóság. A tanonevizsgáló bizottság előtt már másodízben vizsgázott egy tanonc és mindkét alkalommal megbukott. A két sikertelen vizsga alapján a bizottság azt az előterjesztést tette az elsőfokú iparhatósághoz: vonja meg a mestertől a tanonctartási jogot, mert kizáróan az ő mulasztására vezethető vissza, hogy a tanonc nem tudott megfelelni a legelemibb kérdésekre sem. Az iparhatóság helyt adott az előterjesztésnek és megvonta a mestertől a tanonctartási jogot.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Budapest gyógyfürdőinek propagandája.

A dr. Karafiáth Jenő főpolgármester elnökelete alatt álló Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőkörzeti Bizottság most adta ki az 1937. évről szóló jelentését, amely előkelő köntösbe öltözött, írásban és képben mutatja be a propagandát, amelyet ez az intézmény idegenforgalmunk emelése érdekében folytat.

A Bizottság — a beszámoló szerint — propagandamunkásságát főképpen három pilléren építi: az orvosokra, az utazási irodákra és a sajtóra.

Budapest gyógyfürdőinek ismertetésére és népszerűsítésére a Bizottság megfelelő mértékben igénybe vette a külföldi sajtó nyilvánosságát. Ennek a feladatnak szolgálatában a Bizottságnak többször is alkalma volt az elmúlt év folyamán külföldi újságírócsoportokat fogadni, ezenkívül számos külföldi újságíróval egyénileg is felvette az érintkezést. Ennek eredménye sok száz cikk és illusztráció külföldi napilapokban, képeslapokban és valamennyi tele Budapest fürdőinek, természeti szépségeinek és kultúrájának dicséretével.

Örömmel állapítja meg a jelentés, hogy a magyar sajtó is melegen felkarolta a gyógyfürdők ügyét és állandóan napirenden tartotta a problémákat.

Erős és közvetlen kapcsolatok létesültek a külföldi utazási irodákkal. Több külföldi városban a Bizottság önálló képviselőt is állított fel, így Bécsben, Amszterdamban, Stockholmban, Egyiptomban, Rigában, Oslóban, Koppenhágában pedig a magyar konzulok vállalták a képviselőt.

Az orvosi propaganda eredményeképpen a magyar orvostársadalom érdeklődése a budapesti gyógyfürdők iránt állandóan növekedőben van. Ebben élénk szerepük volt az év folyamán rendezett tanfolyamoknak. Volt nemzetközi tanfolyam is, amelyen nagy számban vettek részt az orvosok Európa minden részéből.

A munka, amelyet a Gyógyhelyi Bizottság elnöke, dr. Karafiáth Jenő titkos tanácsos, főpolgármester intenciói szerint dr. Szviezsényi Zoltán, a Gyógyhelyi Bizottság igazgatója és dr. Somogyi Gyula sajtófőnök állítottak össze: művészi kiállításával is felhívja a figyelmet.

Az első iparostanonc tehetségverseny.

Ünnepélyes keretek között nyitotta meg az újpesti ipartestület nagytermében az első tanonc tehetségversenyt Kemenes Illés tankerületi főigazgató. Tihanyi Kálmán üdvözölte a megjelent előkelőségeket, közöttük Bornemisza Géza iparügyi miniszter és Álgay Hubert Pál kereskedelemügyi államtitkár feleségét és a megjelent előkelő közönséget.

Barton Imre rövid felszólalása után Kemenes Illés tartott ünnepi beszédet. A szentistáni gondolatból indult ki, majd hangsúlyozta, hogy az ezeréves magyar történelemben a kézművesipar munkásságát mindenhol megtaláltuk. A kézműves ipar tette nagygyá és virágoztatta fel Magyarországot. Ezután kihirdette a tehetségverseny eredményét. Első tett Takács Katalin nőiszabó,

második Misége Géza timár, harmadik Polacsek Julis nőiszabó és negyedik Koch Jenő kesztyűs. Majd általános éljenzés közben adta át Hóman Bálint v. közoktatásügyi miniszter elismerő oklevelét Korányi Jenő ipartestületi díszelnöknek, aki a tanoncenevelés terén hosszú és több évtizedes munkája alatt hervadhatatlan érdemeket szerzett.

Gaul Károly iparügyi miniszteri tanácsos az iparosképzés fontosságát, Moór Jenő a budapesti kereskedelmi és iparkamara titkára, Szeghalmi László dr. az IPOK titkára a tanonc tehetségverseny jelentőségét méltatták s rámutattak arra, hogy a helyes iparosképzésnek a tanonceneveléssel kell kezdődni.

A felemelő ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

Tisztességtelen verseny esetén az ipartestületi szék csak figyelmeztethet.

Fellebbvitel folytán az iparügyi miniszter az egyik ipartestületi szék határozatát az alábbi indokollással megsemmisítette:

Az 1932. VIII. t.-c. 25. §-ának második bekezdése szerint az ipartestületi szék azokban az esetekben, amelyekben tudomást szerez arról, hogy az ipartestület tagjai között az üzleti verseny tisztességet érintő szokás, eljárás, vagy újítás alakult ki, illetőleg, hogy azok egyike, vagy másika az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, az illetőket eljárásuk helytelenségére figyelmezteti s amennyiben ennek a figyelmeztetésnek eredménye nem volna, az illetők ellen az illetékes hatóságnál, vagy bíróságnál feljelentést tehet és felperességi jogot gyakorolhat.

A jelen esetben az ipartestületi szék megállapítása szerint az ipartestületi tag a szóbanlevő hirdetéssel, illetőleg az irányarak be nem tartásával tisztességtelen versenynek minősülő cselekményt követett el s ez beleütközik a kari tisztesség fogalmába, miért is nevezettel szemben fegyelmi büntetésképpen pénzbírságot rótt ki.

Az ipartestületi szék a pénzbírság kirovásával hatáskörét túllépte s így törvénybeütköző határozatát meg kell semmisíteni.

Az idézett törvényhely szerint ugyanis olyan esetekben, amidőn az ipartestületi szék azt állapítja meg, hogy az ipartestületi tag az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, az illetőt csak eljárása helytelenségére figyelmeztetheti, illetőleg az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál

feljelentést tehet, pénzbírságot azonban nem róhat ki. Az 1932. VIII. t.-c. 25. és 30. §-a, illetőleg az 1936. VII. t.-c. 31. §-a, valamint az ipartestületi alapszabályok idevonatkozó rendelkezése értelmében a fegyelmet sértő tagok 100 pengő pénzbírsággal sújthatók ugyan, az a körülmény azonban, hogy valaki üzlete körében az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, vagy pedig az irányarakat nem tartja be, fegyelemsértő magatartásnak nem minősül. (Közgazdasági Ért. 360—1938. Ip. M. III. szám.)

Fényes Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap ^{d. u. 4 este 8}
Világvárosi műsor

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

Mindennemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

Papkeszi község előljárósága

(BALATONKENESE szomszédságában, erősen fejlődő gyáripari vidéken) a

községikorcsmá, mészárszék és szatócsüzletből

álló épületét

1938. évi június hó 6-án d. u. 3 órakor

nyilvános árverésen

t i z é v r e

bérbe adja.

A bérlet kezdete: 1939. április 1.

Részletes feltételeket — kívánságra — a községi előljáróság díjmentesen küld.

MI UJSÁG?

Államtitkárok kinevezése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Kunder Antal miniszteri tanácsost a kereskedelemügyi minisztérium államtitkárává nevezte ki. Kunder Antal esztendő óta a Külkereskedelmi Hivatal elnöke, az ő munkásságához fűződik e fontos, nagyjelentőségű intézmény tökéletes átszervezése. Kunder Antal államtitkári kinevezése után is megmarad a Külkereskedelmi Hivatal élén és mint elnök tovább vezeti. Kunder Antal kinevezésével egyidejűleg Álgay Hubert Pált, a Közmunkatanács volt kiváló alelnökét ugyancsak kereskedelmi államtitkárrá nevezte ki az államfő.

Keresek

jobb vendéglőt vagy korcsmát

bérbe, esetleg elszámolásra.

Szabuka Imre, Magyarbánhegyes

Vendéglősök kirándulása Dréher Jenő váli borpincéjébe. A székesfehérvári vendéglős ipartársulat tagjai május 17-én Dréher Jenő váli borpincéjét látogatták meg. A kirándulás résztvevői megtekintették az elismert szakszerűséggel kezelt szőlőbirtokot, majd a hatalmas borpincét, amelynek gazdag tartalma kellemesen lepte meg őket, nagy elismeréssel kóstolgatván a neszmélyi borvidék váli gyöngyeit. A mézesfehér, a sauvignon, a fehér burgundi, a rizling és a többi nemes nektár késő éjjelig marasztalták ott a jókedvű társaságot. Részükről Héjj Imre elnök és Szöllőssy Ferenc főtitkár mondtak köszönetet az uradalomnak, Viktorin Ernő urad. főintézőnek, Schweiffer Viktor intézőnek és Ravasz pincemesternek a szíves vendéglátásért és kalauzolásért. A váli bor hírességét mindennél jobban bizonyítja a szépen megnyilatkozott vételek.

Budapesti Ker. és Iparkamara ünnepi díszközgyűlése. A Budapesti Ker. és Iparkamara Szent István éve megünneplésére Székesfehérvárott május 15-én ünnepi díszközgyűlést tartott, amelyen dr. Éber Antal kamarai elnök mondott megnyitót, majd Koós Zoltán, Nagy Antal, Csikós Andor, Mihályfi Dezső, Gonda Hugó és Montskó Ferenc mondtak ünnepi beszédeket. Az ünnepi díszközgyűlésen úgyszólván az összes kamarai tagok megjelentek.

Szállodatitkári tanfolyam. Az értelmiségi munkanélküliek kormánybiztosa, dr. Kulcsár István miniszteri tanácsos a különböző ipari átképző tanfolyamok során nem feledkezett meg a magyar idegenforgalom legfontosabb és legégetőbb problémáiról sem. Mint értesülünk, az első átképző tanfolyamok alkalmával a szállodatitkárok kiképzésével is foglalkozni kívánnak. Ilyen gyakorlati szakemberek kiképzése régóta fontos problémája a magyar idegenforgalomnak.

Élelmiszerüzemek és a vendéglők ellenőrzése. A polgármesteri rendelkezés végrehajtása, mely szerint a Szent István évben szigorúbban vizsgálják az élelmiszerüzemeket és a vendéglátó ipart, az utóbbi napokban érte el csúspontját: az Eucharisztikus ünnepségek alatt 37 repülőbizottság szállt ki naponta a város területére, hogy ellenőrizze az élelmiszerüzemeket és az árakat. A bizottságban a vegyészet intézete, a tisztifőorvosi hivatal, a közlekedési ügyosztály és az állatorvosi kar vannak képviselve. Nemcsak a köteles higiénit, hanem az előírt árak betartását is kontrollálták. Mindenütt rendet és az előírásoknak megfelelő helyzetet találtak. Csúpnál egyetlen helyen történt szabálytalanság, ahol az a gyanú merült fel, hogy a kiszolgáló személyzet önkényesen magasabb árakat kért az előírt áraknál. A főváros közlekedési ügyosztályának agilis vezetője, dr. Rosta János tanácsnok az utóbbi napokban teljes munkaidejét az ellenőrzés nagy feladatának szentelte. Rosta tanácsnok munkásságának köszönhető az is, hogy az élelmiszerellátásban nem mutatkozott semmiféle fennakadás.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége megtartotta közgyűlését, közel 300 ipartestület képviselőjével. Ifj. Tóth Pál elnök hangoztatta, hogy az utóbbi időben több megértést mutatkozik a kisiparosság sorsa iránt. Füredy Lajos tb. igazgató rámutatott arra, hogy az előző esztendei javulás után, most az iparosok legtöbbje ismét munka nélkül van. A kormányzatnak gondoskodnia kell arról, hogy a lebonyolítandó beruházási program kapcsán minden olyan bevezést, amit a kézműves-, kis- és középipar le tud bonyolítani, ezek számára biztosítsanak. A kézműves ipar mai fejlettsége mellett gondoskodni kell arról, hogy a nagyarányú állami beruházásokból ez a réteg is megfelelően részesüljön. Az iparosság kedvezőtlen helyzetének másik főokát abban jelölte meg, hogy a közületek az adófizető polgároktól tudva olyan áron fogadnak el munkát, ami az előállítási költségeket sem fedezi. Soty Zoltán a társadalombiztosítás mai rendszerének gyökeres reformját kívánta. Dr. Boros

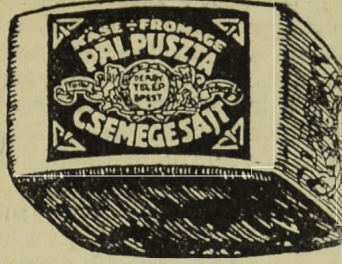
András a kereseti adó kulcsainak méltányosabb megállapítását szorgalmazta. Ehelyett az adóhivatalok tömegesen mondták fel a nehéz helyzetben levő iparosok megrogzított adóit. Állást foglalt amellett, hogy az elaggott és legfeljebb egy-két segéddel dolgozó iparosokat mentesítsék a kereseti adó fizetési kötelezettsége alól. Ruzicska Ede ügyvezető elnök olyan intézkedést kért a kormánytól, hogy a szakmai többség által elfogadott irányárak minden iparosra nézve kötelezőek legyenek. Dr. Georgevits Béla főjegyző a jogosulatlan iparüzés terén mutatkozó visszaágokról emlékezett meg. Führer László kifogásolta, hogy az iparosadóságok rendezése a sok esztendői szorgalmazás után sem valósult meg.

Leszállították a sörös-borospalackok árát. Az árkormánybiztos befejezte a tárgyalásokat, amelyeket a zöldüvegárak kartelárának csökkentése érdekében folyamatba tett. A kartel tagjai kötelezték magukat, hogy a fogyasztóknak összforgalmuk 4 százalékának megfelelő árengedményt

Bérbeadó

az ócsai (Pest m.) rk. Kör és Kultúrház nagyvendéglője, mely eddig házi kezelés alatt állott. A kultúrház áll a következőkből: egy nagy sötét, egy kis vendégszoba, kettő középnyagyságú szoba, ott van elhelyezve az ócsai kaszinó, kettő középnyagyságú körli helyiség, egy nagy előadóterem, 1 konyha, 1 lakószoba, kettő éléskamra, kettő nagy pince, nagy kocsiszín és istálló a szükséges mellékhelyiségekkel, 2 kat. belterülettel, melynek közepén gondozott ősi park van, ahol hatalmas összefüggő, táncmulatságok stb. tartatnak. Az ősi park mellett van a polgári és leventeegylet lőpályája a kultúrház telkén. Alsó részében az ócsai Tenisztársaság pályája. Mellette konyhakert és egy darab rét. A Kultúrház a községünk kellős közepén áll az országút mellett, ahol nagy teherforgalom van. Az előtte levő téren van a hét szerdáján tartatni szokott élénk heti piac. Nyilvános árverésen 1938. évi június hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor a helyszínen a legtöbbet ígérőnek bérbeadjuk. Biztosíték 1000 P. A haszonbér félévénként előre fizetendő. A bérlet augusztus 1-én foglalható el. Évi bérösszeg kiáltási ára 1200 pengő. Bérlet az összes adókat viseli.

Az elnökség.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:

Palpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperlál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297-970

adnak. A söröspalackok árát 5, a borospalackokét 3, a demijonokét és pistonokét 10, a vegyszer- és gyógyszerüvegeket pedig szintén 10 százalékkal csökkentették.

Borárak emelkednek. A befejezett német kereskedelmi tárgyalások — mint ismeretes — kibővítették a magyar borexport kereteit. Így az új gazdasági évben 6000 mázsa helyett 8000 métermázsa minőségi bort 1,000.000 mázsa érték helyett egy és fél millió mázsa értékű kommerz-bort fogunk szállítani Németországnak. Egyrészt a német kiviteli keret megnövekedése, másrészt a világ legtöbb bortermelő államában bekövetkezett fagykárak híre roppant megnövelte a keresletet a borpiacon és felhajtotta az árakat.

A magyar borkivitel szempontjából különösen jelentősnek tartják a svájci szőlőállomány fagykarról szóló jelentéseket, amik ugyancsak lényegesen hozzájárultak a kereslet és az árak fokozódásához. A kereskedelem körében ma 18—20 fillér a legalacsonyabb ár, ami 40—50%-kal magasabb a néhány hónap előtti árszínvonalnál. Míg az állami intervenciók vásárlások kezdetben 1-3 Malligand-fokonkénti nívón mozogtak, addig ma 1-8—1-9 fillért fizetnek a hivatalos intervenció keretében, sőt az uradalmi borok Malligand-fokonkénti ára 2 fillért is elérte. A világ borpiacon érkező kedvezőtlen hírek, mint előrelátható, további emelkedést fognak előidézni, annál is inkább, mert a hazai kereskedelem is erős tempóban vásárol raktárra és spekulációra.

Gyümölcsértékesítése és exportja. A földművelésügyi minisztérium szakreferensei ankétot tartottak, amelyen a gyümölcsfogyasztás és kivitel előmozdításáról tanácskoztak. Az ankét eredményeként a jövőben még nagyobb súlyt helyeznek a gyümölcsstermés minőségének javítására, valamint csinos és higiénikus csomagolásra. Az illetékes tényezők az érdekelt gyümölcs-exportőrökkel egyetértve oda fognak hatni, hogy a gyümölcsöket tetszetős csomagolásban, lehetőleg egyforma ládákban, kosarakban juttassák el külföldre és a belföldi piacra. Itt számolunk be arról az információnkról is, hogy nyáron a Balatonvidékének gyümölcsellátását a Hangya veszi kezébe. A szövetkezet teherautói naponta fogják

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349-729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-04

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire talál feleletet az „ÉGI VILÁGOSSÁG”

30 éve fennálló etikai, tudományos okkultista és spiritista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P. Kiadóhivatal: Bpest, II., Ezredes-u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kívánatra díjtalan könyvismertetést küldünk.

Kiskőrös község előljároságától

Hirdetmény

Kiskőrös község előljárosága közhirrre teszi, hogy a község tulajdonát képező

vendéglő, szálloda és színházterem

1938. évi június hó 21-én d. e. 9 órakor Kiskőrös községénél tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1939. január hó 1-től kezdődőleg 6 évre bérbe adjatik.

Árverési feltételek az előljároságnál megtekinthetők.

Kiskőrös, 1938. május 24.

Az előljároság

az előhűtött friss gyümölcsöt a Balaton környékére szállítani és ott a penzióknak, éttermeknek, kereskedőknek eladni. A gyümölcsexport terén sajnos, bajok lesznek, mert a késői fagyok nagy kárt okoztak. Mivel a külföldi gyümölcstermelő országokban is nagy volt a fagykár, termő gyümölcskészleteinket kedvezően tudjuk majd értékesíteni.

Hauer Rezső cukrászdája negyvenéves mult. A vendéglátó ipar egyik kitűnő szállítója, a főváros egyik legforgalmasabb és legjobb cukrászdája, a Hauer-cukrászda negyvenéves évfordulóját tartotta meg csendben feltűnés nélkül. Még élete teljében és egészsége legjavában él az alapító üzlettulajdonos: id. Hauer Rezső, akinek nagyszerű szaktudása és nem mindennapi finom ízlése biztosította üzemének állandó fejlődését. A cég nagyrebecsült széniorjának méltó munkatársai derék fiai, akiknek mindegyiküknek magasabb iskolai képzettségük van, de azért valamennyien résztvesznek az üzemi ellátás szakszerű vezetésében. Több autó és lovaskocsi hordja szét a közismert Hauer-bonbont, süteményt, parfait, fagyaltot, kocsonyázott halat és sok egyéb ingyen falatot a cég kiterjedt vevőkörének szerte az egész fővárosban.

A „Verband der Ungarnfreunde„ diáknyaralattási mozgalma. A Verband der Ungarnfreunde, Wien, az 1938. év nyarán megismétli Magyarországon és Ausztriában egyaránt közismert és eddig minden esztendőben kitűnően sikerült osztrák diáknyaralattási mozgalmát, amely abból áll, hogy a nyári vakációra mindkét nembeli osztrák diákokat utal be a vendéglátó magyar családokhoz abból a célból, hogy az osztrák diákok magyar pajtásaikat a német nyelvre megtanítsák és a két nemzet ifjúságának összehátróztatását ezen módon is ápolják. A Verband der Ungarnfreunde e téren elért, közmegelegedést és elismerést aratott tevékenysége nemcsak osztrák érdekeket szolgál, hanem elsősorban tekintettel van a magyarság és a magyar vendéglátó közönség követelményeire és a legnagyobb súlyt helyezi ezek helyes kielégítésére. A mozgalom iránt érdeklődők igen tisztelt olvasóink forduljanak közvetlenül a Verband der Ungarnfreunde-hez Wien, I., Schellinggasse 6, ahol minden felvilágosítást megadnak és a szükséges nyomtatványokat megküldik.

A mestervizsgáról intézkedő törvény végrehajtási reformja. A mestervizsgáról intézkedő egyes rendelkezések módosítása és kiegészítése tárgyában a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a körzetébe tartozó mestervizsgáló bizottsági elnökökkel és alelnökökkel szaktanácskozást tartott Nagy Antal felsőházi tag, kamarai alelnök vezetésével. Moór Jenő kamarai titkár ismertette az iparügyi minisztérium rendelet-tervezetét. Az ankét egyhangúlag elfogadta a mestervizsgáló bizottsági elnökök, alelnökök és tagjai megbízatásának megszűnésével kapcsolatos új rendelkezéseket, továbbá a bizottsági elnökökkel és tagokkal szemben esetleg felmerülő elfoglaltsági panaszok intézkedések új rendjét. Állásfoglaltak abban az irányban, hogy a mestervizsgálatokra a bizottságok tagjait és a vizsgázókat a kamara a bizottsági elnökök közreműködésével hívja meg. Tárgyalták a mestervizsgáló bizottságok illetékességének kérdését és hozzájárultak ahhoz, hogy rendkívüli esetekben a kamarakerület azon bizottságai előtt vizsgálathas-sék a jelölt, amelyekben ha nem is lennének területileg illetékesek, de a legközelebbi vizsgát tartják. A mestervizsgálatok időközeli szempontjából kíváncsnak jelezte az értekezlet, hogy a nyedévi határidő leszállíttassék. A szaktanácskozmány egyöntetűen állást foglalt a szerzett jogok védelme tekintetében, ami azt jelenti, hogy a jövőben azoknak nem kell mestervizsgát tenniük, akik régebben saját személyükben képesítéssel rendelkeztek, illetőleg képesítéshez kötött ipart folytattak tekintet nélkül arra, hogy iparukról bármely oknál fogva lemondottak, vagy azt szüneteltették.

Ünnepélyesen nyitották meg az American Express budapesti fiókját. A legnagyobb amerikai utazási iroda, az American Express, amelynek

Európában 78 irodája van, Budapesten is megnyitotta fiókját. A Mária Valéria-utcában, a Llyod-palotában berendezett pompás helyiséget teljesen megtöltötte az előkelő közönség, amelynek soraiban ott volt Tormay Géza titkos tanácsos, az Orsz. Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöke, gróf Zichy Nándor igazgató, Senn Ottó ny. MÁV elnökgazgató, ifj. Horthy Miklós, Tüske Jenő MÁV igazgató és még sokan a magyar idegenforgalom vezetői közül. A. E. Williams, az American Express európai igazgatója fogadta a vendégeket és üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország és az Egyesült Államok közötti baráti kapcsolatok már kétszáz esztendő óta állnak fenn. Ennek a baráti szellemnek következménye, hogy az American Express Budapesten is fiókot nyitott. Budapestnek — mondotta Williams igazgató — annyi történeti, művészi és romantikus emléke és olyan varázsa van, hogy nagy feladat vár az American Express-re, amikor ezeket még jobban propagálni akarja. Az American Express irodái bárhol legyenek is a világon, mindenütt valóságos otthonát nyújtják az utazó amerikai közönségnek és most is az a célja a budapesti fióknak, hogy minél több amerikai érezze magát jól és kellemsen a magyar fővárosban. Tormay Géza államtitkár válaszában annak a reményének adott kifejezést, hogy a most felavatott iroda a magyar idegenforgalomnak egyik jelentős tényezője lesz.

Budapest a Nemzetközi Fürdőszövetség székhelye. Hosszas tanácskozás után végre mégis csak Budapest nyerte el Bécs előtt a Nemzetközi Fürdőszövetség székhelyét. Ennek nagy jelentősége van, mert a következő öt esztendőn át Magyarország foglalkozni az összes nagy világfürdők tulajdonosai és bérlői. Magyarország tehát legalább a hivatalos idegenforgalom számára irányító központtá válik.

Szövetkezeti ház falun. A Hangya szövetkezet a falvakban szövetkezeti ház felépítését tervezi, amely a falu fejlődését lesz hivatva előmozdítani. Egy modern tágas, világos, a mai kor igényeinek megfelelő épületről van szó. Ez magában foglalja az egészséges lakást, a szövetkezeti fiók üzlet-helyiségét, annak minden hozzátartozandóságával, raktárával, pincéjével, kultúrteremével és vendégfogadójával együtt. A szövetkezeti ház az átutazó, odaérkező idegennek a legkisebb faluban is tiszta, kényelmes szobát tud nyújtani. Wünscher Frigyes érdekes, ötletes terve a város kultúráját közelebb hozza a faluhoz.

Fagyasztott tojás kivitele. Rövid idő óta Magyarországról szállítják kannákban Angliába a fagyasztott tojást. Kínai szakértő tanította meg a hűtőházban a tojásfagyasztásra az itteni alkalmazottakat. Eddig 140 vagon kannatojást vittek ki. A feltört tojásokat keverőgépek keverik össze a hűtőházban, azután bádogtartályokban 26 fokra hűtik le. A lehűtött tojást fémtartályokba elzárják és száraz jég között szállítják hűtőkocsikban Angliába. Az árut minden átrakás nélkül viszik át a csatornán, mert a szállító vagonokat átvontatják a komphajón. A fagyasztott kannatojás különben hűtőházban két évig is eltartható. Leginkább a cukrászok, pékek és nagyobb élelmiszeripari üzemek használják fel.

1937. kih. 1221/3. szám.

M. kir. rendőrség nagykanizsai kapitánysága.

ÍTÉLETKIVONAT.

A m. kir. rendőrség nagykanizsai kapitányságának alulírott rendőri büntető bírása Hajas József vendéglős, nagykanizsai Magyar-utca 34. sz. alatti lakost ecetesedésnek indult bor forgalomba hozatalának kihágása miatt az 1936. V. t.-c. 11. és 50. §-ai alapján 30 P pénzbüntetésre és a felmerült, valamint a még felmerülendő eljárás költségek megfizetésére ítélte.

Nagykanizsa, 1938. évi február hó 11-én.

Dr. Lakatos Ferenc s. k.
rendőrfogalmazó
rendőri büntető bír.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az aratás

verejtékes munkája megindult a magyar tájakon. Hajnaltól késő estig omlik az arany kalász az izmos férfiak kaszája alatt, miközben a fürge marokszedő lányok és asszonyok rakják a kévét. Nincs pihenése ilyenkor a búzamezők dolgozó népének. Mindenki igyekszik, hogy az Isten áldása, a kenyérnek való mielőbb a magtárba kerüljön.

Hazánk búzatermő ország. Ez képezi egész gazdasági életünk alapját. Ezért gondolunk most a tikkasztó nyári hőségben szeretettel és nagy érdeklődéssel a magyar rónákra, ahol a szorgalmas kezek az arany kalászt aratják.

A városi nép pedig lesi a termési híreket, mert tudja, hogy kenyere és boldogulása függ a jó terméstől!

A vendéglátó ipart is közelebbről érinti a termés eredménye, mert a jó termés és annak megfelelő ára fellendíti az egész gazdasági életet, fellendíti a vendéglátó ipar forgalmát is. Az idegenforgalom sokat nyújt ugyan a vendéglátó iparnak, de legtöbbet mégis az itteni közönség fogyasztóképesége jelent számára. A fogyasztóképeséget a keresleti lehetőség szabja meg. A jó búzatermés és annak értéke jövedelmet nyújt nemcsak a mezőgazdának és a gazdasági munkásnak, hanem az iparnak — köztük a vendéglősiparnak is — és kereskedőnek.

Kormányunk intézkedett aziránt, hogy a termésfeleslegünket külföldön: Olaszországban, Németországban és Svájcban elhelyezze. Ezzel már is biztosította a búza árának megfelelő kialakulását. A Rómában folyó kereskedelmi tárgyalások szerint a tavalyi egy és fél-

millió métermázsa helyett az idén kétmillió métermázst fog tőlünk Olaszország vásárolni. Ennek oka az, hogy Olaszországban lényegesen gyengébb búzatermesre számítanak. Ez okból emelkedik a Németországba és Svájcba való búzakivitelnél is. A földművelésügyi és a pénzügyi miniszter máris kijelentette, hogy a belső forgalomban a búza árát 20 pengős métermázsankénti minimális összegben állapítja meg a kormány.

A Gazdaságkutató Intézet legutóbbi jelentése a mezőgazdaság kedvező helyzetének és a nehézipar jó foglalkoztatottságának tulajdonítja Magyarország gazdasági helyzetének aránytalanul csekély hanyatlását akkor, amikor a világ gazdasági helyzet állandóan rosszabbodott.

A jó termés és a kormány nagyszabású beruházási programja minden valószínűség szerint fellendíti majd gazdasági életünket!

A Szent István Emlékév

országos ünnepe az országgyűlés két házának a június 25-én az országház kupolacsarnokában tartott ünnepi ülésével, amelyet Horthy Miklós kormányzó nagyszabású és történeti értékű beszéddel nyitott meg, kezdődtek meg.

A Szent István Emlékév legkiemelkedőbb mozzanata az augusztusi Szent István héten folynak le. Augusztus 15-én Esztergomban felavatják a művészien helyreállított árpád-házi királyi palotát. Augusztus 16-án és 17-én a budai királyi várpalotában közszemlére teszik ki a Szentkoronát. Augusztus 18-án az országgyűlés Székesfehérvárott, az ősi koronázó városban, ünnepi ülést tart, amely alkalommal Szent István király dicső emlékét törvénybe iktatják. Ugyanakkor történik meg a székesfehérvári Szent István Bazilika feltárt romjainak felavatása és a Sidló Ferenc szobrászművész által készített Szent István-szobor leleplezése. Ez a szobormű a régi székvárosban fogja hirdetni az első szent király nagy emlékét.

A Szent István-év nagyszabású ünnepeit és ezzel az országos ünnepeket is az augusztus 20-i budapesti Szent János-körmenet zárja le, amelyet a hagyományos módon a jubi-

lárius alkalomnak megfelelő díszszel és pompával tartanak meg.

A vendéglátó ipar e rendkívüli fényes ünnepektől az idegenforgalom nagy emelkedését várja.

Márkázni fogják az elsőrendű élelmicikkeket
A fővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézete évekre menő megfigyelések alapján arra a megállapításra jutott, hogy a tömegfogyasztási élelmicikkeknél kívánatos lenne a márkázás, mely biztosítékot szolgáltatna arra, hogy a fogyasztók asztalára nem kerül egészségre ártalmas cikk. Eppen ezért az intézet irányú javaslatlal fordult a földművelésügyi minisztériumhoz, ahol nagy megértéssel fogadták a tervet és valószínűleg rövidesen létrejön egy rendelet, mely majd kimondja az elsőrendű élelmicikkekre márkázási kötelezettséget. A fővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézetének a márkázásra vonatkozó terve egyébként foglalkoztatja az Országos Közegészségügyi Intézetet is, mely hónapokra terjedő statisztikai adatok alapján kimutatja, hogy az ételmérgezések száma mennyire emelkedett. A fővárosi hatóságok máris elhatározták, hogy fokozott szigorúsággal ellenőrzik az élelmiszercikkeket és főként nyáron az alkalmi fagyaltkészítő cukrászüzemeket.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 3. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Fejlődik a belső vendégforgalom

amint azt az Újvilág legutóbbi számában Kaffka Károly őrnagy, az Orsz. Magyar Vendégforgalmi Szövetség ügyvezető alelnöke nyilatkozata megállapítja. E nyilatkozat szerint a belföldi vendégforgalom megszervezésénél és fejlesztésénél az illetékes hatóságokat és szövetségüket az a megfontolás irányítja, hogy — nagyon kevés kivételtől eltekintve — általában felesleges és nemzetgazdasági szempontból egyenesen káros a magyar nyaraló-, üdülőközönségnek a külfödre való özönlése. Természeti szépségekben, természetes gyógytényezőkben még csonkaságában is gazdag országunk úgyszólván minden igényt ki tud elégíteni a nyaralás, üdülés terén, tehát felesleges is ilyen célokra pénzt küldöldre vinnünk a mai nehéz valutáris viszonyok között.

Hogy pedig a rendelkezésre álló nyaralási és üdülési lehetőségek vendégforgalmi tekintetben is kielégíthessenek minden igényt, hogy a vidéki lakosság kelően felkészülhessen az igényesebb, korszerű vendéglátásra is, erről az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség törekszik gondoskodni meglepően szép sikerrel. A Szövetség min-

denekelőtt gondosan mérlegeli, osztályozza azokat a városokat, községeket, amelyek nyaralásra, üdülésre alkalmasak; ezeken a helyeken önkéntes jelentkezések alapján és az egészségügyi vendéglátási követelmények szigorú szemmel tartásával kiválasztja a fizető vendéglátó gazdákat s felveszi őket a szövetség kötelékébe. Az ilyen tagok házaik izléses „Fizetővendéglátó” felirású zománctáblával látja el és ajánlja a nyaralásra, üdülésre jelentkező közönségnek.

Hatéves fennállása alatt a Szövetség 74.648 nyaralót és üdülőt segített olcsó és minden tekintetben megfelelő pihenéshez. Ezek a nyaraló- és üdülővendégek az ország 167 városában és községében összesen 5.689.130 pengőt költöttek. Az elmúlt év vendégforgalma 37.280 fő volt, összesen 3.120.330 pengő nyaralási költséggel.

E statisztikai adatokból látható a szóban forgó vendégforgalmi szövetség eredményes működése, amit nemzetgazdasági és társadalompolitikai szempontból öröndetesnek tartunk. A szövetségnek felvilágosító munkája elősegíti a vidéki vendéglátó ipar iránti érdeklődést is.

MI UJSÁG?

Hetvenéves a Popper Borpincészet R.-T. A Magyar Borkereskedők Országos Egyesületének legutóbbi ülésén dr. Görgey István országgyűlési képviselő igazgatósági elnök nagy elismeréssel emlékezett meg a Popper Borpincészet R.-T. hetvenéves fennállásának a jubileumáról. Meleg szavakkal köszöntötte az ünneplő cég igazgatóját, Popper Zsigmondot, a Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete alelnökét, akinek kiváló szaktudása és szorgalma a borszakmát ért válságok közepette is felvirágoztatta a céget, amely ma egyik legtekintélyesebb és legnagyobb forgalmú borpincészete az országnak. A vendéglátó ipar örömmel értesült a Popper Borpincészet R.-T. jubileumáról és nagyon sokan keresték fel gratulációikkal a céget.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete legutóbbi előjárósági ülése sajnálkozással emlékezett meg a vendéglátó ipar támogatójának, Halla Aurél államtitkárnak nyugdíjazásáról. Az ipartestület a támogatásért, jóindulatért, barátságos érzésért hálás köszönetet szavazott Halla Aurélnak. Az ipartestület új jegyzőgyakorlati állást létesített, továbbá egy második kontár-ellenőri állást töltött be.

A Szállodaigazgatók Köre a Jugoszláviával fennálló idegenforgalmi kapcsolatok kibővítése és megszilárdítása céljából folyó évi július 9., 10. és 11. napjain tanulmányutat rendez Belgrádba, ahol a kirándulás résztvevőit a jugoszláviai idegenforgalmi és vendéglátó iparok képviselői fogadják. A társaság július 9-én délután 13-30 órákor a Keleti pályaudvarról indul és Belgrádba este 20-30-kor érkezik, hol ünnepélyesen fogadják. A rövid időre is gazdag program lebonyolítása után a résztvevők 11-én este 20 órákor érkeznek vissza a fővárosba. A tanulmányút részvételi díja személyenként 80 pengő. Az Ipartestületek Országos Központja folyó évi július hó 8—12. között a berlini kézművesipari kiállításra egy második társasutazást rendez. A tanulmányút részvételi díja mindössze 138 pengő.

A Budapesti Kávéipartestület legutóbbi ülésén Mészáros Győző elnök elismeréssel emlékezett meg Havas Nándor dr. ipartestületi főjegyző huszonöt éves érdemű működéséről. Bejelentette az előjárósági ülésen az elnök, hogy a vendéglátóipar munkabéréinek megállapítása tárgyában hozott határozatot az ipartestület megfellebbezte. Utal-

arra, hogy az utóbbi évek folyamán és a közel jövőben új meg új terhek sorozata hárítottak a kávéiparra, melyekkel alig fogunk tudni megbirkózni. Csak a közelmúltban lépett életbe a fizetési szabadság, most a legkisebb munkabérek szabályozása van napirenden, döntés alatt a munkaidő szabályozása, tervbe van véve a családi munkabér megvalósítása. Ezek szociális problémák, melyek fontosságát teljes mértékben át érezzük. Ehhez járul a vigalmi adó felemelése, a most kihirdetett beruházási járulék, úgyhogy az ipar terhei hova-tovább teljesen elviselhetetlenek lesznek. A terhek kérdésével kapcsolatos a vigalmi adó újabb szabályozásának kérdése, mely a nyilvánosság előtt úgy lett beállítva, hogy a vigalmi adót a főváros szállította. A dolog azonban nem így áll, mivel az átalányozás megszüntével a tételenként való adózás nagyobb terhet fog jelenteni, minthogy a bárcarendszer terheit a közönségre áthárítani nem lehet. Ebben az ügyben sürgős előterjesztéssel fordultunk a székesfőváros polgármesteréhez és az előterjesztést a székesfővárosi törvényhatósági bizottság összes tagjainak megküldöttük.

60 év óta fennálló vendéglő Szentesen

a piactéren vendégszobák, kocsiállók, istállók, színek, minden mellékkeliséggel, jogfolytonossággal, elhalálozás miatt **eladó.**

Örökösök megbízottja:

Dr. Wellisch István ügyvéd, Szentes

nek lesznek. A terhek kérdésével kapcsolatos a vigalmi adó újabb szabályozásának kérdése, mely a nyilvánosság előtt úgy lett beállítva, hogy a vigalmi adót a főváros szállította. A dolog azonban nem így áll, mivel az átalányozás megszüntével a tételenként való adózás nagyobb terhet fog jelenteni, minthogy a bárcarendszer terheit a közönségre áthárítani nem lehet. Ebben az ügyben sürgős előterjesztéssel fordultunk a székesfőváros polgármesteréhez és az előterjesztést a székesfővárosi törvényhatósági bizottság összes tagjainak megküldöttük.

Ellenőrzik a munkaidőt és a fizetési szabadságot. A munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937. XXI. t.-c. végrehajtása ügyében megjelent a rendelet, amely a tisztviselők munkaidőjére, továbbá az összes iparos és kereskedelmi üzemekben alkalmazott személyzet fizetési szabadságára vonatkozó intézkedéseket tartalmazza. A kormány szigorúan ellenőriztetni fogja a rendeletek betartását, a kamarák már megkapták a miniszteri leiratot, amely szerint javaslatot kell tenniük az ellenőrző bizottságok munkaidő tagjainak kinevezésére.

Idegenforgalmi bemutató volt a Metro-film-színházban. A bemutatón többször szerepelt Horthy Miklós kormányzó úr főmémósága a vadászati lehetőségeket nyújtó szép magyar tájakon. Százegernyi madár rajzása a Hortobágyon, izgalmas falkavadászatok, a kis Balaton ritka, csodás

Fényes Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap ^{d. u. 4} este 8
Világvárosi műsor

madárvilága — közte a nemes kócsagok és más, ornitológiai szempontból is páratlan értékek —, teli vaddisznó-hajtás, közelhözó fényképező-lencsékkel az úgyszólván legintimebb erdei szarvasélet jelenetei természetes és hiteles formában kerültek sorra. A Külkereskedelmi Hivatal érdeme, ahogyan bemutatja a magyar népművészetet, a kalocsai falfestést éppen úgy, mint a halasi csipkét és népviseleti értékeinket is. És mindezt úgy, hogy apróra megfigyelhetjük: hogyan varrnak, szönek, hímeznek. Mindennek a tetejében pedig a világ egyik legnagyobb propaganda-erejű szervezetének, a Metronak Fitzpatrick-féle színes filmje Budapestről. E film igazán jó szolgálatot tesz a magyar idegenforgalomnak.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet R. T. most tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen Budapest székesfőváros közönsége főreszvényest dr. báró Babarczy István tanácsnok képviselte. Az intézet igazgatóságának az 1937. évi XX. üzletéről szóló jelentését és zárószámát dr. Szél Jenő vezérigazgató terjesztette a közgyűlés elé, kiemelve a kisiparos és kiskereskedői társadalom beigazolt megbízhatóságát és azt, hogy az intézet az elmúlt esztendőben a kisiparosság exporttevékenységének előmozdítását és a termelési hitelek folyósítását is, mint új üzletágat felvette programjába. Rámutatott arra, hogy az intézet az elmúlt esztendőben 4.203.084-35 pengő új hitelt, 1924 óta pedig összesen 47.833.888-40 pengő hitelt folyósított a kisiparosok és kiskereskedők részére. Ismertette a nyereségelosztási tervet, amely szerint a 32.868-04 pengőben kimutatott nyereségből a tartalékalaphoz esatolnak 10.000 pengőt, tisztviselői segélyalapra fordítanak 12.000 pengőt, nyugdíjalapra 6000 pengőt, míg a fennmaradó 4868-04 pengőt új számlára viszik át. Budapest székesfőváros közönsége főreszvényes képviselésében megjelent dr. báró Babarczy István tanácsnok a főváros polgármestere nevében mondott köszönetet az intézet kitünő működéséért, amellyel a főváros további támogatását érdemelte ki.

Lehner Rezső, a Budapesti Sokszorosítók Ipartestülete vezető jegyzője folyó évi június hó 17-én elhunyt. A megboldogult egyik legismertebb és leglelkesebb tagja volt az ipari közéletnek. Munkásságának elismeréséül az IPOSZ már korábban tiszteletbeli igazgatójává választotta.

Iparos nyugdíjmegoldása ügyében Müller Antal országgyűlési képviselő felszólalt a képviselőházban. Kérte, hogy hozzanak törvényt a kisiparos- és öregségi biztosításáról. Oldjuk meg ezt a kérdést és tegyük biztosabbá a 250.000 szegény helyzetben lévő kisiparos öreg korát — mondotta Müller Antal.

A Magyar Szaklapok Országos Egyesülete június 15-én Gaál Endre dr. v. államtitkár elnökletével tartotta meg XV. rendes közgyűlését, melyen megjelent Praznovszky Iván dr. ny. miniszteri államtitkár, a Budapesti Napilapot Testületének igazgatója is. Az elnök napirend előtt mély hódolattal üdvözölte a kormányzót hetvenedik születésnapja alkalmából, majd elnöki megnyitójában foglalkozott a sajtókamarával kapcsolatos kérdésekkel, melyekhez Praznovszky Iván dr.

Mindenemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

igen érdekes nyilatkozatokat fűzött. Jutassy Ödön ügyvezető elnök ismertette az egyesület múltévi működését, majd Goldfinger Gábor pénztáros terjesztette elő a zárszámadást és a költségvetést. A részleges tisztújítás során a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel ismét Gaál Endre dr.-t választotta meg elnökké, ki az egyesület megalakulása óta viseli ezt a tisztséget.

Borpropaganda bormenü-kártyákkal és levelezőlapokkal. A földművelésügyi minisztérium művészi kiviteli izléses menükártyákat és levelezőlapokat osztott ki azok között a szállodások és vendéglősök között, akiknél külföldiek gyakrabban megfordulnak. Az akciónak megvolt a sikere, mert a külföldi vendégek örömmel fogadták a kedves meglepetést. Közülük sokan hazájukba visszavertve bizonyára hirdetni fogják a magyar bor jóságát és világhírét, nemcsak a levelezőlapok, hanem személyes tapasztalataik alapján is.

A borpiacon az utóbbi napokban újabb ár-emelkedés volt az alacsonyabb szeszfokú, tömegfogyasztású borokban. A drágulást részben azzal magyarázzák, hogy az elmúlt hetek kedvező időjárása is csak kis mértékben tudta helyrehozni a szőlőknél előfordult tavaszi fagykárokat s így bőségesebb bortermésre az idén aligha lehet már számítani, másrészt a nagyobb borkereskedő cégek közül többen jelentős tételeket adtak el korábban meglehetősen nyomott árak mellett s most az utólagos lefedezésnél a termelők tartózkodó magatartása következtében csakis növekvő árak mellett tudják a szükséges bormennyiséget beszerezni. Ily körülmények között a 10—11 szeszfokos borok ára legutóbb már Malligand-fokonként 2 fillérre emelkedett, ami a 10 fokos bornál hektoliterenként 20, a 11 fokosnál pedig 22 pengőnek felel meg. A minőségi borok árszínvonalja is jól tartott, miután a felvásárlási folyamatot legutóbb a történelmi borvidékek további sorára terjesztette ki a kormányzat. A földművelésügyi miniszter ugyanis legutóbbi rendeletet adott ki a minőségi borok vásárlása és kivitelének támogatása ügyében. Úgy intézkedett, hogy a kereskedők legkésőbb június 30-áig kötelesek megvásárolni a megjelölt minőségi borokat. A vásárlások meg is kezdődtek, de sok vidéken nem volt elég bor és az árak általános emelkedése is megnehezítette az üzletek kötését. Az akciót is csak később kezdhették meg, mint a megjelölt április 15-e. Közben a miniszter kiterjesztette a vásárlási akciót más borterületekre is, úgy hogy a megszabott időben végeredményben nem lehet elvégezni az egész vásárlást. A borkereskedelem most azzal a kéréssel fordult Sztranyavszky földművelésügyi miniszterhez, hogy hosszabbítsa meg a minőségi borok vásárlására megállapított határidőt egy hónappal, azaz július 31-ig és ennek megfelelően tegye lehetővé, hogy az exportálási bataridő is október 31-ike helyett november végén járjon le.

A Hangya Szövetkezet negyvenéves jubiláris közgyűlést tartotta. Megjelent azon az egész ország földműves közönségének küldöttsége búzkalász és zöld szalag jelvénnel. A hatalmas sereg láttára meggyőződhetett mindenki arról, hogy a szövetkezeti eszme mint tör előre. A szövetkezet különösen a magyar falu népének igaz barátja, támogatója, tanítója. A négy évtized kitartó és lelkes munkájának gyümölcsét most láttuk. A szövetkezeti gondolat a lelkek mélyéig jutott. A falu megérti és tudja, hogy ez az eszme magában hordja a jelen boldogulását, a jövő reményét. A Hangya mindezt elvégezte a maga munkáját. Ezért elismerés és hála az elődöknek. A megkezdett munkát a ma irányítói már betetőzik és az utóbbi évek során a Hangya olyan szédületes fejlődést mutatott, amire méltán büszke lehet. Nincs ma az országban nagyobb falu, ahol a Hangya ott ne lenne s nincs a falunak olyan

fia, aki ezzel az intézménnyel valamilyen kapcsolatba nem lenne.

A gyümölespálinkapiacon a szesz törvény leendő életbeléptetésével kapcsolatosan nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak a forgalom, hanem az árak alakulására is. Ezidőszere a piacon csekély a kínálat. Törkölypálinkából a kínálat az élenkülö keresletet nem is tudja kielégíteni. Az árak a múlt héten is emelkedtek s így az eladók a törkölypálinkáért most 3 pengő körüli árat kérnek a fuvar költségen és a forgalmi adón kívül. Seprőpálinkából ugyancsak kevés az áru. A seprőpálinka ára 3-20 pengő körül alakul, ehhez azonban még külön hozzászámítják a fuvar költséget és a forgalmi adót. Borpárlatból alig van kínálat a piacon és csupán másodrendű áruban van elvétve kötés 3-60—3-70 pengő között mozgó áron. Ez az ár azonban már magában foglalja a fuvar költséget és a forgalmi adót is.

Az iparügyi miniszter rendelete a tanszerződés, a segédlevél és a mesterlevél kiállításáért fizetendő pótdíjakról. Az iparügyi miniszteri rendelet értelmében a tanszerződés kiállításáért a 6052—1937. Ip. M. számú rendeletben megállapított díjon felül egy pengőt, a segédlevél kiállításáért a 30.000—1936. Ip. M. számú rendeletben megállapított díjon felül két pengőt, a mesterlevél kiállításáért a 30.000—1936. Ip. M. számú ren-

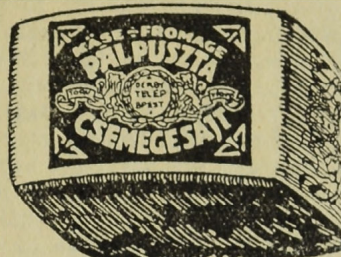
Országos viszonylatban közismert és nagyforgalmú hazai gyógyfürdő bérbeadja

a fürdőtelepi éttermi
és kávéházi üzemeit,
tejcsarnokot, büfféket,
valamint ezzel kapcso-
latosan az egész fürdő-
telepen mindennemű
étel- és italneműek
árusításának kizáró-
lagos jogosítványát.

Érdeklődők leveleit
„GYÓGYFÜRDŐ”
jelige alatt
akiadóhivatal továbbítja.

delet 22. paragrafusának második bekezdésében megállapított díjon felül három pengőt kell fizetni. A mestervizsgálat ismételése esetében pótdíjat nem kell újra fizetni. A pótdíjak az alapdíjjal egyidejűleg fizetendők. Az Ipartestületek Országos Központja a pótdíjakból befolyó összeget költségvetése keretében iparosjeléti célokra használja fel. A rendelet június 1-től kezdve érvényes.

A Magyar Nemzeti Bank a minap tartotta rendkívüli közgyűlést Baranyai Lipót dr. elnökele alatt, aki beszédében rámutatott, hogy a Nemzeti Bank a régi körülmények között nem tudott megfelelni annak az átfogó hitelpolitikai feladatnak, amely a bankra a közeljövőben hárul. A Nemzeti Bank a megváltoztatott alapszabályal sokkal könnyebben tud az ötéves terv szolgáltatába állni. A pénz- és tőkepiacnak 85 millió pengő fog ismét rendelkezésre állni és ezzel belső irányító befolyást tud gyakorolni a piacra. Az ötéves tervet fogja szolgálni az államnak nyújtandó 100 millió pengős hitel. A mezőgazdaságnak nyújtandó hosszabb lejáratú váltóhitel megkönnyíti az e téren jelentkező hiteligenyek kielégítését. A kisexisztenciák és kézművesiparosság részére a bank tízmillió pengő hitelt biztosít és ezt a pénzügyminiszter által kijelölt szerv fogja majd az arra szorulókhöz juttatni. Valutapolitikai reform szempontjából az aranyalaptól való kifejezett elszakadás csak a már korábban bekövetkezett

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:

Palpuszta-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297—970

állapotnak a szentesítése. A Nemzeti Banknál végrehajtott reformok minden bizonnyal megerősítik az országnak azt az erőteljesítet, amely a feladatok megvalósításához szükséges.

Felvidéki gyümölesesomagolótelep létesítését kérelmezte az Abauj-Torna vármegyei gazdasági egyesület. A Külkereskedelmi Hivatal a kérelem javára döntött és arról értesítette a vármegyei gazdasági egyesületet, hogy a tervet a legmesszebbmenően támogatja és annak kivételére egyelőre háromezer pengőt fog folyósítani, amelyből a telep felállítható lesz. A döntés a felvidéki vármegyék gyümölesstermelő gazdái és uradalmi körében nagy örömet keltett. A telepet az abauj-megyei Gönc községben fogják felállítani, mint amely nagyközsg nagyarányú gyümölesstermelésével legjobban van ráutalva ilyen telep létesítésére. A Külkereskedelmi Hivatal ezenkívül megígérte, hogy szakközvegeivel elkészítetteti a Felvidék vármegyéinek gyümölessterképét, amely feltüntetné, mely községben milyen fajta gyümölesöt érdemes, főleg a kivitel számára, termeszteni.

Balatonfüreden iparosgyógytelepet építenek. Az Ipartestületek Országos Központja felterjesztésben fordult Bornemisza Géza iparügyi miniszterhez és azt a kérelmet adta elő, hogy iparosgyógytelepek létesítése céljaira engedélyezze a tanoncszerződések díjainak 1 pengővel, a segédlevelek díjainak 2 pengővel és a mesterlevelek díjainak 3 pengővel való pótlékolását. Most értesítette az iparügyi miniszter az IPOKOT, hogy kérésének helyt ad és a felállítandó iparosgyógytelepek létesítésére és a meglévők fejlesztésére a kérelmezett tanoncszerződést, valamint segédlevél és mesterlevél megpótlékolást engedélyezi. Mint értesülünk, az IPOK elnöksége máris megvásárolta Balatonfüreden iparosgyógytelep céljaira a Blaha Lujza gyógyszállót. — A Balatonon egyébként mindenütt megindult a nagy nyári élet. A külföldi vendégek is egyre nagyobb csoportokban érkeznek, a már törzsvendégnek számító németeken kívül lengyelek és csehek jelentkeznek nagyobb számmal, sőt már megérkeztek az első angol és francia vendégcsapatok is.

A nemzetközi kávétermés 1936—37. évi statisztikája megjelent. E statisztikai adatokból kitűnik, hogy az amerikai kontingens globális fölnyét változatlanul megtartotta. Az ázsiai termelés stabil maradt. A holland és britindiai területek produktivitása jelentősen alábbhagyott, amivel szemben Közép-Amerika és az afrikai kontinens jelentősen javítottak eddigi terméseredményeiken. Ami az egyes piacok helyzetét illeti, Brazília a világ legnagyobb kávétermelője maradt és a mostani kampányban az összmennyiség 61 százalékat szállította. Ez a kampány az előzőkhöz viszonyítva visszaesést mutat a kormányok kávévédelmi politikája miatt és azért, mert a minőség javítása érdekében a vetésterületeket is csökkentették. Kolumbia és Venezuela exportvásárlóinak élére Németország került, amelynek sikerült bevásárlásait kompenzációs eszközök segítségével biztosítani.

A szaklapot az alkalmazott is olvassa! Németországban megállapították, hogy a tanoncképzés-

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349—729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1—425—04

nél nem lehet megfelelő eredményt elérni, ha a tanoncoknak nem adnak lehetőséget arra, hogy szakmájának szaklapját olvashassa. A legutóbbi tanoncvizsgákon vizsgálat tárgyává tették, vajjon a vizsgázó tanoncoknak módjuk volt-e a szaklapjába betekintést nyerni. Megállapítást nyert az, hogy azok a tanoncok, akik a szaklapot nem olvasták, sokkal rosszabb eredménnyel vizsgáztak, mint azok, akik rendszeres olvasói voltak a szaklapoknak. A szaklapot nemcsak a főnökökre és üzletvezetőkre nézve fontos és nélkülözhetetlen, hanem ugyanannyira a segédeknek és tanoncoknak is, ezért minden kereskedőnek feladatává kell tenni, hogy a szaklapot alkalmazottjának is adja át olvasásra.

Sokezer láda narancsot elégtettek Konstancában. A Fekete-tenger partján lévő konstancai román kikötő néhány nappal ezelőtt különös látvány színhelye volt. Az ottani kikötőraktárba igen nagymennyiségű narancsot helyeztek el, amely a március végén tapasztalható rendkívül meleg időjárás következtében rothadni kezdett. Az importőrök a rendkívül magas vámtétel leszállításának ügyében interveniáltak illetékes helyen, időközben azonban a narancs veszedelmesen kezdett romlani. A veszélyre való tekintettel megkísérelték az árut a legalacsonyabb áron értékesíteni, de a közönségnek így sem kellett. Nem volt más hátra, meg kellett semmisíteni a hasznavehetlenné vált nagyszerű „Pardes” narancsot és ez úgy történt, hogy a ládákkal együtt elégtettek. Konstancai jelentés szerint nem kevesebb, mint 8000 láda narancsot égették el ilyen módon.

A teljes OTI- és MABI-járulék nem hárítható át a munkavállalóra. A munkavállaló beperelte munkáltatóját, mert az OTI-járulékokat teljes egészében reá hárította át. A munkásbiztosítási bíróság előtt a munkaadó azzal védekezett, hogy írásos megállapodást kötött erre a felperessel. A bíróság ezt a védekezést elutasította és a munkaadót a jogosulatlanul áthárított járulékok visszafizetésére kötelezte. Az ítélet indokolása szerint a megegyezés törvényellenes, mert a munkaadónak nincs joga az OTI-járulék teljes összegét a munkavállalóra áthárítani.

Egy párisi pincér ötvenéves jubileumán interjút adott az egyik párisi lap tudósítójának, mint a Pesti Hírlap közölte, akinek elmondotta eseménydús pályáján szerzett tapasztalatait. A derék öreg pincér például kijelentette az újságíró előtt, hogy amikor a vendég rendel, amikor az étlapot a kezébe veszi, már tudja, hogy milyen nemzetiségű. A svéd férfi az étlapot a társaságában lévő hölgynek nyújtja át és csak amikor a hölgy már rendelt, akkor veszi át ő az étlapot. Étkezés közben nagyon keveset beszélnek és alig tekintenek egymásra. A francia úr maga olvassa el az étlapot, vacsorapartnerjének ajánlatokat tesz, halkan rendel. Étkezés közben susogva beszélgetnek. Az amerikaiaknál a hölgy nézi meg az étlapot, a hölgy rendel, rendszerint nagyon sokat. Az angoloknál a férfit a rendelés gondja, sőt ő talál is a hölgynek, aki a társaságában van. A németeknél a hölgy választ az étlapból és rendel, az úr ugyanúgy választ és rendel a maga ízlése szerint. Az osztrák pár, fejét összehajtva, együtt nézi az étlapot. Rendszerint egy-ugyanazon ételt is rendelik. Az olasz férfi és nő azzal kezd, hogy két étlapot kér. Mind a ketten külön válogatnak, nagyon gyorsan határozni és gyorsan is esznek. A legnagyobb súlyt a feketekávéra helyezik. A lengyel úr a főpincérnél rendeli meg a gazdag és bőséges menüt, halkan, hogy a hölgy ne hallja, mert a vacsora-összeállítás meglepetést akar szerezni. No és végül a magyarok! Az igazság kedvéért meg kell jegyeznem, hogy a párisi pincér interjújában a magyarok a felsorolásban egészen elől szerepelnek. Csak én hagytam a kitűnő francia rólunk nyert tapasztalatait a legvégére — csattanónak. Tehát, a magyarok elsősorban nagy súlyt helyeznek arra, hogy az étteremben kitűnő és kényelmes helyet kapjanak, lehetőleg olyat, ahonnan mindent látni. A pincérnek jó ideig kell várni, mert az úr vacsorapartnerjének felolvasa az egész étlapot s közben minden egyes ételnél szünetet tart és lesi a hatást. Ha a hölgy rázza a fejét, gyorsan továbbolvas, ha a hölgy érdeklődéssel ránéz és mosolyog,

megismétli az étel nevét s így azután megegyeznek. Nagyon sokat és bőségesen rendelnek. Vacsora közben az úr simogatja a hölgy kezét, sőt — meg is csókolja.

3635/1935. fk. kih. szám.

ÍTELETKIVONAT.

A m. kir. rendőrség budapesti főkapitánya, mint II.-fokú rendőri büntetőbíró, **Allmann Ferenc** földműves, dunakömlődi lakos ellen borkor szacharinnal hamisítása és forgalombahozása miatt folyamatba tett rendőri büntető ügyben a m. kir. rendőrség X. ker. kapitányságának, mint elsőfokú rendőri büntető bíróságnak 1935. évi február hó 17-én 359/1935. kih. sz. alatt hozott ítéletét a terhelt és szakképviselő törvényes időben előterjesztett nem indokolt fellebbezése folytán felülbírálván, meghozta a következő **ítéletet**. Köteles a terhelt 34 liter mézes, 123-6 liter rizling bor eladási árának, 94-50 P-nek a megtérítésére, 54 P költségek megfizetésére; valamint 120 P pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén 12 napi elzárásra ítélem. A kivonat hitelül Dunakömlőd, 1938. V. 17.

Olvashatatlan aláírás:
főjegyző.

A M. Kir. Rendőrség Budapesti XI. Kerületi Kapitánysága.

1377/936. kih. szám.

ÍTELETKIVONAT.

A budapesti XI. ker. rendőrkapitányság rb. bírójának **Reichfeld József** 70 éves korcsmáros és **Lemperger József** 45 éves csapos budapesti lakosok azért, mert a bort megvizették és úgy hozták forgalomba, 3 napi elzárásra átváltoztatandó 60 pengőre és 67-40 pengő eljárási költség megfizetésére, — illetve 3 napi elzárásra átváltoztatandó 30 pengőre ítélte el. Továbbá elrendelte a jogerős ítélet kivonatának a „Vendéglősök Lapja” és a „Pesti Hírlap”-ban való közzétételét, a budapesti XI. ker. előjáróság hirdetőtábláján való kifüggesztését és az ítélet másolatának a budapesti pénzügyigazgatóságához való megküldését, Budapest, 1937. évi december hó 11-én.

Dr. Kolthay s. k.
r. kapitány, rb. bíró.

M. kir. rendőrség kalocsai kapitánysága.

51/4—1938. kih. sz.

ÍTELETKIVONAT

A m. kir. rendőrség kalocsai kapitányságának alulírott rendőri büntetőbírója **Demus Béla** kalocsai lakos vendégelést azért, mert a vendégek által visszahagyott vívezett bort a söntésben tartotta, mint forgalomba szánt italt, az 1936. évi V. t.-c. 9. és 49. §-ai alapján 10 P pénzbüntetésre és a felmerült, valamint még felmerülendő eljárási költségek megfizetésére ítélte.

Kalocsa, 1938. évi június hó 20-án.

Dr. Pintér Béla s. k.

m. kir. rendőrfogalmazó, rendőri büntetőbíró.

A kiadmány hitelül:

Cseresnyés

hív. segédtiszt.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenként

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A magyar nyelv

tisztaságának megóvása és az idegen szavak elhagyása érdekében megindult „Magyarosan” mozgalom támogatása igazán kötelessége minden magyarnak. Elsősorban az iskola, a sajtó és a színház kötelessége.

Pintér Jenő királyi főigazgató úr ez irányú kitűnő tevékenysége egyre nagyobb terjedelművé válik. Jelentkezett már ez irányban a vendéglátó ipar is. Ugyanis megjelent az első kávé és vendéglős ipari magyar szakszótár Mészáros Győző ipartestületi elnök, Marton József ipariskolai igazgató és Bock Lajos ipariskolai tanár összeállításában. E műből látható, hogy mennyi volt az idegen szó a vendéglátó iparban. Csupa francia és német a régi szakkifejezés. Ezek helyett jó magyar szavakat talál az új vendéglátó ipari szótár. Az „à la carte” helyett „étlap szerint”, „abonálni” helyett „előfizetni”, „asz-pik” helyett „kocsonya”, „kaviár” helyett „halikra”, a „salzstangli” helyett a „sós-rudacska”, a „filé” helyett a „szelet”, a „stampedli” helyett a „pohárka” a helyes kifejezés. A „piccolo” ezentúl a „pincérfiú” stb.

Egy ipart se árasztott el annyira az idegen-szerűség, mint a vendéglátó ipart. Ennek oka, hogy 50 év előtt a szállodás, vendéglős és kávé csupa idegen nyelvű ember volt és személyzetük is azok közül került ki.

Lapunk, a „Vendéglősök Lapja” 1884 november 1-én megindult első számából kifűnik, hogy e lap megindításának egyik kimondott célja az volt, hogy az abban az időben többnyire németnyelvű vendéglátó ipart, valamint idegennyelvű alkalmazottait magyarosítsa. E lap ezirányú tevékenységét az akkori vendéglátó ipari vezetők, köztük elsősorban néhai Gundel Károly ipartársulati elnök, Glück Frigyes szállodás, Szinel Alajos

kávé és Bányai József vendéglős támogatták. A vidéki ipartársulati titkárok közül dr. Barabás Béla, az aradi ipartársulat volt titkára, a későbbi nagy politikai vezér keresték fel ezirányú cikkeikkel a „Vendéglősök Lapja”-t. Az akkori napisajtó megemlékezett a „Vendéglősök Lapja”-nak a magyarosítást szolgáló célkitűzéséről. A „Fővárosi Lapok” ezt írta: „Vendéglősök Lapja” indult meg a fővárosban Ihász György szerkesztésében. A borkereskedés emelésén kívül a germanizáció

ellen fog küzdeni. A „Függetlenség” így írt: „Vendéglősök Lapja” címmel jelent meg egy úttörő lap. Igyekezni fog nemcsak a nagy mérvben elterjedt germanizációt megszüntetni, de a bortermelés, kezelés és eladás körül is nagy szolgálatokat teend a közönségnek.

A vendéglátó ipari sajtó meg is tette ezirányú kötelességét. Az új ipari magyarosító szótár használatát az ipartestülteknek kötelezővé kellene tenniük.

Magyar szállodások belgrádi kirándulása.

A magyar idegenforgalom bécsi összeköttetéseinek és lehetőségeinek elvesztésével a hazai vendéglátószervezet új idegenforgalmi összeköttetések kutatására kényszerült. Ezen a téren az első nagyobbarányú, közvetlen akciót a Magyar Szállodaigazgatók Köre indította el, amely tudvalevően a közelmúltban Belgrádban tett látogatást a magyar szállodás és vendéglősszakma reprezentánsaival. A látogatás a legteljesebb eredménnyel járt, amennyiben nemcsak barátságos személyi kapcsolatokat eredményezett a magyar és a jugoszláv szállodaipar vezető tényezői között, hanem a legszorosabb üzleti együttműködés alapjait is megteremtette.

Ezt a nagy sikerrel végződő belgrádi kirándulást a belgrádi és jugoszláv szállodások már a legközelebbi jövőben szeptember első napjaiban viszonzni fogják.

A jugoszláv szállodaipar szeptemberi látogatása alkalmával konkretizálják Budapesten a belgrád-budapesti idegenforgalmi együttműködés módjait.

Nagyjelentőségű a magyar és jugoszláv szállodaipar együttműködése azért, mert az európai

transzkontinentális út forgalma így szervezetter és automatikusan terelődik Belgrádból Budapest és Budapestről Belgrád felé.

A folyó évben a szomorú dekonjunktúrával küzdő magyar vendéglátóipar a legnagyobb reményeket fűzi a jugoszláv kapcsolatokhoz és reméli, hogy az év eredmények nélkül elmúlt kétharmad része után mozgalmas idegenforgalmi szezon következik szeptember hóban.

Az idei terméstöbblet egymilliárd pengőt jelent átlagos számítás szerint. A mai nehéz viszonyok közepette igen komoly összeget jelent, mert a mezőgazdaság ennyivel többet fordíthat szükségleteinek a kielégítésére. Ez az eredmény még nem tekinthető véglegesnek abból a szempontból, mert a négy szemesterményen felül, más terményekre is vonatkozik. Hátra van még a tengertermés is, amelynek eredményeihez szakkörök különösen nagy várakozásokat fűznek. A számszerű termésbecslés a következő adatokat tünteti fel: búzából 25-18 millió mázsa (tavaly 19-64 millió mázsa), tehát 5-54 millió mázsával több. A rozs 6-17 millió mázsa, az előző évi 5 millió mázsával szemben. Végül a zabnál 65.316 mázsa az idei terméstöbblet.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A Gyógyhelyi Bizottság új tagjait a belügyminiszter legutóbb kinevezte.

Az újonnan kinevezett bizottságot Karaffiáth Jenő főpolgármester, mint a gyógyhelyi bizottság elnöke, július 12-én ülésre hívta össze, amelyen fontos fürdőügyi és idegenforgalmi problémák kerültek megvitatásra. Az elnök bejelentette, hogy a gyógyhelyi bizottság Európa minden számottevő helyén új képviselőket létesített, azonkívül az orvosokkal, sajtóval és az utazási irodákkal való nemzetközi kapcsolatokat is kibővítette.

Bejelentette egyben, hogy július 1-vel megkezdte munkásságát a budapesti reuma- és fürdőkutató intézet Belák Sándor dr. és Herzog Ferenc dr. egyetemi tanárok irányítása mellett.

Szebeny József dr. főjegyző beterjesztette a kutató intézet szervezeti és működési szabályzatát.

József Ferenc dr. főherceg felszólalásában az idegenforgalomnak minél szélesebb alapokon való kiépítését javasolta.

A propaganda- és a kutatóintézet felállításához több értékes hozzászólás történt: így Besenyei Zénó, a közmunkatanács elnöke, Csilléry András dr. és Scholtz Kornél dr. egyetemi tanár annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy az újonnan felállított intézet nemcsak hazai, hanem nemzetközi viszonylatban is értékes szolgáltatásokat fog tenni Budapest fürdőjének.

MI UJSÁG?

Gundel Károly

a kitűnő magyar konyhaművész képviseli a jövő évi newyorki világkiállításon a magyar vendéglátóipart. Mint értesültünk, őt bízták meg a kiállítás magyar vendéglőjének megszervezésével. Szegedi paprikát, nagykorú uborkát, csemegekukoricát, magyar bort, sört és barackpálinkát visz ki Gundel, hogy ezzel minél nagyobb propagandát csináljon idegenforgalmunknak és konyhaművészetünknek. Természetesen magyar cigányzene nyújtja a zenét az ottani étteremben. Gundel neve már előre is biztosítja a magyar vendéglátás sikerét.

Dr. Traeger Ernő miniszteri osztályfőnököt a lapoknál állandó munkaviszonyban álló munkatársakra és az időszakos és a nemidőszakos lapok személyzetére vonatkozóan megállapított rendelkezések végrehajtására, továbbá a sajtókamara felállításának előkészítésére miniszteri biztossá nevezte ki a miniszterelnök. Ez a hír osztatlan rokonszenvet keltett az egész magyar sajtó körében és örömmel fogadták Traeger Ernő dr. kormánybiztosi kinevezését mindazok, akik ismerik azt a lelkes, sokoldalú munkát, amelyet a magyar kultúra számos területén végzett évtizedek óta.

Dulin Elek előléptetése. A hivatalos lap közölte Dulin Elek címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője helyettesének valószínűsítő osztálytanácsossá történt kinevezését. Az előléptetés élénk örömet keltett az egész sajtóban; mindazoknak a körében, akik Dulin Elekben nemcsak a kitűnő hivatalnokot, hanem a kari kérdések kiváló ismerőjét, az újságírók értékes barátját is ismerik.

Badacsonyan 2000 négyszögöl kb. szőlő villával

jutányosan eladó. A villa vendéglőnek is alkalmas.
Özv. Dávid Zoltán né, Badacsony.
Lábdí-hegy. Dávid-villa.

A Budapesti Kávésók Ipartestülete beadványt intézett Szendy Károly polgármesterhez, kérve a vigalmiadót szabályozó rendelet módosítását. A beadvány rámutat arra, hogy a vigalmiadót, mint a szórakozók szegényügyi és népjóléti célokra történő megadóztatását, a főváros a háború alatt határozta el. Ez a rendkívüli időkben keletkezett rendelkezés már huszonkét éve sujtja a kávéipart. A belügyminiszter még 1934-ben bevezette az állami inségjárulékot, amelyet azóta évről-évre kivetnek és így a vigalmiadóra már csak ezért sem volna szükség. Azt is kiemeli a felterjesztés, hogy a vigalmiadó bárcáinak megőrzése és kezelése számtalan surlódást okozott,

míg az átalányrendszer bevezetése a gyakorlatban kitűnően bevált. Az ipartestület kéri a vigalmiadónak kávéházi vonatkozásban való megszüntetését, ha pedig ez nem volna lehetséges, legalább az átalányrendszer további fenntartását.

Fiatalt, nőt, régi szakember, italmérőit vagy üzletvezetőit állást keres 1200. azaz ezerkétszáz pengő óvadékkal.

A Kereskedelmi és Iparkamara idegenforgalmi szakcsoportja az elmúlt napokban tartotta ülését Madarassy Beck Gyula báró elnöke alatt. Az elnök megállapította, hogy az Anschluss következtében a két országból eredő idegenforgalomnak legfeljebb a fele tartható meg az Ausztriára is kiterjedő német devizális kötöttségek miatt. Idegenforgalmunk visszaesésének másik oka az a gyakorlat, amelyet a vízumok megadá-

Vendéglőst keres

a Kecskeméti Kereskedői Casinó f. évi október 1-re. Italmérési engedéllyel bíró, anyagilag megbízható, szakképzett pályázó a bérleti feltételekről részletes tájékoztatást nyer dr. Gruder János titkárnál, Kecskeméten

sánál, az útlevélvizsgálatoknál folytatnak. Új központot kell keresni idegenforgalomszerző politikáknak, amire Bécs hiányában Velence lenne legalkalmasabb. Gyömrey Sándor kamarai titkár kimutatta, hogy a Nemzetközi Vásáron és a Tenyészállatvásáron csak 9426 külföldi volt ez 43%-os visszaesés.

Hét nagy állami díjat kapott Magyarország. Ünnepekes keretek között zárták be a berlini nemzetközi kézművesipari kiállítás kapuit. A Kroll-operában lévő kiállítási helyiségekben tartották meg a záróünnepélyt, amelyen a magyar kézművesipar Németország után a második helyre került és hét állami nagydíjat nyert el. A kiállítók nevében báró Kruchina Károly államtitkár mondott köszönetet a német munkafront vezetőségének az élvezett vendégszeretetért és elismerésért nyilvánította a nagyszerű rendezésért a kiállítás vezetőségének.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kereskedők Országos Szövetsége augusztus 23-án délelőtt feltizenegy órakor Székesfehérváron a Szent István-teremben a minisztériumi és egyéb hatósági kiküldöttek jelenlétében kongresszust rendez, amelyen az iparokra vonatkozó időszerű kérdé-

Keszthelyen, a város szívében fekvő

Hungária-szálló

14 berendezett szálló-szobával, étterem és kávéház részleges felszereléssel, nagy kert-helyiség, tágasgarázssal azonnal bérbeadó. Tökeerős szakemberek érdeklődésére készséggel válaszol: dr. Reischl Marcel, Keszthely.

seket tárgyalják meg. Budapestről augusztus 22-én indulnak a résztvevők. Az augusztus 23-i kongresszus reggel nyolc órakor istentisztelettel kezdődik, utána felvonulnak a hősi emlékműhöz, azt megkoszorúzzák és tizenegy órakor tartják meg a kongresszust. A részvételi díj személyenként 12 pengő.

A Nemzetközi Szállodások Egyesülete idei kongresszusát Marencich Ottó elnök, a kiváló magyar szálloda-igazgató vezetésével szeptember 21-24. között tartja Rómában. A „Roma” hajón Genováól Tripoliig és vissza utaznak a résztvevők. Érintik Rómát, Nápolyt, a szicíliai Messinát és afrikai pihenőjük után indulnak vissza a Földközi-tengeren. Az utazást az IHV (Köln, Am Hof 41-45) a milánói „Turisanda” irodával együtt rendezzi a „Lloyd Triestino” hajós-társaság luxuszörsén.

Eladó vendéglő

Zalamegyében, Hévízsztendrás gyógyhelyen (Hévízfürdő) egy kitűnően jövedelmező, nagyforgalmú és 40 év óta fennálló, kitűnő hírnévnek örvendő, szállodával kapcsolatos keresztény vendéglő teljes felszereléssel, igen előnyös feltételek mellett, a családban előfordult halálesetek miatt eladó. Az érdeklődők „Szálloda, Vendéglő Hévízfürdőn” jelígy leveleit a kiadóhivatal továbbítja a tulajdonosoknak.

Fényes Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap d. u. 4 este 8
Világvárosi műsor

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVÉ

Mindenmú hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

A budapesti szállodás és vendéglős ipartestület

a többgyermekes vendéglősné kitüntetése érdekében a következő felhívást bocsátotta ki:

Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága közölte ipartestületünkkel, hogy a folyó év Szent István-hetén tartandó Magyar Anyák ünnepén öt érdemes, többgyermekes magyar vendéglősné kitüntetni és két magyar, többgyermekes szegénysorsú vendéglősné pedig kitüntetni és jutalmazni óhajta.

Mi a bizottság kívánságára a hét többgyermekes magyar vendéglősné boldogan és örömmel választjuk ki azért is, mert a vendéglős-anyak gyermekeiket nemcsak vallásosan, hazafiasan, becsületesen és tisztességesen nevelik fel, hogy

ezáltal a magyar Hazának hasznos polgárává váljanak, hanem ezen nevelő munkájuk mellett az üzlet munkájából is derekasan kiveszik részüket.

Felhívjuk tehát a többgyermekes magyar vendéglősnékat, hogy a következő adatok közlésével sürgősen jelentkezzenek ipartestületünk elnökségénél.

1. Családi és leánykori név.
2. Gyermekeinek születés rendjében való felsorolása, mindegyiknél a születési év, hó, nap és az, hogy él, feltüntetendő.
3. Nős vagy férjezett gyermekeknél azok gyermekeit is fel kell tüntetni.
4. Pontos lakáscím.

Negyvenéves

„A Magyar Szállodás- és Vendéglősipar“

című szaklap. A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete ez évforduló alkalmából Ballai Károly és Tábori Kornél szerkesztésében díszes albumot adott ki. Az évfordulót ünnepélyessé teszi, hogy Malosik Ferenc ipartestületi elnök bevezetőjén kívül vitéz Ferenc József kir. herceg, Bornemisza Géza miniszter, Karaffiáth főpolgármester, Szendy polgármester, dr. Árkay miniszteri osztályfőnök, Eber kamarai elnök, Papp IOK elnök, dr. Tormay államtitkár és más előkelőségek írtak emléksorokat az albumba. Mi, akik ötvennegyedik éve küzdünk a vendéglátóipar érdekeiért, tudjuk a legjobban méltányolni a negyvenéves becsületes munkát, amit laptársunk mint hivatalos orgánus az ipar előbbrevitelében kifejtett. Sok szerencsét a továbbiakhoz.

A borpiacon az irányzat szilárd. A hivatalos jelentés megállapította, hogy a szőlő kártevői közül a peronoszpóra az ország minden részén fellépett, azonban csak helyenkint okozott érzékeny károkat. A lisztharmat, a szőlőilonca és a szőlőmoly kártétele ez idő szerint kisebb mérvű. A piacon a kínálat csekély, amit azzal magyaráznak, hogy az alföldi termőhelyeken a készletek fogytán vannak. Eladások alföldi kistermelőknél 2-1—2-2 filléres Malligand-fokonkinti áron történik. A jobbminőségű borok ára most is 30—40 fillér között mozog literenkint. A minőségi borvidékeken ezidő szerint nincs lényegesebb forgalom. A földművelésügyi minisztérium megkezdte a minőségi borintervenció megszervezését, még pedig a MASZOB Sz. vásárlásainál szerzett tapasztalatok felhasználásával. Az intervenció konstrukciója tekintetében s a részletekre vonatkozóan még nem történt döntés a minisztériumban, egyelőre csupán az a terv alakult ki, hogy mintegy 20.000 hektoliter minőségi bornak a felvásárlásáról fog gondoskodni az állam. Ez a tétel hozzávetőleg elegendő a minőségi borpiac helyzetének lényeges megkönnyítésére.

Kiszolgálási díj. A 2787—1936. I. K. K. M. számú rendeletben, valamint ezen rendelet végrehajtásának biztosítása végett valamennyi másodfokú iparhatósághoz intézett 18.412—1936. I. K. K. M. számú leiratban foglaltak nem teszik lehetővé, hogy azokban az üzemekben, amelyekben az idézett rendelet megjelenése előtt a borral való adása szokásban volt, a százalékos rendszer bevezetése mellőztessék abban az esetben, ha az

üzlettulajdonos a fizető és külön fizetőpincér alkalmazva nincs. A kiszolgálási díj felszámítását a hivatkozott 18.412—1936. számú leirat második bekezdése is csupán abban az esetben teszi mellőzhetővé, ha az illető üzletben a borral való adás egyáltalában nem volt szokásban, vagy a kiszol-

Hirdetmény.

Az ecseri legeltetési társulat Budapesttől 20 km.-nyire fekvő Ecser községben lévő

Korcsmaépületét

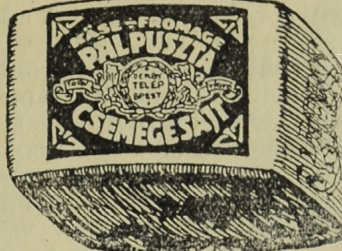
1938. évi augusztus hó 7-én délután 3 órakor Ecseren, a község házánál tartandó nyilvános árverésen legalább 3 év tartamára **bérbe fogja adni.** Bérlo, ha egyéb törvényes kellékek megvannak, a bérlet tartamára korlátlan italmérséki engedélyt fog nyerni. Árverési feltételek a község házánál tudhatóak meg. Az árverés előtt az 1000 pengő kikiáltási árnak megfelelő 10%-os bántpénz lefizetendő.

Ecser község legeltetési társulat.

gálást — tehát nem csupán a fizetést, hanem a teljes kiszolgálást is — maga a tulajdonos végzi, vagy ha a csapos vagy kisebb létszámú személyzet szolgálja ki a vendégeket — fogyasztókat — de a csapos, illetőleg a személyzet éppen arra való tekintettel, mert a borral való adása nem volt szokásos, meghatározott nagyobb fizetés mellett volt alkalmazva. (19.776—1937. K. K. M.)

Engedélyhez kötik a bor- és sörnagykereskedést. Az eddigi iparjogi szabályozás szerint a bor- és sörnagykereskedés szabad iparnak volt minősítve, s mint ilyenre, iparigazolványt a törvényes előfeltételek mellett bárki megszerezhetette. A kereskedelemügyi miniszter azonban változtatni kíván ezen a helyzeten és leiratot intézett az iparkamarákhoz és felhívta őket, hogy az érdekelt szakkrök meghallgatása után a tervezett intézkedésekre vonatkozóan mielőbb terjesszék elé véleményes javaslatukat.

Ipartestületi jegyzői továbbképző tanfolyam nyílt meg Debrecenben. Az ünnepélyes megnyitáson Bornemisza minisztert Messik Vilmos min. tanácsos képviselte, aki magas színvonalú beszédet mondott: — A jól vezetett ipartestület — mondotta Messik miniszteri tanácsos — áldás a kézművesiparosságra, viszont a feladatait teljesíteni nem képes gyenge, elhanyagolt ipartest-

Garantált teljes zsírtartalma

sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Romadour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297—970

tület romlást hozhat a tájékozatlanul hagyott, a mai komplikált jogi, közgazdasági és adóügyekben magát egyedül kiismerni nem tudó iparosra. Az iparosság tudja, hogy szüksége van egy olyan szervezetre, amely alkalmas arra, hogy az iparüzéssel kapcsolatos kérdésekben tanácsadója legyen, gazdasági, emberbaráti érdekeit szolgálja és a testvéri összetartozandóság érzéseit ápolja. Az iparügyi kormányzat is tudja, hogy az ipartestületek sokféle ágazó feladatai megfelelő ellátásának nemcsak a kellő anyagi megalapozottság az előfeltétele, hanem az is, hogy szakmai és egyéb kérdésekben jártas jegyzők lássák el feladatukat. Maga az iparügyi kormányzat is nemcsak örömmel és készséggel engedélyezte a tanfolyam megtartását, hanem anyagiakban is támogatására sietett, sőt az IPÖK, a Kamara, Debrecen közigazgatási hatósága és a Tisza István Tudományegyetem is erkölcsi és anyagi támogatással elősegítették a tanfolyam megtartását, amiért az iparügyi miniszter köszönetét tolmácsolja.

Felhívás.

Hitelezők követeléseiket jelentsék be nálam 8 nap alatt, különben figyelmebe nem vétetnek. Dr. Várhelyi Jenő, V., Rudolf-tér 1.

Ügyfelem megvette **Kreisel**
János korcsma- és fűszerüzletét Solymáron, Bécsi-út.

A világ bortermelése. A római Mezőgazdasági Intézet újabb jelentéseiben számol be az egyes államok 1937. évi bortermeléséről. Franciaország termése 51,375.400 hl, Algír 15,423.000 hl, Tunis 1,372.000 hl, Fr. Marokkó 582.400 hl, Olaszország 34 millió hl, Spanyolország 17.685 hl, Portugália 7,987.000 hl, Svájc 525.600 hl volt. Csehszlovákiában az elmúlt évben 545.000 hl-t, Jugoszláviában 2 és fél millió hl-t, Bulgáriában 1,450.000 hl-t, Romániában 5 és fél millió hl-t, Görögországban 3,205.000 hl-t, Németországban 2,522.000 hl-t, az Ausztriában 853.000 hl-t, Luxemburgban 58.000 hl-t, az U. S. A.-ban 8 és fél millió hl-t, Argentínában 7,936.000 hl-t, Csilében 3 és fél millió hl-t, Braziliában 898.000 hl-t, Uruguayban 450.000 hl-t, Peruban 70.000 hl-t, Cyprus szigetén 97.000 hl-t, a Délafrikai Unióban 1,413.000 hl-t, Ausztráliában 873.000 hl-t, Palesztinában 27.000 hl-t, Oroszországban 4 és fél millió hl-t szüreteltek.

A Füzesgyarmati Hangya Szövetkezet egy

vendéglőkezelői

állásra pályázatot hirdet. Kötelesség: italmérés, éttermi és szállói kiszolgálás, szikvízgyártás. Fizetés: kb. 200 P havonta, mely áll a bruttó forgalom 6%, játékpénz, konyhajövedelem és szikvízjövedelem. Óvadék 2000 P készpénz. Konyha és éttermi felszerelés szükséges. Az állás szeptember elején elfoglalható. Határidő: aug. 7.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349—729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1—425—04

A gabonanemesítés terén végzett rendkívül értékes kormányzati tevékenység, mint azt nemrégiben közöltük, nemesített búzavetőmagok és pedig 630 vagon vetőmag kiosztásával folytatódott ez évben. Az elmúlt években e téren tapasztalt igen kedvező eredmények most arra indították a földművelésügyi kormányzatot, hogy a nemesített vetőmagokiót a rozstermelésre is kiterjesszék. A szép eredménnyel folyó búzavetőmagkiosztással párhuzamosan nemesített vetőrozstot osztott ki a kormány a gazdák között, összesen 140 vagon mennyiségben. Agrárkörökben a rozsvetőmagokiót is rendkívüli érdeklődés mutatkozik és a szakértők nézete szerint egy-két éven belül már a rozsnemesítés előnyei is érezhetőkké válnak az egész magyar gabonapiacra.

A jövő évre nagyobb építkezések várhatók és a kormánynak az a célja, hogy a beruházások folytán keletkező építéseknel elsősorban a kisiparosságot foglalkoztassák. A munkáslakások építésének támogatására jelentős adókedvezményt biztosítanak, sőt egy megfelelő kölcsön kibocsátásával is foglalkoznak — mondotta Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter Éber Antal kamarai elnök vezetésével nála megjelent ipari küldötségeknek — amikor a munkanélküliség leküzdése érdekében az építkezések megkönnyítését kérték.

Ingyen sajtólakoma. Németországban nagy szabású hivatalos propaganda folyik a sajtófogasztás emelésének érdekében. Ennek egyik érdekes megnyilvánulásáról adnak hírt a német szaklapok. Mecklenburg tartományban van egy kis fürdőhely: Bad Sülze. Itt nemrég nyilvános sajtévő-versenyt rendeztek; a városka főterén garadában állt a sajtos szendvics és mindenki annyit ehetett belőle, amennyit akart. Fizetnie nem kellett, sőt, aki a legtöbbet fogyasztotta, még díjat is nyert. Így aztán lehet emelni a sajtófogasztást; mindenesetre eredményesebb módszer, mintha a fogyasztónak a sajtóért még fizetnie is kell!

Hivatalos jelentés a gyümölcsök állásáról. A gyümölcsfák közül a kajszinbarack az ország legtöbb vidékén csak igen gyenge termést fog adni, részben beérett, részben pedig érés alatt van. A cseresznyéből és meggyből ugyancsak a legtöbb vármegyékben igen gyenge a termés. A koraiak piacra kerültek, a későiek pedig érésben vannak. Dióból a legtöbb vidéken csak igen kis termés remélhető. Szilvából helyenkint közepes, a legtöbb helyen azonban csak gyenge termés várható. Almából és körtéből egyes vármegyékben jó, több vármegyében azonban csak gyenge közepes termés várható.

A száj- és körömfájás elleni védekezés. Hazánkban csak szórványosan ütötte fel fejét ez a betegség, ennek ellenére komolyan kell védekezni ellene. Nem akkor kell cselekedni, mikor már beteggyanús állapot van az istállóban, hanem akkor kell a bajmegelőzéssel foglalkozni, amikor állataink még egészségesek. Fokozott tisztaság és fertőtlenítés megvédi az állatállományt a járványtól. A tisztaság nem kerül pénzbe, a fertőtlenítés pedig nem költséges. Ma már kitűnő fertőtlenítőszerünk vannak, amelyeknek használata csupán fillérekre kerül. („Hydroxygén“, fertőtlenítő lúg stb.) Rosszul alkalmazott takarékosság, ha valaki ezt akarja megspórolni. Minden állattartó nézzen szét a háza táján és ha a fentiek terén eddig mulasztást túrt, álljon a sarkára és pótolja azokat.

A főváros Élelmiszerbiztosító Intézetének egy most közzétett statisztikája szerint az Intézet a múlt évben 18.376 mintát vizsgált meg, amelyek közül 1727 — több mint 10% — meg volt hamisítva, vagy más módon mutatkozott az egészségre ártalmasnak. Közülük 13-89% tej, 34-65% gyümölcsíz, 11-94% kávé, 25-22% fagyalt, 53-84% üdítőital, 7-24% paprika, 5% növényzsír, 4-08% állati zsír, 9-65% vaj, 8-39% szeszesital, 4-79% gyógyszer, 4-34% szikvíz, 10-26% festék, 9-12% textilárú. Az Eucharisztikus Kongresszus óta a polgármester az élelmiszerrendészetnek szigorítását rendelte el. Hogy a fokozott követelményeknek megfelelhessen, az Intézet egy központi

ellenőrző szervet létesített, amely állandó szolgálatot fog tartani.

A főváros lebontatja a tabáni Erzsébet-híd-szállodát. Tabánban, a Kökény-utca 14. szám alatt áll az Erzsébet-híd-szálloda, amelynek létezéséről ugyan eddig is kevesen tudtak. Az ócska ház mindössze 80 négyzetölnyi területen áll, tehát az ingatlan egészen kisterjedelmű. Megszerzése azonban mégis szükséges, mert ezt a telekrészt is hozzá fogják csatolni a rendezendő Tabán területéhez. A városrendezési bizottság most tárgyalta az említett szálló megvásárlásának ügyét. Elfogadták az előterjesztést, amely szerint a 80 négyzetölnyi telket 136.000 pengőért vásárolják meg. A főváros azért volt kénytelen olyan nagy árat fizetni a kis-ingatlanért, mert nemcsak annak értékét kellett megfizetni, hanem a szálloda üzleti értékéért is kártalanítást kellett adnia a tulajdonosnak.

Németország 30 vagon tojás exkontingenst engedélyez. Németországba, az 1938. év első felében 200 vagon tojást exportáltunk s a napokban kimerült a kontingens. Hogy a szállítás folytonossága ne szakadjon meg, Németország 30 vagon tojás bevitelét engedélyezi Magyarországból kontingensen kívül. Az A. minőségért 73, a B.-ért 68 s a C. minőségért 63 birodalmi márkát fizetnek ab német határ. A hozzájárulás netto mm-kint 16-74 marka. A hírek szerint a közeljövőben Svájcba is meg fog élni a lanya magyar tojásexport.

ad. 227.875/1938. XI. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenyárgyalást hirdet a Jánoshegyi vendéglő bérletére.

A szerződéstervezet értelmében a hivatalos ajánlati mintán szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlatokat 1938. augusztus 10-én délelőtt 9—11 óra között kell a polgármesteri XI. (városgazdasági) ügyosztály vezetője, vagy megbízottja: **dr. Sándor Dénes tanácsjegyző** kezéhez (Központi Városháza, II. em. 237. ajtószám alatt) közvetlenül beadni. Elkésve érkező ajánlatokat, vagy olyanokat, amelyek az előírt feltételeknek meg nem felelnek, figyelembe nem veszek.

Bánatpénz gyanánt ennek a hirdetésnek az ügyszámára hivatkozással 2000 P, azaz Kettőezer pengőt kell letenni a szerződéstervezet V. pontjában körülírt rendeltetéssel.

Az ajánlatok felbontása 1938. évi augusztus 10-én déli 12 órakor a IV. ker., Központi Városháza, II. em. 235. számú helyiségében lesz és azon az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

(Az ajánlati űrlapok, valamint a szerződéstervezet a városgazdasági ügyosztályban dr. Sándor Dénes tanácsjegyzőtől [Központi Városháza, II. em. 237. ajtó] hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között szerezhetők meg.)

A versenyárgyaláson csak magyar állampolgárok és a vendéglői ipar gyakorlására jogosított egyének vehetnek részt.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül a megajánlott bérre, szabadon választhasson, vagy amennyiben a versenyárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb versenyárgyalást hirdethessen, esetleg a bérleménynek hasznosítása tekintetében tetszés szerint bármely más módon intézkedhessék.

A székesfőváros polgármestere az odaitélésnél tekintetbe fogja venni az ajánlattevő tőkeerőségét, továbbá azt a körülményt, hogy az ajánlattevő személye és eddigi szakmabeli működése kellő biztosítékot nyújt-e arra vonatkozólag, hogy az idegenforgalmi szempontból is nagy jelentőségű bíró bérleményt minden tekintetben megfelelő magas színvonalon fogja tartani.

Már most kijelenti azonban a székesfőváros polgármestere, hogy amennyiben a székesfőváros a bérleményt bármely okból kifolyólag nem volna képes 1938. évi november hó 1-én a bérlő rendelkezésére bocsátani, úgy a késedelemért a székesfővárossal szemben semmiféle kártérítési igény nem támasztható.

Budapest, 1938 július 1.

A székesfőváros polgármestere.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és lap tulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Szent István esztendeje

köszöntött ránk. A szent király halálának kilencszázéves fordulója most volt Nagyboldogasszony napján.

Az egész magyar nemzet országos és áhitatos ünnepségekkel hódolt és hódol első nagy királya emlékének.

Az esztergomi, a székesfehérvári és a budavári ünnepségek alkalmából minden magyar ember szívét a mélységes és igaz hála érzése töltötte el. Imádságos lélekkel köszönjük meg első királyunknak, hogy harcos őseinket bevezette a keresztény kultúrába s hogy földet és kenyeret adott a magyarnak. Köszönjük azt is, hogy a várispánságok megalapításával — amelyekből később a vármegye alakult — megszilárdította hazánk határait és azoknak védelmet nyújtott, ami által lehetővé tette a békés földművelést és az ipar meghonosításával annak nyugodt üzését.

A magyar nemzet felismerte első királya által céltudatosan létesített intézmények fontosságát, amelyek a nemzet alkotmányos jogainak fenntartását szolgálják, ezért azokat a szent király halála után megtartotta és tovább fejlesztette. Ennek köszönhetjük hazánk ezeréves fennállását!

Hisszük, hogy Szent István jogtisztelete, amellyel megtartotta a nemzetnek azt az ősi jogát, amely szerint a nemzet kebeléből választott értelmiségnek befolyást engedett a kormányzásba és törvényhozásba, továbbra is legfőbb alkotmányjogunk marad, mert csak így biztosíthatjuk állami és szociális fejlődésünket. Csak így érhetjük el gazdasági helyzetünk javulását, a mezőgazdaság, a kereskedelem és ipar felvirágzását és munkásainak tisztességes megélhetését. Mindezekhez pedig akkor jutunk el, ha a magyarság a benne rejlő értékeket és képességeket

teljes egészében a gazdasági megerősödésnek szenteli.

A vendéglátó ipar, mint nemzethűség szempontjából kipróbált egyik megbízható polgári osztály, mindig vallotta és most is vallja, hogy a szentistváni eszmékhez való

ragaszkodással és ezen eszmékben rejlő erővel biztosíthatjuk a legjobban nemcsak állami életünk fejlődését, hanem gazdasági helyzetünk megjavítását is.

Szent István emléke legyen áldott és eszméi éljenek mindig a magyar nemzet lelkében.

A vendégipari alkalmazottak munkaidejének szabályozása.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumban e tárgyban Kunder Antal államtitkár 1938 augusztus 6-án a munkaadói és munkavállalói érdekeltségek bevonásával értekezletet tartott. Az értekezleten folytatott tanácskozások alapján a vendégipari alkalmazottak munkaideje szabályozásának tervezetét az alábbiakban közöljük:

A munkaidő szabályozása hatálya a fogadóban (szállókban, penziókban), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávétermékekben, cukrászüzletekben, korcsmákban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételleknek vagy italoknak helyben fogyasztás céljából kiszolgáltatására berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottakra fog kiterjedni.

Ki lesznek véve a szabályozás hatálya alól: a vezető állást betöltő alkalmazottak (tisztviselők), azok az alkalmazottak (tisztviselők), akiknek évi javadalmazása (törzsfizetés, lakáspénz, rendszeres pótlék, természetbeni szolgáltatás, százalékos alapon keletkező járandóság stb.) a haterzer pengőt meghaladja, azok, akik kizárólag telephelyen kívül küldönci szolgálatot vagy a telephelyen őrszolgálatot végeznek és végül azok a tisztviselők, akiknek közreműködése nélkül az üzem munkája zavartalanul folytatható. Ez utóbbiakra nézve a 3000/1938. Ip. M. számú rendeletnek a tisztviselők munkaidejét szabályozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A családtagok általában a többi alkalmazottal azonos elbírálás alá esnek, kivéve mégis a házastársat, a szülőket és a gyermekeket, akikre a szabályozás hatálya nem fog kiterjedni. Az elsőfokú iparhatóság indokolt esetben további kivételeket is engedélyezhet.

A szabályozás hatálya alá eső üzemekben alkalmazott személyzet munkaideje — az alábbi kivételeket nem tekintve — a munkaközi szünetek beszámítása nélkül huszonnégy óra alatt tíz óránál és hetenkint hatvan óránál hosszabb nem lehet.

Ha azonban az alkalmazottak előre megállapított munkaideje a hétnek egy vagy több napján tíz óránál rövidebb, a munkaidőt a hétnek más napján legfeljebb tizenegy órára fel lehet emelni. A munkaidő azonban ezekben az esetekben sem lehet több heti hatvan óránál.

Ha pedig az alkalmazott a hétnek egy vagy több napján anélkül, hogy tíz óránál rövidebb lett volna az előre megállapított munkaideje, tíz óránál rövidebb időn át végzett munkát, a munkaadó ugyanannak a hétnek vagy a következő hétnek egy vagy több napján az elmaradt munkaidő pótlását kívánhatja. A felemelt munkaidő azonban ebben az esetben sem terjedhet napi tizenegy órán túl.

Módot fog nyújtani a szabályozás arra, hogy a munkaadó a munkaidőt meghosszabbíthassa az alábbi esetekben:

1. erőhatalom, vagy elemi csapás elhárítása, vagy következményének megszüntetése céljából;
2. nyersanyagnak, egész- vagy félgyártmánynak romlástól való megóvása céljából;
3. üzemi gépnek vagy berendezésnek sürgősen szükséges javítása céljából;
4. a zárórának hatósági rendelkezéssel meghosszabbítása esetén, legfeljebb azonban a zárórameghosszabbítás időtartamával;
5. az üzlethelyiségnek fokozott látogatottsága esetére egy-egy alkalmazottra nézve naptári évenként legfeljebb harminc alkalommal.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A fenti 1., 2. és 3. pontok esetében a munkaidőt csak az elkerülhetetlenül szükséges mértékben és csak abban az esetben szabad meghosszabbítani, ha olyan munkáról van szó, amelyet a rendes munkaidőn belül kisegítő munkaerők alkalmazásával sem lehet elvégezni.

A munkaidő meghosszabbítását a munkaadó köteles a munkaidő meghosszabbításának kezdő időpontjától számított 8 nap alatt az elsőfokú iparhatóságnak bejelenteni. A bejelentésben a munkaidő meghosszabbítását indokolni kell. A bejelentés ajánlott levélben postára adását a bejelentés megtételének kell tekinteni. Az elsőfokú iparhatóság a munkaidőnek bejelentett meghosszabbításairól jegyzéket vezet.

A heti hatvan órán túl végzett munkát túlmunkának kell tekinteni és azt a munkaadó az olyan alkalmazottak esetében, akik százalékos részesedést is kapnak, a rendes munkaidőre a százalékos részesedés számításba vétele nélkül eső óradíjánál legalább 100%-kal magasabban, egyéb alkalmazottak esetében pedig a rendes munkaidőre eső óradíjánál legalább 25%-kal magasabban köteles díjazni.

A kiadandó rendelet szabályozni fogja azt a napi munkakeretet is, amelyen belül az alkalmazott napi 10 (esetleg 11) órai munkaidejét ki kell adni. Ennek a munkakeretnek tartama tekintetében a munkaadói és alkalmazotti érdekeltségek álláspontja egyelőre nem egyezik, valószínű azonban, hogy ez a napi munkateret 13 órában fog megállapíttatni.

Gondoskodás fog történni, hogy az alkalmazottaknak munkaközben pihenésre és étkezésre megfelelő szünet adassék, éspedig ha a munkaidő nyolc óránál hosszabb, de kilenc órát meg nem halad, legalább fél óra, kilenc óránál hosszabb munkaidő esetében legalább egy óra lesz a munkaközi szünet. A munkaközi szünetet részletekben is lehet adni, azonban a munkának negyed óránál rövidebb megszakítása munkaközi szünetnek nem számít. Az alkalmazott a munkaközi szünet tartama alatt a munkahelyet elhagyhatja.

A munkaközi szünet tekintetében egyes olyan alkalmazottakra nézve (pl. felírók), akiknek a munkaközi szünetet munkateljesítésük folyamatos volta miatt a munkaidő tartama alatt kiadni nem lehet, a szabályozás kivételt fog tenni, amennyiben meg fogja engedni, hogy az ilyen alkalmazottaknak a munkaközi szünetet a munkaidő kezdete előtt vagy befejezése után is ki szabad adni. Az ilyen módon kiadott munkaközi szünetet azonban a munkaidőbe be kell számítani.

Az alkalmazottnak napi munkája befejezése után legalább tíz egymásra következő órai meg nem szakított pihenőidőt kell biztosítani.

Minden alkalmazottnak hetenként egyszer a tíz órai pihenőidőt követően huszonegy órai meg nem szakított pihenőnapot kell adni. E pihenőnap kötelező megadása alól azonban bizonyos kivételek fognak tétetni éspedig mód lesz a pihenőnap megváltására a penziókban alkalmazott szakácsokat és szakácsnőket illetően, továbbá június hó 15-e és augusztus hó 31-e közötti időszakban a fürdő- és üdülőhelyeken foglalkoztatott személyzetet illetően. A megváltott pihenőnapon végzett munkát azonban még abban az esetben is teljes egészében túlmunkának kell minősíteni és ennek megfelelően túlmunkaként kell díjazni, ha az alkalmazott az illető héten hatvan óránál kevesebb ideig dolgozott.

Azoknak az alkalmazottaknak, akik a munkaadótól ételmezést és lakást kapnak, a munkaadó a pihenőnapokra is köteles a szokásos ételmezést nyújtani.

A pihenőnapon a már említett megváltott pihenőnaptól eltekintve a szabályozás hatálya alá eső vállalatban az alkalmazottal munkát végeztetni, az alkalmazottnak pedig munkát végeznie nem szabad. Ennek a rendelkezésnek megszegése kihágás.

Külön fog szabályoztatni éspedig a 40.000/1936. Ip. M. számú rendelet rendelkezéseinek szem előtt tartásával a cukrászipari alkalmazottak pihenőnapjának kérdése.

A munkaidő kezdetét és végét, továbbá a munkaközi szünetek tartamát munkaidőrendként olvashatóan olyan helyen kell közzétenni, ahol azt minden alkalmazott könnyen láthatja. Amennyiben az alkalmazottak munkaidőbeosztása nem azonos, a munkaidőrendben az alkalmazottak felsorolásával a rájuk érvényes munkaidő kezdetét és végét, valamint munkaközi szüneteiket

külön fel kell tüntetni. A munkaidőrendnek azt a részét, amely az egy-egy helyiségben foglalkoztatott alkalmazottakra vonatkozik, a munkaadó az illető helyiségben is köteles állandóan kifüggeszteni. A munkaidőnek kivételes meghosszabbítását a munkaidőrendben nem kell feltüntetni.

A kiadandó rendeletben foglalt rendelkezések annyiban nem fogják érinteni a tőlük eltérő más jogszabálynak, szokásnak, szerződésnek vagy megállapodásnak hatályát, amennyiben az az alkalmazottnak a jelen rendeletben foglaltnál kedvezőbb helyzetet biztosít.

Kifőzőiparnak engedélyhez kötött iparrá nyilvánítása

és munkakörének megállapítása tárgyában megjelent a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumnak 29.901/1938. Ia. sz. rendelete:

Az 1884: XVII. törvényekbe iktatott ipartörvény módosításáról szóló 1922: XII. t.-c. 34. és 57. §-ában és az 1936: VII. t.-c. 12. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. (1) A kifőzőipart az engedélyhez kötött iparok közé sorolom és egyben olyan iparrá nyilvánítom, amelyben az iparengedélyek kiadását az 1936: VII. t.-c. 12. §-a értelmében korlátozni lehet.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés a kifőzőipar gyakorlására jogosító és a jelen rendelet hatálybalépése előtt kiállított iparengedélyek érvényét nem érinti.

2. §. A kifőzés olyan iparüzlet, amelyben a jelen rendelet 3. §-ában meghatározott korlátok között az ebéd- és vacsoraidő alatt helyben való vagy üzlethelyiségen kívüli fogyasztásra meghatározott fogásokból álló ebédet, vacsorát vagy

pénzügyi hatóság engedélye alapján rumnak poharazásával foglalkozhatnak.

b) Azok a kávémérők, akik a kávémerést és a kifőzőipart érvényes iparjogosítványuk alapján a jelen rendelet kihirdetését megelőző idő óta együttesen gyakorolják és az illetékes pénzügyi hatóságnak a jelen rendelet kihirdetése előtt kelt engedélye alapján az 1921: IV. t.-c. 7. §-ának 5. pontjában megszabott keretek között szeszesitalokat üzlethelyiségükben továbbra is kiszolgálhatnak.

(3) A kifőzőipart tilos a koresmaiparral egy üzlethelyiségben gyakorolni.

5. §. A jelen rendelet 2—4. §-aiban meghatározott munkakörnek a kifőzőiparos általi túl-

20 hektoliter **jóminőségű kadarka** hektónként 40 (negyven) pengőért kapható. Csernay Ödönné, Fülöpzállás, Pest megye.

lépését a vendéglőipar jogosulatlan gyakorlásának kell minősíteni. Amennyiben a munkakör túl-lépését a kifőzőiparos szeszesitalok kiszolgálásával követi el, feltéve, hogy az illetékes pénzügyi hatóság érvényes engedélyével nem rendelkezik, ellene jövedéki kihágás miatt is eljárást kell indítani.

6. §. (1) A penziókban szokásos ételkiszolgálást, amennyiben az nem vendéglőipar, koresmaipar, vagy kávémérőipar gyakorlására jogosító iparengedély alapján történik, kifőzésnek kell minősíteni, következtésképp az ilyen kiszolgálás csak a kifőzőipar gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján végezhető.

7. §. Háztartásokban legfeljebb három egyének keresetszerű ételmezése, ha a kiszolgált ételt helyben fogyasztják el és utcán át ételt nem szolgáltat ki, nem esik az ipari törvények hatálya alá és így nem minősül a kifőzőipar gyakorlásának sem.

8. §. (1) A kifőzőiparos köteles üzletének cégtábláján a „kifőzés” megjelölést alkalmazni.

Prof. birkózó világverseny

a FÉNYES NAGY CIRKUSZBAN

1938 szeptember hó 2-től

minden este 8.15 órai kezdettel

Olcsó helyárak.

Üzletével kapcsolatban más megjelölést (pl. étterem, étkezdé, étkező, stb.) sem annak külsején, sem belsejében, sem üzleti hirdeteiben, sem nyomtatványain stb. nem használhat.

(2) A kifőzőiparos a kifőzőiparnak más iparral együttes gyakorlása esetén a „kifőzés” megjelölésén felül az általa együttesen gyakorolt másik iparra vonatkozó megjelölést is használhatja.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

35 hektoliter kitudó
csopaki bor jutányosan eladó,
esetleg több tetelben is.
Oltiványi József, Csupak.

egy-egy ételadagot szolgálnak ki és amelyben szeszesitalt kiszolgálni tilos.

3. §. (1) A kifőzésben naponként legfeljebb kétféle levest, kétféle főzeléket, háromféle hús-ételt és a húsételhez vagy külön is kétféle köretet, úgyszintén kétféle tésztát akármilyen hintéssel vagy töltéssel, valamint tődől, pacalból, májból, borjúfodorból vagy mirigyből készült egy-egyféle ételt szabad készíteni és kiszolgálni. Ha a kifőzőiparos a jelen bekezdés alapján háromféle húsételt készít, a háromféle húsétel közül az egyiknek főtt marhahúsnak kell lennie, amelyet sütéssel vagy párolással tovább készíteni nem szabad.

(2) Az a kifőzőiparos, akinek kávémérőipar gyakorlására jogosító iparengedélye is van, ebéd-idő és vacsoraidő alatt az (1) bekezdésben felsorolt ételeken felül egyéb húsételt a kávémérőipar gyakorlására jogosító iparengedélye alapján nem szolgálhat ki.

(3) A kifőzőiparos jogosult az (1) bekezdésben felsorolt ételeken felül gyümölcsöt is kiszolgálni.

4. §. (1) A kifőzőipari üzlethelyiségben szeszesitalt kiszolgálni abban az esetben is tilos, ha a kifőzőipart más olyan iparral együttesen gyakorolják, amelynek üzlethelyiséhez szeszesitalok kiszolgálása tartozik.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom alóli kivételek:

a) Azok a kávémérők, akik a kávémerést a kifőzőiparral együttesen gyakorolják, az illetékes

Mindenemű hús- és zsiradékszükségletünket **Lengyel hentesárú-gyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! — Legjobb árú — olcsó árú!

LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.

(3) Nem köteles üzletének cégtábláján a „kifőzés” megjelölést alkalmazni az a kifőzőiparos, aki a kifőzőipart a penzióiparral együttesen gyakorolja és üzletének cégtábláján a „penzió” megjelölést alkalmazza.

9. §. (1) Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1928. X. t.-c. értelmében pénzbüntetéssel büntetendő az a kifőzőiparos, aki a jelen rendelet 8. §-ában foglalt rendelkezésnek nem tesz eleget, vagy az abban megállapított tilalmat megszegi.

(2) A jelen rendeletben megállapított kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíró hatáskörébe tartozik. Az 1929. XXX. t.-c. 59. §-a (1) bekezdésének

3. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert kell szakminiszternek tekinteni.

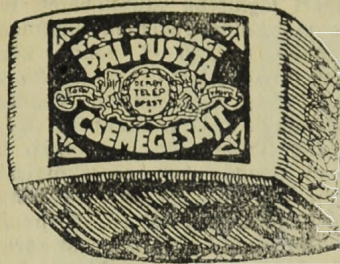
10. §. A 78.000/1923. K. M. számú rendelet 130. §-ának negyedik bekezdése hatályát veszti.

11. §. A jelen rendelet 1—7. és 10. §-ai a kihirdetés napját követő nyolcadik napon, a 8. és 9. §-ai a kihirdetés napját követő hatvanadik napon lépnek hatályba.

Budapest, 1938. évi augusztus hó 10-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Árkay Ferenc s. k.
miniszteri osztályfőnök.

Garantált teljes zsírtartalma

sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297—970

MI UJSAG?

Iparigazolványok és iparendedélyek kiadásának ideiglenes felfüggesztése tárgyában 5850/1938. M. E. szám alatt kiadott kormányrendelet a következő: A m. kir. minisztérium a gazdasági és a hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931. XXVI. t.-c. 2. §-ában kapott és legutóbb az 1938. XV. t.-c. 9. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli: 1. §. További rendelkezésig iparigazolványt és iparendedélyt nem szabad kiadni. Ez a rendelkezés nem érinti azoknak az iparigazolvány, illetőleg iparendedély kiadására irányuló kérelmeknek az elbírálását, amelyeket az illetékes iparhatóságoknál 1938. évi augusztus hó 15. napját megelőzően terjesztettek elő. 2. §. Az illetékes miniszter az iparigazolvány vagy az iparendedély kiadását egyes indokolt esetekben, vagy ha indokolt, egyes iparokra nézve is engedélyezheti. 3. §. A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba. Budapest, 1938. évi augusztus hó 19-én. Dr. vitéz Imrédy Béla s. k., m. kir. miniszterelnök.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete legutóbb közgyűlést tartott, amely az új fővárosi vigalmiadó-szabályrendelettel foglalkozott. Eddig ugyanis a kisebb vendéglőkben, ahol nem pénzben, hanem borban kártyáznak, a vendéglős a kártyát ingyen bocsáthatta vendégeinek rendelkezésére. Ilyen esetekben nem kellett vigalmi adót fizetni. Az új rendelet viszont személyenként húsz fillér vigalmi adóval akarja sújtani ezt a szórakozást is. Ballai Károly ipartestületi főjegyző kiemelte, hogy az új rendelet a színházakat és a hangversenyeket lényegesen kisebb adóval terheli meg. Ezután több felszólaló rámutatott arra, hogy a vendéglői kártyázás ilyen súlyos megadóztatása az állam közgazdasági érdekeit is sérti, mert a nagy áldozatokkal megindított borpropaganda ellenére előreláthatólag lényegesen csökkenteni fogja a borfogyasztást. A közgyűlés végül tudomásul vette, hogy a Szőlös-

szociális igényeinek kielégítésétől, most is csak azt kéri, hogy a kormányzat biztosítsa a terhek olyan mérséklését, amely lehetővé teszi üzemeik fenntartását. A budapesti kávéházak katasztrofális helyzetbe kerültek, amióta leszállították a közalkalmazottak fizetését. A köztisztviselők sorából került ki a kávéházak közönségének legalább 50—60%-a és fizetésük leszállítása fogyasztási képességüket lecsökkentette. Ennek következtében patinás, nagymultú kávéházak egész sora ment tönkre. Ha a tervezett újabb terheket rárakják

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1—425—04

a kávéosok vállára, akkor válságba kerül Budapest, a kávéházak világvárosa. Tarján Vilmos szerint a gazdaságkutató intézeteknek kellene felülvizsgálnia a kávéházak teherbíróképességének határát. Többek felszólalása után a közgyűlés egyhangúlag elfogadta Havas Nándor főtitkár határozati javaslatát, amelyben kimondották, hogy a munkabérmegállapító bizottság határozatát ismét megfellebbezik és felkéri a kormányt a szociális adók és a kávéipar teherbíróképességének összhangbahozatalára.

Szekszárd megyei város polgármesterétől.

15.070/1938. szám.

Dévaványa község előljáróságától. 3534/1938.

Tárgy: Vadkacsa vendéglő haszonbérbeadása.

HIRDETMENY.

Dévaványa község előljárósága közhírré teszi, hogy a Dévaványa község tulajdonát tevő Vadkacsa vendéglőt és szállodát a községi előljáróság az 1938. évi október hó 15-én délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében megtartandó nyilvános árverés útján az 1939. évi január hó 1-től az 1944. évi december hó 31-ig terjedő hat egymásután következő naptári évre haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár mint évi haszonbér 1000 P.

A haszonbérbeadás feltételei Dévaványa község házábanál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Dévaványa, 1938 augusztus 18.

Előljáróság.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349—729

gazdák Országos Egyesülete és a Borkereskedők Országos Egyesülete magáévá tette az ipartestületnek a belügyminiszterhez benyújtott fellebbezését, amelyben azt kéri, hogy a vendéglátóipar és a hazai borfogyasztás érdekében a miniszter ne hagyja jóvá jelenlegi alakjában a főváros vigalmi szabályrendeletét.

A budapesti kávéosok ipartestülete ugyancsak rendkívüli közgyűlést tartott, Mészáros Győző elnöke mellett. Az elnök megnyitó beszédében ismertette a kávéipar súlyos helyzetét. Az adókat az egész vonalon felemelték. A vagyonváltás, a vigalmi adó újabb rendezése és az egyébként méltánylandó szociális terhek, így a minimális munkabér és a munkaidő maximálása teljes összeroppanással fenyegeti a kávéipart. A budapesti kávéosok sohasem zárkóztak el az alkalmazottak

Hirdetmény.

Szekszárd megyei város tulajdonát képező »Szekszárd szálló« kávéházi étterem és szállodai része és a hozzátartozó mellékhelyiségek, valamint az ezekben lévő és a város tulajdonát képező bútorok és felszerelések 1938. évi december hó 1-től kezdődőleg 12 évre bérbeadó. A bérbevételre pályázatot hirdetek és felhívom az ajánlatot tenni szándékozók, hogy írásbeli ajánlataikat 1938. évi szeptember hó 30-án déli 12 óráig a városi iktatóhivatalba adják be.

Az ajánlat és a kötendő szerződés részletes feltételei, valamint a város tulajdonát képező bútorokat és felszereléseket tartalmazó leltárak a városi t. főügyész irodájában (Városháza, fszt. 1.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ott azokról 10 P díj ellenében másolatokat is lehet beszerezni.

Szekszárd, 1938 augusztus 27-én.

P. H.

vitéz Vendel István s. k.
polgármester.

A vendéglőipari legkisebb munkabérek megállapítását nyertek. A szállodai üzemek alkalmazottainak heti munkabére 5-40—8 pengő között mozog. Takarítónő, kiszolgálási díj részesedés nélkül 10—12 pengőt kap Budapesten. Vendéglői üzemekben a szakácsok heti munkabére 35—80 pengő között mozog Budapesten. A cukrász heti munkabére 30—45 pengő. Az evőeszköztisztító 11—12 pengőt kap. Gazdasszony 20—28 pengőt, szakácsnő 14—50 pengőt, felíró 16—20 pengőt, mosogatólány 7—15 pengőt kap. Budapest környékén az árak aránylagosan alacsonyabbak. A felszolgáló személyzet között a főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borralalón kívül más üzleti keresettel nem rendelkezik, heti 12 pengőt kap. Ugyanennyit kap az éttermi segéd, az I. és II. osztályú vendéglőkben. A pincér legalacsonyabb munkabére, a legalacsonyabb vendéglői kategóriákban, környéken, 8-10 pengőt. A pincérnő a férfipincérrel azonos összeget kap. Hasonlóak a munkabérek a kávéházi alkalmazottaknál is, kivéve környéken, ahol a főpincér heti munkabére 10-80, a pincér munkabére 10 pengő. A kenyeres, cukrász, dohányos és újságos részére legkisebb munkabér megállapítva nincs. A kávémérő és kifőző iparban a szakács 27—30 pengőt, a pincér és csapos 9—10 pengőt kap. A panzióban a felszolgáló szobalány 7-20—10 pengőt, a szobaasszony 3-60—6 pengőt kap. Vendéglőkben a személyzet a teljesített munka idejére eső szokásos étkezést, kávéházakban munkanaponként két kávét kap. Ahol főzés nincs, a személyzet az OTI értékelése szerinti, napi élelmezési költséget kap.

Megelőztek a borpiac. Az utóbbi napok esőzései lényegesen rontottak a szüreti reményeken s a kereskedőket arra ösztönözték, hogy a készleteiket minél inkább növeljék a piac igényeinek sima ellátása végett. Az ország számos részéből úgy a bor- mint a csemegegyűzők beérési folyamatának jelentős meglassúbbodását jelzik. Különösen a balatonvidéki és a hegyaljai szőlők fejlődése van visszamaradva s késedelmesen érik be a gyöngyösvideki csemegegyűző is. A borpiac növekvő keresletére a tömegfogyasztású, 10—11 százalékos borok termelői ára literenként 30 fillérre emelkedett, tehát csaknem kétszeresére a tavalyi év hasonló időszakában kialakult árnak. Megkezdődött a mustvásárlás is s az első kötések cukorfokonként 1—1-2 filléres áron jöttek létre, ami egy átlagos 15 fokos mustnál 18 pengős hektoliterenkénti árnak felel meg. A borkivitel újabban visszaesett, miután a belföldön kialakult viszonylagos magas árak lényegesen megnehezítik a bor elhelyezését a külföldi piacokon. Áll ez különösen a svájci piacra, mely amúgy is meg lehetőséget tartózkodó újabban a borbekötési igényeinek a kielégítésénél. Még tavasszal elhatározta a földművelésügyi kormány, hogy a szőlő- és borkorfügyasztás fokozására intézményesen megszervezett propagandát indít. Csak most, mintegy félévvel ez elhatározás után kerül sor a propagandabizottság megalakítására. A földművelésügyi minisztérium a minap felszólította a szőlő- és borkorfügyasztásokat, hogy jelöljék ki, kit küldenek tagként ebbe a bizottságba. A Szőlő- és Borpropaganda Bizottság néven megalakuló szervben — a minisztériumi kiküldötteken kívül — a szőlőgazdák, a borkereskedők és a MASZ OBSZ képviselői kapnak tagsági helyet. A bizottság, amely most már rövidesen, alighanem szüret után, az idei értékesítési kampány indulása előtt megalakul, tulajdonképpen csak tanácsadó szerv lesz.

Az ipar általános helyzetéről számoltak be az iparfelügyelők. A jelentés kiemeli, hogy a mezőgazdasági jellegű kerületekben a jó terméskilátások folytán rohamosan jelentkezett az ipar foglalkoztatottsága. Az ipar nyersanyagellátásában is kedvező a helyzet, mert a jelentés időszakában a nyersanyag beszerzése zavartalanul történhetett. Az ipar jelentős nyersanyagkészletekkel rendelkezik és átmenetileg csökkent forgalom mellett a termelés fennakadás nélkül folyik. A legkisebb munkabérek megállapítása az elmúlt negyedévben nagy lépésekkel haladt előre és számos iparágban a munkabérek az egész országra kiterjedő hatállyal rendezték. Öröndetes, hogy munkásmozgalom a jelentés idejében aránylag kevés volt és a bérkérdések miatt beállott munkaszünetelések általában békés megegyezéssel végeztek.

Az Országos Iparos Kongresszus

most szeptember 3-án és 4-én zajlott le Debrecenben az országos iparosságának nagy érdeklődése mellett. A kongresszust az Ipartestületek Országos Szövetsége rendezte.

A vendéglátó ipartestület nevében Galamb Ferenc ipartestületi elnök üdvözölte a megjelenteket és felkérte az országos elnököt a kongresszus megnyitására.

Ifj. Tóth Pál, az Országos Iparügyi Tanács tagja, az IPOSZ elnöke volt a kongresszus elnöke.

„A kézművesipar helyzete“.

„A kézműveskamrák ügye“.

„Az iparosság munkával való ellátása az ötéves beruházási program keretében; ezzel kapcsolatban az árrögzítés és a kötelező irányárak“.

„Az építőipar munkalehetőségeinek biztosítása“.

„A kisiparosság szerepe a közszállításokban“.

„A közüzemek versenyének, a házilag készítésben és inségmunkában folytatott iparüzés megszüntetése“.

„Álgyarak működése és a kontárkérdés“.

„A termelési hitelekrol“.

„A családi munkabérrendszer bevezetése és az iparosság közterhei“.

„A kézműiparosság kívánságai a társadalombiztosítással (OTI) kapcsolatban“.

„Az iparosság aggkori ellátása (iparosnyugdíj)“ kérdéseket tárgyalták le. A kongresszus legkiemelkedőbb pontja Bornemissza miniszter felszólalása volt, akinek előadását lelkesedéssel fogadták.

Nagybani termelésnél borvidékenként előírt szőlőfajták a legújabb földművelésügyi miniszteri rendelet szerint a következők: 1. Soproni borvidékre a kétkrankos és piros veltelint. 2. Nemesi borvidékre az olasz rizling. 3. Móri borvidékre az ezerjő. 4. Somlai borvidékre furmint. 5. Badaesonyi balatonfüredi, csopaki borvidékre kékenyelű, olasz rizling (auvergnas gris), szürkebarát. 6. A balatonmelléki borvidékre az olasz rizling, kadarka. 7. A mecseki borvidékre az olasz rizling és fehér nagy burgundi. 8. Villány-siklósi borvidékre az olasz rizling, kadarka, oportó és kétkrankos. 9. A szerkszárdi borvidékre kadarka és olasz rizling. 10. Egri borvidékre nagyburgundi és kadarka. 11. Gyöngyös-visontai borvidékre olasz rizling, kadarka. 12. Debrői borvidékre hárslevelű. 13. Nyírségi borvidékre olasz rizling. 14. Dunántúli borvidékre mézesfehér, ezerjő, olasz rizling, kadarka és oportó. 15. Tokajhegyaljai borvidékre furmint, hárslevelű, muskotály. 16. Az alföldi borvidékre olasz rizling, kövidinka, kadarka és nagyburgundi. 17. A felföldi borvidékre furmint, olasz rizling és kadarka.

ÍTÉLETKIVONAT.

A m. kir. rendőrség hajdúnánási kapitánysága, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró, Glücklich Izák korcsmáros és Gottdiener Sámuelné szül. Händler Róza bornagykereskedő hajdúnánási lakosokat a 65—4/1938. kih. számú ítéletben, mert az 1936. évi V. t.-c. 11. §-ában megállapított kötelezettségnek meg nem felelő állapotban lévő bort árusítottak, az 1936. évi V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágás miatt az u. e. t.-c. 50. §-a alapján I. r. terhelte 20— pengő, II. r. terhelte 60— pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetére a II. Bn. 10. §-a alapján 4, illetve 6 napi elzárásra s az ítélet kivonatát a „Vendéglősök Lapja“ című szaklapban való közzétételre ítélte. Az ítélet jogerős. Dr. Szarka Sándor rendőrfogalmazó s. k., rendőri büntetőbíró.

Hajdúnánás, 1938 augusztus hó 18.

A kapitányság vezetője helyett:

Dr. Szarka Sándor
m. kir. rendőrfogalmazó.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laputalajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István
Portersör
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A szüret

megkezdődött az egész országban. Sajnos, a terméskilátások a rossz időjárás miatt messze alatta maradnak a múltévi termésnek. Nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is gyengébb az idei termés a remélnél. Az Alföldön a termés a tavalyinak ötven százalékát alig éri el. A dunántúli termés közepes, a gyöngyösi és egri igen gyöngye, valamint a Tokaj-hegyalja nagyobb részén ugyancsak gyenge a termés.

Maga a szüretelés a régi hagyományos vígsággal folyik. A szüretelő leányok és legények nótázásától hangos az egész szőlővidék. Néhány év óta a híres borvidékeken, mint Tokajban, Hegyalján, Gyöngyösön, Egerben, Badacsonyban, Somlón, Szekszárdon és Vilyányban a régi ünnepségek mellett tartják a szüretet.

A szüreti mulatságokat sokan keresik fel a fővárosból is. Sőt az itt időző külföldiek is szívesen vesznek részt a szüreten. A szüreti gondtalan jókedvnek nemcsak a szőlősgazda és munkásai, hanem a kirándulók is igazán részesei. Mindenkinek, aki ott megjelent, ízlik a szabadban felállított hatalmas bográcsban főtt finom illatú gulyás és a paprikás pörkölt, a foszlós fehér kenyér, no meg a jobbnál jobb bor. Majd a régi szüreti nóták kerülnek ilyenkor elő: „Csipkés a szőlő levele“, „Bor, bor, bor, nincsen olyan bor, mint az egri bor“ és a fülbemászó Pósa—Dankó „Páros élet a legszebb a világon“ kezdetű dal, amelynek refrénje: „Őszi szellő ragadd el, bánatomat tagadd el, Páros élet a legszebb a világon“, napokig a fülében csendül a szüreten résztvevőknek.

Ezek a szüreti mulatságok nemcsak jókedvet hoznak a résztvevőknek, hanem visszaidézik a régi jó időket is, amikor Nagy-Magyarországon úgyszólván gond nélkül szüretelt a magyar. De a mai szüreteink, sajnos, még gondterhesek. Igaz, hogy a Gondviselés kegyelméből éppen most olyan reménysugár villant felénk, amelyből remélhetjük, hogy legközelebb

egy milliónál több magyar testvérünk kerül vissza Szent István birodalmába.

A vendéglátó-ipar, mint a borfogyasztás egyik legfőbb tényezője, nagy érdeklődéssel figyel a szüretre, mert a leszüretelt bor mennyiségétől és minőségétől függ leginkább a bor ára.

Az olcsó és a jó bor előmozdítja a vendéglátó-ipar üzleti forgalmát.

Legkisebb munkabérek

a fogadó (szálló, penzió), vendéglő, kifőző, koresma, kávéház és kávémérő iparban. A m. kir. keresk. és közlekedésügyi minisztérium 35.875/1938. Ia. K. K. M. szám alatt azokat életbeléptette. E rendelet Budapestre és környékére és pedig Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok területére szól. Az összes munkabérek mint hetibérek állapították meg. A legkisebb munkabérek kiegészítő részét képezik az alkalmazottak bizonyos részénél a kiszolgálási díjból való részesedés és másrészt a természetbeni ételmezés.

Szállodai alkalmazottak.

A szállodai üzemek mindkét területi csoportban a szobák száma szerint két osztályba soroltattak és pedig A) osztályba az ötven szobán felüli szállodák, B) osztályba az ötven szobát meg nem haladó szállodák. Az A) csoportba tartozók magasabb illetményt kapnak.

Vendéglői konyhaszemélyzet.

A vendéglői üzemek Budapesten és Budapest környékén az alkalmazottak számához képest öt-öt osztályba soroltattak.

A személyzet létszámának meghatározásánál nem vehetők figyelembe a tanoncok, mosodai személyzet, fűtők, zenészek és a vendéglői szakmához nem tartozó szakmunkások (mesteremberek). I. oszt. üzemek az 50-et meghaladó személyzettel, II. oszt. üzemek 21—50-ig terjedő személyzettel, III. oszt. üzemek 11—20-ig terjedő személyzettel, IV. oszt. üzemek 5—10-ig terjedő személyzettel, V. oszt. üzemek 4-ig terjedő

személyzettel. Az illetmények az I. osztálytól kezdve csökkennek.

Szállodai és vendéglői felszolgáló személyzet.

Főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borra való kívül más üzleti keresettel (a bruttó bevételből %-os jutalék, sütemény stb.) nem rendelkezik, I. és II. oszt. vendéglőkben 12— (12—). Főpincér, mint fent III—IV. oszt. vendéglőkben 12— (10·80). Éttermi segéd, I. és II. oszt. vendéglőkben 12— (12—). Éttermi segéd, pincér III. oszt. vendéglőkben 12— (10·80). Szobapincér 12— (10·80). Éttermi segéd, pincér IV. oszt. vendéglőkben 10— (9·10). Pincér V. oszt. vendéglőkben 9— (8·10). Megjegyzés. Pincérnőnek a férfpincérrel azonos összegű legkisebb munkabért kell fizetni.

Korcsmaipari alkalmazottak.

Pincér 10— (9—). Csapospincér 10— (9—). Söntés jellegű korcsmaüzletekben, ahol a kiszolgálás főként a kimérőasztal (pult) mögött történik: a) kimérősegéd 2 évi szakbavágó gyakorlattal 20— (18—), b) Pincemester, vizsgázott 28— (25·20).

A kiszolgálási díjból való részesedés.

A 2787/1936. és 18.412/1936. számú kereskedelmi és közlekedésügyi miniszteri rendeletek értelmében a százalékos kiszolgálási díj, mely a borra való helyébe lépett, teljes összegében a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottakat illeti.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Élelmezés.

1. Szállodákban, ahol a személyzetnek eddig is volt élelmezése, vagy egyéb természetbeni javadalmazása, ott ez a gyakorlat az eddigi keretben és változatlan módozatok mellett, továbbra is megmarad.

2. Vendéglőkben a konyhai és felszolgáló személyzet (beleértve a főpincért és fizetőpincért is) a teljesített munka idejére eső szokásos étkezést kapja.

3. Kávéházakban a kávéskonyhai és felszolgáló személyzet (beleértve a fizetőt és a főpincért is) munkanaponként két kávét kap.

A zsíros-konyha alkalmazottai, valamint a felírók a szolgálatuk idejére eső szokásos étkezést kapják.

Ahol zsíros-konyha van, ott az a felszolgáló személyzet (beleértve a főpincért és fizetőpincért is), mely déli 12—3 óráig, vagy esti 7 órától teljesít szolgálatot, a napi két kávé kivül a déli vagy esti szolgálata idejére eső szokásos főétkezést is kapja.

4. Kávémérő üzletekben a személyzet napi két kávét kap.

Ha pedig a kávémérő-üzletben zsíroskonyhát is folytatnak, úgy a személyzet a két főétkezés idejére eső szokásos étkezést is kapja.

5. Kifőző-üzletekben a személyzet a szokásos ebédet és vacsorát kapja.

6. Koresma-üzletekben a személyzet a szokásos napi étkezést kapja.

Ahol pedig főzés nincsen (pl. söntés-üzletben) a személyzetnek az Országos Társadalombiztosító Intézet értékelése szerint napi élelmezési költség fizetendő.

7. Penziókban a személyzet a szokásos napi étkezést kapja.

Vegyes határozatok.

(A vendéglátó-ipar valamennyi ágazatában alkalmazottakra.)

A jelen határozat rendelkezései vonatkoznak mindazokra a közös étkezőkre, menzákra, kantinokra stb.), illetve az ott foglalkoztatott személyzetre is, amelyeket ill. akiket vállalatok, hivatalok, kaszinók, egyesületek stb. tartanak üzemben, illetve alkalmaznak.

Hasonlóképpen kiterjed e határozat érvénye a Budapestről kiinduló vagy ide mint végállomásra befutó vasutak és hajók étkezőiben, büfféiben alkalmazott személyzetre is.

A sörözők, büffék, mulatók éttermek, tejcsarnokok, tejivók és hasonló elnevezésű egyéb vendéglátó-üzemeknek a jelen határozat szempontjából való jellegét az iparhatósági jogosítványuk alapján kell megállapítani.

A főváros közéleti bizottsága

legutóbbi ülésén Rosta János tanácsnok beszámolt a budapesti élelmiszerpiacról.

A jelentés megállapítja, hogy a szeszélyes időjárás következtében a gyümölcsfelhozatal mennyiségileg és minőségileg mélyen alatta maradt a tavalyinak. Ugyancsak a kedvezőtlen időjárás okozta kisebb termés megdrágította az egyes gyümölcsfajtákat. Használt azonban az esős időjárás a burgonyának és igen hasznos volt a takarmányokra is, aminek következtében rendkívül módon megnövekedett a felhajtásra alkalmas állatok száma. Bőségesen érkezik Budapestre marha és sertés. Rosta János tanácsnok jelentését a minapi sertésvásári eredmények is alátámasztják. Ugyanis olyan nagy számban hajtottak fel sertéseket a budapesti piacra, hogy 2000 darab eladatlan maradt. Ennek következtében megindult az élősertés árának az a lemorzsolódás, amire a tanácsnok jelentése már előre utalt.

Intervenciós vásárlások is voltak július végén és augusztusban. Ezeknek a vásárlásoknak eredményeként az összes hűtőházak tele vannak részben marhahússal, részben sertéshússal és zsírral, úgy, hogy hónapokra elegendő élelmiszer-tartaléka van a fővárosnak.

Megállapítja Rosta tanácsnok szokásos jelentése, hogy már a múlt év őszén az előző évekhez viszonyítva, rendkívül bőséges élelmiszerfelhozatal volt, az idej felhozatal azonban a múlt évit is felülhaladta. A főváros a nagytétényi telepen 15.000 sertést hizlal, ezt egyelőre nem is hozhatja piacra, mert olyan nagyszámban hoznak vidékről sertést, hogy a tétényi hizlalt sertések igénybevételére egyelőre semmi szükség sincsen.

Beszámol a tanácsnok jelentése az áralakulásról is. Ugyanakkor, amikor megállapítja, hogy a rendkívül kedvező gabonatermés következtében búza és liszt szinte kifogyhatatlan mennyiségben van Budapesten, egyes élelmiszerek ára a fokozott kereslet miatt átmenetileg emelkedett. A jelentés szerint ugyanúgy, mint minden évben, most is készen állottak a főváros árellenőrző szervei és minden indokolatlan árdrágítás esetében megindult a hatósági eljárás.

Tanonctartó mesterek tanoncaik szabadságolását úgy testületüknek, mint a szakirányú tanonciskolának okvetlenül jelentsek be. Ide iktatjuk az 1936. évi 30.000. Ip. M. számú rendelet 49. §-át, mely a tanoncok szabadságolására vonatkozik: „A tanoncot megillető legfeljebb két részben megadható tizennégy napos szabadságot a tanonciskolai szünet idejében kell a tanoncnak — kívánságát lehetőleg figyelembevéve — megadni. Ettől a szabálytól eltérni csupán az idenyhez kötött iparoknál szabad. Ebben az esetben a tanonc a szabadság idejében sem az iskola, sem a testnevelési (levente) gyakorlatok látogatására nem köteles. Az iparos köteles a szabadság idejét kezdete előtt legalább nyolc nappal a tanonccal közölni és az ipartestületnek, valamint a tanonciskola igazgatójának bejelenteni. A tanonc szabadságába a betegségben töltött időt, hacsak nem a szabadság megkezdése után betegszik meg, betudni nem szabad.

Ecetes hort veszünk
minden mennyiségben, beküldött minta szerint.
SEIDNER ECETGYÁR, BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 28.

A grafológia csodája

Sorsa, jövője mindenkit érdekel, a misztikus jóslás azonban sötét és megalázó tévút. A grafológia az ember írásából állapít meg mindent. Tegyen Ön is egy próbát. Küldjön be **Zsombok Zoltán** írónak néhány sort és csodát fog látni: mintha a grafológus születése óta ismerné Önt: **legrejtettebb dolgait is feltárja Önnek és ellátja tanácsal, véleménnyel.** Csodálkozó-, elismerő- és hálalevelek özöne, a közönség lázas ostroma kíséri a rádióból is ismert író nagyszerű munkáját. **Állás, munka, terv, gazdálkodás, pénzügyek, ötletek, siker és népszerűség; biztos válaszok, tanácsok, jelentések.** Mindenkinél külön részletes kidolgozás! Ha más írását küldi be, az illető legtitkosabb lelkivilágát, érzéseit, terveit, jellemét, stb. ismeri meg! A grafológiát meg fogja becsülni, híve lesz neki, mert kérdéseire feleleteket kap, amelyeknek egész életében hasznát veheti. A díjat helyzetéhez mérten Ön szabja meg: bélyegeken tetszés szerinti összeg melléklendő. Írjon pár sort erre a címre: **Zsombok Zoltán, Újpest 1. Postafiók 27. + D 26. Közlendő:** születési adat, családi állapot, testi hiba, betegség; melléklendő címzett, bélyeges válaszborték. (Az író a jóslást kéri leveleinek mellőzését kéri.)

MI UJSAG?

Kunder Antal kereskedelemügyi miniszter kinevezését örömmel vette tudomásul a vendéglátó ipar. Kunder Antal egyike ama kivételes egyéniségeknek, akit Gömbös Gyula választott munkatársának és állított a Külkereskedelmi Hivatalhoz. Itteni működésével már bebizonyította különleges képességét és rövidesen a Hivatal elnöki székebe került. Kunder Antal munkájával, hatalmas tudásával, szervezőerejével rendkívüli szolgálatot tett az ország érdekében.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kerületében működő bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelakciója számára az állam és az egyes közületek az 1938. év július haváig összesen 455.000 pengő összegű anyagi hozzájárulást bocsátottak rendelkezésre. Ebből a keretből az elmúlt évek során 8.500 tételben 1.140.000 pengő összegű termelési, illetőleg beszerzési kölcsön került folyósításra. A kölcsönben részesült kisvállalkozások megbízhatóságára utal az a körülmény, hogy a visszafizetési arányszám — amely az 1936. év I. félévében 63% volt — megközelíti a 75%-ot.

A magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete az iparosok és kereskedők öregségi biztosítására vonatkozólag tervezetet nyújtott át az iparügyi miniszternek. A nyugdíjgyesület memorandumában kifejti, hogy akkor, amikor az iparos és a kereskedő alkalmazottainak öregségi biztosításáról a nyugdíjjáruulással gondoskodni köteles, saját nyugellátásának kérdése elintézve nincsen. Ezért az egyesület biztosítási szakemberek bevonásával olyan nyugellátási tervezetet készített, amelynek alapján a nem fix jövedelmű szabadfoglalkozású társadalmi osztályok öregségi biztosítása is megvalósítható. A tervezet szerint az ilyen bizonytalan jövedelmű biztosított akkor és annyit fizethet be a nyugdíjra, amennyit tud és akar és ezenfelül akkor mehet nyugdíjba, amikor kívánja.

A borpropaganda. Élelmicikkek és italfélék fogyasztásának propagálására „dinom-dánom-hetet” terveznek Budapesten. A könyvnap mintájára a főváros uccáin felállítandó sátrakban kóstolóhelyeken árusítanak a magyar étel- és italspecialitásokat olyan időben, amikor élénk az idegenforgalom. Mint értesülünk, illetékes helyen is érdeklődésre talált ez a praktikus, ötletes terv. Rövidesen megalakul a bor és szőlő propagálására célzó országos szőlő- és borpropaganda-tanács. Egyelőre ennek egyik feladata lesz a „dinom-dánom hét” megvalósításával foglalkozni. A tanács egyébként nagyszabású akciót kezd majd a bor és szőlő fogyasztásának emelésére és népszerűsítésére.

A penziókban szokásos ételkiszolgálást, amennyiben az nem vendéglőipar, koresmaipar vagy kávéfőzőipar gyakorlására jogosító iparendély alapján történik, kifőzésnek kell minősíteni, követhetőség az ilyen ételkiszolgálás csak a kifőzőipar gyakorlására jogosító iparigazolvány, illetőleg iparendély alapján végezhető. (38.739—1938. I. a. K. K. M.)

Jugoszlávia vendéglősei és szállodásai október vége felé szándékoznak visszaadni azt a látogatást, amelyet a magyar kartársak tettek Belgrádban és Novisadban az idej nyáron. Valószínű, hogy 30 vendéglős, szállodás stb. vesz részt a társasutazáson. A magyar szállóigazgatók köre Dénes Márton elnöke alatt széleskörű előkészületet tesz a jugoszláv kollégák fogadtatására. A kirándulással kapcsolatban a kör meghívást kapott, hogy a jugoszláv kartársakkal együtt látogassák meg Bécs és Semmeringet.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete

felhívást bocsátott ki, amelyben közli, hogy a munkaidő szabályozásáról szóló miniszteri rendelet folyó évi november hó 1-én lép életbe.

A konyhai személyzetnél a munkaidő kerete 13 óra, amelyből 10 óra valóságos munkára fordítandó, fél óra a déli és fél óra az esti étkezésre, két óra üzemszünet. A felszolgáló, illetve többi személyzetnél a munkaidő kerete 12 óra, amelyből szintén 10 óra valóságos munkára fordítandó, fél óra a déli és fél óra az esti étkezésre és egy óra

üzemszünet. Tehát minden üzlettulajdonos személyzetét az előbb ismertetett munkakeretben foglalkoztassa, mert a rendelet megszegőit pénzbírsággal sújtják. A munkaidő kezdetét és végét, valamint a munkaközi szüneteket „munkaidőrend” című kimutatásban olyan helyen kell ki függeszteni, ahol azt a személyzet láthatja. Ahol a jelzetnél jobb munkaidőbeosztás van, azt a személyzet hátrányára megváltoztatni nem szabad.

Borpiac. A szüreti idény kezdetével a kormány — mint az elmúlt években — most is engedélyezte a boroshordók vámmentes behozatalát, hogy elkerülhető legyen a borértékesítésre végzetessé válható edényhiány. A különböző borászati érdekeltségek- és termelőknek szállító hordókereskedők máris nagyobb tömegben importálják a vámmentes boroshordókat, de természetesen csak kisebb, szállításra is felhasználható gesztenye-hordók szerepelnek az importforgalomban. Megemlítik az érdekeltek, hogy a viszonyokhoz képest túrhető tempóban folyik a borkivitel, főleg Németországba és Svájcba. A két átvévo államba az elmúlt héten 68 vagon bort vittünk ki. Ebből a Németbirodalomba ment 50 vagon, Svájcba pedig 18 vagon. Az exportált borok úgyszólván kizárólag úgynevezett kommerszborok voltak, amiből nagyobbak is a raktáron lévő készleteink. Termelői körökben érthető örömmel regisztrálják, hogy a múlt évi szüreti árakhoz viszonyítva 100%-kal magasabb árakat kapnak boraikért. Míg ugyanis tavaly 1—1.3—1.5 fillért fizettek Malligandfokunkint, addig az idén 2—2.5 fillér a fokunkinti borár.

Vasárnapi záróra. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához megérkezett a vasárnapi kötelező zárvatartást elrendelő miniszteri rendelet tervezete. A rendelettervezet szerint a jövőben minden élelmiszerüzlet vasárnap zárva tartandó, kivéve a tejcsarnokokat, amelyeknél a mai rendszer marad érvényben. A fűszerkereskedelemnek az a kívánsága, hogy az a tejcsarnok, amelyik vasárnap nyitva tart, tejen, tejfelen és túron kívül, szóval kifejezetten tejcsarnoki árukon kívül más cikkeket ne árusíthasson.

Gróf O'Donnell-pincében Veresegyházi (Viczián-telep) 70—80 hektoliter, megálló) **kitűnő minőségű bor** egyben, vagy részletben eladó.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesületének igazgatósága Popper Zsigmond alelnök vezetése alatt tartott ülésén dr. Gipsz Lipót titkár előterjesztése alapján lezárta a minőségi borok kivitele érdekében lefolytatott akciót és megállapította, hogy a magyar borkereskedelem ebben a kérdésben is teljesítette gazdasági hivatását és a kormány kezdeményezése teljes sikerrel járt. Majd beszámolt a titkár az értelmiségi munkanélküliek kormánybiztosának felkérésére rendezett borszakmaátképző tanfolyamról, melyen a borsgazdaság állami intézmények egyes főtisztviselőin kívül gyakorlati kereskedők vezetése mellett 32 hallgató vesz részt, akik az elméleti tanfolyammal párhuzamosan délutánonként a különböző nagyobb borpincészetekben nyernek gyakorlati kiképzést. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének indítványára lépéseket tett az egyesület a M. Kir. Államvasutak igazgatóságánál aziránt, hogy a megtöltés végett küldött, vagy üresen visszatérő boroshordók tekintetében a szállításra előírt 3 havi határidő felemeltessék. Örömmel

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349—729

vette tudomásul az igazgatóság a MÁV átiratát, amely szerint hajlandó egyelőre próbaképpen a 3 havi határidőt hat hónapra felemelni. Hasonlóképpen örömdetes tudomásul vétetett, hogy a Székesfőváros polgármestere folyó hó 5-én 73.189. 1928. VI. ü.-o. szám alatt kell határozatával helyt adott az egyesület azon kérésének, amely szerint a főváros területén feltételes adómentességi engedéllyel bíró pincékbe bormust korlátlan mennyiségben beraktározható legyen. Bejelentette, hogy egy vidéki pénzügyigazgatóság területén szállítási illeték megrovidítése miatt eljárásokat indítottak borkereskedők ellen azon a címen, hogy saját kocsijaikkal szállítják haza a telephelyen kívül lakó vevőnek az árut. Az egyesület ezen ügyben pénzügyminiszteri döntést provokált, amely kimondja, hogy a szállítási illeték követelésének

Vendéglőm részére

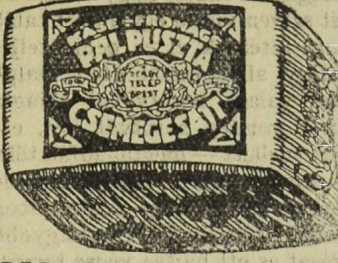
pestkörnyéki város legforgalmasabb helyén megbízottat keresek, csak nő, családos jöhet számításba. Óvadék megkívántatik.

Telefon: 347—534

jogos alapja nincsen, ha az eladó az eladott árut nem a saját, hanem a vevő lakóhelyén köteles átadni. Csak olyan esetben követelhető szállítási illeték, ha az árut az eladó az eladás helyén köteles átadni és az eladó ellenszolgáltatás fejében elvállalja az árunak helyközi fuvarozással való házhozszállítását. Nagy megnyugvással vette az igazgatóság tudomásul a földművelésügyi miniszter úr átiratát, amely szerint az egyesület kérelmének megfelelően lépéseket tett a pénzügyminiszter úrnál abban az irányban, hogy a bor javításához szükséges borpárlat megfelelő mennyiségben álljon a kereskedelem rendelkezésére. Popper Zsigmond alelnök rámutatott arra, hogy az idei gyenge minőségű új borokra való tekintettel ennek a kérésnek fokozott gyakorlati jelentősége van.

Tandíjmentes nyelvtanfolyamok a Külügyi Társaság védnöksége alatt. Az évek óta népszerűségnek örvendő angol, német, francia, olasz és spanyol nyelvtanfolyamok I. féléve október 5-én kezdődnek. Az első négyhónapos félév 1939 február 1-ig tart. Külön kezdő-, erős kezdő-, haladó-, felső és társalgási tanfolyamok. Az órák délután 5 és 9 között vannak, hetenként kétszer. Tandíj nincs. Beiratkozás szeptember 26-tól minden hétköznapi délután 5 és 9 között a Barcsay-utcai gimnázium épületében (Barcsay-utca 5, Erzsébet-körút mellett). Telefoni felvilágosítások: 330—734. Beíratási díj a négyhónapos félévre 10—P, közalkalmazottaknak, két tanfolyamra iratkozónak 9—P.

Bécsben újra lesznek zenekarok a kávéházakban. Globocnik körzetvezető legutóbb közzétett híradásában nagyszabású terveket jelent be Bécs zenei életének újjászervezésére vonatkozóan. Legelőször is egy nagyméretű zenei népfőiskolát állítanak fel, Otmar Steinbauer igazgatása alatt. Azután gondoskodni kívánnak annak a körülbelül 40.000 főnyi hivatásos zenésznek újból való foglalkoztatásáról, akik a különböző politikai zavarok következtében vagy teljesen munkanélkülivé váltak, vagy kénytelenek szükségmunkával tartani fenn magukat. A zene szóra-

Garantált teljes zsírtartalom

sajtjaink mindenütt beszerezhetők:

Pálpusztai-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297—970

közökhelyekre és zenés színházakra a megelőző kormányok alatt kivetett elviselhetetlenül magas adókat szeptember elsején lényegesen leszállították. A nemzeti szocialista párt a városi hatóságokkal karöltve gondoskodni fog arról, hogy az Anschluss előtt majdnem kivétel nélkül mind bezárt operett-színházakat újból megnyissák. Valószínű, hogy a cigány- és egyéb zenekarok is visszatérnek régi helyükre és újra megnyílnak Bécs egykor híres zenés kávéházai, amelyek a háború utáni évek mostoha viszonyai között csaknem kivétel nélkül megszűntek. E hír közelről érinti a magyar zeneszerzőket is, mert Bécs volt mindig az a hely, ahol Budapest után a legtöbb magyar nótát játszották.

A Magyar Szállodaigazgatók Köre a Continental-szállóban tartotta első alapszabályszerű közgyűlését. A Kör csak júniusban kapta meg a belügyminisztériumtól alapszabályainak jóváhagyását s így ez alkalommal került sor a végleges tisztikar megválasztására is. A szokásos közgyűlési tárgysorozattal lefolyt összejövetelen az igeiglenes tisztikar lemondása után megválasztották a Kör végleges vezetőségét. A Magyar Szállodaigazgatók Körének új elnöke Dénes Márton lett, a Continental-szálló kitűnő szaktudású igazgatója; alelnökké választották dr. Szász Elemért, a Palace-szálló igazgatóját, aki a Kör főtitkári teendőinek ideiglenes ellátásában is fáradhatatlan és lelkes odaadást tanúsított. A főtitkári tisztelet a közgyűlés Somogyi Ottóra, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének szálloda-szakosztályi főjegyzőjére ruházta, míg az elnökség tagjai közé a szállodaszakma reprezentánsait választották meg, köztük Haggenmacher Oskárt, a Hungaria-Ritz-konzern, Németh Aladárt, a Britannia-szálló, Lendvai Józsefet, az Astoria, Kovácsffy Sándort, a Nemzeti Szálló és pénztárosként Keleti Oskárt, az Imperiál-szálló igazgatóját.

A tökéletes szállodás kétezer parancsolatja. Hitz Ralph, az Egyesült Államok hét legnagyobb szállodájának tulajdonosa, mint a Pesti Hírlap közölte, Londonba érkezett. Az angol szállodások tiszteletére estélyt rendeztek és ezen amerikai kollégájuk kijelentette, hogy egy tökéletes szállodásnak mintegy kétezer szabályt kell szem előtt tartania. Ő legalább is ezeknek köszönheti sikereit és melegen ajánlotta kollégáinak, hogy őt is tartsák be ezeket a parancsolatokat. Az első és legfontosabb törvény, amelyet soha egy pillanatra sem szabad elfeledni: a vendégnek mindig és minden körülmények között igaza van. Ha mégolyan képtelenség is, amit állít, amit tagad, amit kíván — neki van igaza. A szállodatulajdonos mindig derült arccal fogadja vendégét. Mindig legyen gyufája, öngyújtója, hogy a vendégnek tüzzel szolgálhasson. Ne sajnáljon néhány szál virágot a női vendégektől. A személyzete ügyes, gyors és előzékeny legyen. Vendégei nevét jól jegyezze meg. Ne feledkezzék meg arról, hogy újra jökvén jókívánságaival felkeresse régi törzsvendégeit, alkalmilag apró ajándékokkal kedveskedjék gyermekeiknek. Ha vendégeinek ügyes-bajos dolgai vannak, tölte telhetőségileg segítsen nekik tanácsal, utánjárással. Az iroda legyen mindig oly hely, ahova a vendég szívesen, bizalommal megy be

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1—425—04

mert ott jól érzi magát és tudja, hogy szolgálatkés, minden ügyét szíven viselő egyéneket talál. Panaszait azonnal intézzék el és pedig teljes meglepedésükre. Egy alkalommal Hitz Ralph egyik szállodájában valaki borotvával elvágta nyakát. Azóta, ha a vendég borotvát kér, ezt — kellő felvilágosítás mellett — megtagadják tőle. Ha valamelyik vendég gyanúsán viselkedik, kellő tapintattal meg kell őt kérni, hogy amennyiben tragikus terve van, keresse fel a legnagyobb konkurrens szállodáját és ott hajtsa végre tervét.

Cukorkás üzletek hétköznapi zárórája. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 38.855/1938. I/a. K. K. M. számú rendelete. Az üzleti záróráról szóló 1913 : XXXVI. törvénycikk kiegészítéséről alkotott 1921 : XXXVII. t.-c. 1. és 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. kir. iparügyi miniszterrel egyetértőleg a következőket rendelem : 1. §. Budapest székesfőváros, Kispeszt, Pestszerterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Újpest megyei városok, Albertfalva, Csepel, Pesthidegkút, Pestújhely, Rákoshegy, Rákosszentmihály, Sashalom, Soroksár és Vecsés nagyközségek, valamint a Rákoskeresztúr nagyközséghez tartozó Bélatelep területén a cukorkásüzleteket hétköznapi napokon reggel hét (7) óráig este nyolc (8) óráig szabad nyitvatartani.

A borraivaló alkalmazottak kereseti adó-átalánya. Budapest székesfőváros polgármestere augusztus 5-én kelt 72.594/1938—VI. ü. o. számú rendeletében közölte a budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületével, hogy mivel a minimális munkabéreknek új megállapítása és így a reálisán támpontul szolgáló új kereseti adóalap egyelőre megnyugtatóan meg nem állapítható, a fővárosi szállodai és vendéglői borraivaló alkalmazottak kereseti adóalapja és adója 1938 december 31-ig változatlan marad.

Korcsmákban máshonnan hozott meleg ételt sem szabad kiszolgálni. A másodfokú rendőri büntetőbíró az korcsmáros terhellet vendéglősipar jogosulatlan gyakorlása miatt megbüntette az alant megokolással : „Az elsőfokú ítéletet indokainál fogva helyben hagyom annál is inkább, mert a terheltnak az eljárás többi adataival összhangban álló beismerésből — mely szerint vendégeinek meleg virstlit tormával, vagy mustárral szolgált ki —, amint az üzlethelyiségben kifüggesztett táblán hirdette is, bizonyítva láttam a kihágási cselekményt elkövetését. Terheltnak a bejelentett újabb tanu kihallgatására vonatkozó kérelmének, tekintettel a teljesen tisztázott tényállásra, helyt nem adhattam. Azon fellebbezésbeli védekezését, hogy a kiszolgáltattott meleg virstlit nem a terhelt korcsmáros adta, hanem egy szomszédos hentestől hozatta, figyelembe szintén nem vehettem, mert a terhelt a 78.000/1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a értelmében a vendéglősipar üzletkörébe vágó tevékenységet a meleg ételek kiszolgálásával fejtette ki és cselekményének elbírálásánál közömbös az a körülmény, hogy ki szállította, illetőleg készítette el a kiszolgáltattott ételt.” Az ítéletet a Kihágási Tanács 5230/1937. kih. sz. végzésével helybenhagyta.

Házikoszt forgalombahozatalának szabályozása. Régi panasz a vendéglősiparnak, hogy a házikoszt szabad forgalombahozatala elviselhetetlen konkurrenciát okoz a vendéglőknek és kávéházaknak. A vendéglősök álláspontja szerint a házikoszt forgalombahozatalát nem lehet háziciparnak tekinteni. A kereskedelemügyi minisztérium most rendeleti úton kívánja szabályozni ezt a kérdést. A napokban már el is készül az erre vonatkozó rendelettervezet. E szerint a háztartásokban legfeljebb öt egyén keresetszerű élelmézése nem fog az ipartörvény hatálya alá esni és nem minősül a kifőzőipar gyakorlásának, ha a kiszolgált ételt az elkészítés helyén, a lakásban fogyasztják el.

Angol szövet és magyar idegenforgalom. Egy előkelő londoni klubban odaszól az egyik gentleman a másikhoz, mint az Est írta legutóbbi számában — Szép ruhája van! — Well — feleli a másik — szép, Kis Royal-szövet... Ugy-e, úgy hangzik, mint valami kitalált történet. Pedig szóról szóra az történt, hogy az egyik nagy bratfordi szövetgyár olyan divatöltőnek való gyapjúszövetet hozott forgalomba, amely emblémáján ezt a két szót közli : Kis Royal. Még a párisi világkiállítás alatt történt, hogy Korányi Zoltánnak, aki a kiállítás magyar vendéglőjében ismertette meg magyaros enni- és innivalókkal a világkiállítás közönségét, egy külföldi ismerőse olyan angol szövetdarabot hozott, amelynek emblémáján „Kis Royal” szavak voltak. Korányi utánajárt a dolognak és megállapította, hogy a nagy angol textilgyárnak egyik vezetőigazgatója Budapesten járt és budapesti tartózkodásának emlékéül hozott forgalomba olyan divatszöveteket, amelyeket a budai luxusvendéglőről nevezett el. A kedves történetnek ezzel még nincs vége. Korányi Zoltán a napokban a bratfordi gyártól hivatalos levelet kapott, amelyben a gyár arra kér engedélyt, hogy most kiadandó fényképes reklámjában, amelyen az egész világ számára hirdeti új tavaszi szövetét, a „Kis Royal”-t, a budai vendéglőről szóló fényképfelvételeket közölhesse. Angol szövet fogja tehát hirdetni az egész világon a Kis Royalt és vele együtt Budapestet, s így lesz az angol szövet — magyar idegenforgalmi propaganda.

Első nagynémet vendéglátóipari gyűlés volt szeptember 27-től 29-ig Bécsben. A nagygyűlés kezdetével egyidőben nyílt meg és október 9-ig tart a német szállodás- és vendéglősipar kiállítása, melyen az egész birodalom vendéglátóipara, valamint az ételmezési kiállítás iránt máris érdeklődés nyilvánult meg.

A szódagyárak hatósági ellenőrzését kéri a Magyar Vidéki Szikvízszövetség. A Magyar Vidéki Szikvízszövetség Czirják Antal országgyűlési képviselő elnöklésével tartott ülésén rámutattak arra, hogy a vidékről számos panasz érkezett a szövetséghez amiatt, hogy a szódavizek egyre gyakrabban robbannak fel és súlyos baleseteket okoznak. A választmány elhatározta : sürgős felterjesztést intéz Bornemisza Géza iparügyi miniszterhez, hogy hatóságilag ellenőriztesse a gyárakban, valóban kibírják-e az elkészített szódavizesüvegek a tízenöt atmoszférás nyomást és mielőtt forgalomba hozzák ezeket, ezt a szódavizesüvegen hitelesíttesse a minisztérium.

Közszükségleti cikkek árának megjelölése. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter folyó évben 13.606—1938. szám alatt leiratot intézett valamennyi kereskedelmi és iparkamarához. Ebben a leiratban kifejti, hogy a közszükségleti cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések meggátolása tárgyában kiadott 3678—1937. M. E. számú rendelet kiegészítéséről szóló 3310—1918. M. E. számú rendelet 2. paragrafusa, valamint ennek a rendeletnek a módosítása tárgyában kiadott 3752—1918. M. E. számú rendelet 2. paragrafusa, illetőleg a 6320—1922. M. E. számú rendelet 1. paragrafusa az alábbi rendelkezéseket tartalmazza : „Az élelmicikkek eladási árát az üzlethelyiségben szembeöltő helyen elhelyezett árjegyzéken fel kell tüntetni, az edényben (hordóban, zsákban vagy egyéb tartályokban) elhelyezett élelmicikkek eladási árát pedig az elhelyezésükre szolgáló edényre alkalmazott feliraton is fel kell tüntetni. A raktárban, illetőleg üzlethelyiségben egymás mellett elhelyezett azonos minőségű és csomagolású árukra nézve a külön-külön darabonként való ár megjelölés nem szükséges s azok árcsoportonként egy árjelzéssel is megjelölhetők. A kirakatokban elhelyezett minden közszükségleti cikknél annak árát fel kell tüntetni.

Mestercím használata. A 30.000/1936. Ip. M. sz. rendelet 33. §-a értelmében a sikerrel letett szakvizsgálatot a mestervizsgálatnál egyenértékűnek kell tekintetni, ehhez képest az, aki annak idején sikerrel szakvizsgálatot tett, a mestercím használatára jogosult. (27.199/1938. Ip. M.)

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő :
DR. KISS ISTVÁN.
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

**Lapunkban hirdetni:
biztos siker!**

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-en. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 filler,
hirdetési oldalon 40 filler hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Mindent vissza!

Pozsonyt vissza, Kassát vissza! Hangzik minden magyar ajkon azóta, hogy az ősi Komárom városában megkezdtek a húsz év előtt elrablott területeink egy részének, a szintiszta magyar lakosság felvidéknek visszaadásáról való tárgyalásokat.

A „Vissza” jelszó ma már az egész világ előtt ismertté vált, mint a magyar igazságos követelés rövid, de hatásos kifejezője.

Mint minden magyar, a vendéglátó iparos is alig várja azt a boldog pillanatot, hogy keblére ölelhesse a húsz éves rabságból felszabadult testvéreit. Csallóköz, Mátyusföld, Érsekújvár, Léva, Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Kassa, Beregszász, Ungvár és Munkács gyönyörű tájai és magyar népe tehát ismét a miénk!

E fölötti érzéseinket és hálánkat hűen tolmácsolta a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke dr. Éber Antal, a kamara legutóbbi közgyűlésén. E szerint a mostani történelmi időkben a kamara minden tagjának érzése és gondolata a Felvidék visszaszerzésének nagy ügyével függ össze. Mindnyájan hódolattal és mélyes tisztelettel fordulunk a legelső magyar ember, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr öföméltsága felé, aki közel húsz esztendeje szilárd kézzel, erős akarattal és meleg nemzeti érzéssel irányítja az ország sorsát. Minél nehezebbek az idők, annál inkább bámulhatjuk nagy államférfiúi bölcsességét, amelynek ezekben a napokban szemtanúi vagyunk. Kötelességet teljesítünk akkor is, amikor megemlékezünk a kor-

mány külpolitikai sikeréről, arról a nagy eredményről, amelyet a külpolitika terén, nemzeti jogainknak és igényeinknek revendikálása körül kifejtett. Ma már megállapíthatom, hogy olyan eredményeket fog a kormány működése elérni, amelyek külpolitikai tevékenységét maradandó emléküvé teszik. A közgyűlés egyhangú érzelmeit fejezem ki, amikor javasolom, hogy vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt és kormányát táviratilag üdvözljük és a táviratban kifejezzük azt a gondolatot, hogy a magyar kereskedelem és ipar a nemzet jogainak érvényesítéséért

folyó nagy küzdelemben egységesen, fegyelmezetten és minden áldozatra készen áll a kormány mögött.

A vendéglátó ipar örömmel teszi magáévá a kamara elnökének szavait és egyben Isten áldását kéri államfőnkre és kormányára a haza iránt teljesített rendkívüli nagy szolgálataikért!

Hő kívánságunk igaz magyar szívből száll az Ég felé, mert, hála a magyarok Istenének, kormányzónk és kormányunk rendkívüli küzdelme meghozta az igazság győzelmét! Húsz évi szenvedés után visszakaptuk az ősi magyar Felvidéket!

Magyar a magyarért!

A magyar igazság győzelme útban van: rövid idő kérdése felvidéki testvéreink visszatérése az ősi hazához.

Húszéves idegen uralom szörnyű nyomása nehezedik rájuk: nyomor, szenvedés, börtön az osztályrészük. A nélkülözés és a szenvedés segítségért kiált. Ez a segítség ma egyetemes magyar parancs: a népi együtvértarozás parancsa.

A Felvidék őslakói nem magukért, de mindnyájunkért, az egész magyarságért küzdenek és szenvednek húsz keserves esztendő óta. Sanyarú sorsuk áldozatra kell hogy kötelezze az egész magyarságot: kicsinyt és nagyot egyaránt. Le kell törölni homlokukról a megpróbáltatások verítékét, orvosolni az őslakosságon ütött sebeket. A Felvidéken nem lehet éhezni, fázni, gyereket, otthontalan családot.

A magyar becsület és a magyar testvériség azt követeli mindnyájunktól: hozzunk meg minden áldozatot a Felvidék nyomorának enyhítésére.

Szívünk sugallatára hallgatva, a nemzeti irányú szervezett nőmozgalommal együtt kérő szóval fordulunk tehát a magyar nemzet minden tagjához, szegényhez, gazdaghoz egyaránt: adományaikkal segítsenek a Felvidék inségén. Minden fillérre szükségünk van, mert a bajok rendkívüliek és a tennivalók nem tűrnek késedelmet. Aki magyar, az jöjjön a magyarért, a magyar szív induljon meg a magyar szívért.

A közös magyar sors egyik legnagyobb mai kötelessége: áldozunk a Felvidékért!

IMRÉDY BÉLÁNÉ
a munkabizottság elnöke.

HORTHY MIKLÓSNÉ
a mozgalom védnöke.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Kedves Magyar Iparos Testvéreink!

Ezekben a sorsdöntő órákban, amikor a tőlünk elorozott Felvidék visszacsatolásáért folyik a küzdelem s amikor jogosan számíthatunk arra, hogy felvidéki magyar testvéreinknek kétértvezetes győtrődései és szenvedései mihamarább végetérnek, számolnunk kell azzal is, hogy ezek a mindenükből kifosztott testvéreink a legmesszebbmenő segítségre szorulnak; számolnunk kell azzal, hogy a megkínztatás könnyeit nekünk kell felszárítanunk s a kipusztítva visszakerülő Felvidék lakosságának megélhetéséről egy ideig nekünk kell gondoskodnunk.

Ez készítette a legelső magyar asszonyt, a Kormányzóne Őfőméltóságát arra, hogy az egész magyarságot nélkülözött és szenvedett felvidéki visszatérő testvéreink megsegítésére a magyar társadalmat felhívja s a „Magyar a Magyarért!” mozgalmat megindítsa.

A megsegítésnek ebből a munkájából a magyar kézművesiparosságnak is ki kell vennie részét; hiszen a sanyarú sorsra jutott felvidéki magyarság körében éhező száj, fázó gyermek és otthontalan család bizonyára bőven akar a kézművesiparosság soraiiban is.

Minden fillér, amelyet erre a célra áldozunk, minden természetbeni adomány, amelyet nélkülözhetünk, tanúságtétel amellel, hogy a mi szívünk együtt dobog azokkal, akik hűz keserves esztendő rabságában sem feledkeztek meg arról, hogy magyarok; siessünk tehát mi is letörölnie homlokukról a megpróbáltatások verejtékét, siessünk mi is orvosolni azokat a sebeket, amelyeket a bitorlók a Felvidék őslakosságán azért ütöttek, mert hűek maradtak Szent István országához.

Amikor felhívjuk Kedves Magyar Iparostestvéreink figyelmét a „Magyar a Magyarért!” mozgalomra, hisszük, hogy a legszegényebb iparos fillére sem hiányzik majd azokból az összegekből, amelyeknek a legnemesebb a rendeltetése, legemberibb a szándéka és a leghazafiasabb a célja.

Erejéhez képest áldozzon mindenki, az ipartestület, mint intézmény éppenúgy, mint az egyes ipartestületi tagok és a „Magyar a Magyarért!” mozgalomra szánt pénzbeli adományokat juttassák el az ipartestületeknél rendelkezésre álló postai befizetési lappal rendeltetési helyére. A természetben felajánlott adományok (élelmiszer, ruhanemű, stb.) előzetesen levelezőlapon a m. kir. miniszterelnökségnél jelentendők be, amelyek azoknak továbbítása tekintetében intézkedni fog és értesítést küld.

Nagyon szeretnők, ha úgy az ipartestület, mint a tagok által felajánlott pénzbeli és természetbeni adományokról Központunkat is értesítenék, hogy így megállapítható legyen annak az áldozatnak a nagysága, amellyel a magyar kézművesiparosság egyeteme ezekben a történelmi időkben hazafias érzéséről tanúságot tesz.

Budapest, 1938. évi október hó 25.

DOBSA LÁSZLÓ DR.

igazgató.

PAPP JÓZSEF

m. kir. kormányfőtanácsos, elnök.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete sajtóankétot rendezett a Gellért-szállóban.

A szállodás- és vendéglősipar kívánságait és szempontjait Gundel Károly nagy beszédben juttatta kifejezésre. Elsősorban vitéz Imrédy Béla miniszterelnök költségvetési beszédére hivatkozott, amelyből a szállodásokat és vendéglősöket két dolog ragadta meg és pedig elsősorban a szakma minimális munkabéire vonatkozó kijelentés, másodsorban pedig a kormánynak az az ígérete, hogy a vendéglátóipar érdekeinek védelme a kormány különös gondját fogja jelenteni.

— A minimális bérek életbeléptek — mondotta Gundel Károly — a bérek nem túlzottak, az ipar túlnyomó része el is fogadta azokat, most csak az a kérdés, milyen helyzetben vannak ezek az iparok, amelyek a szociális terhek szükségességét belájták ugyan, viselni azonban azokat nem nagyon tudják. A munkaidő kérdésénél különösképpen fennállanak a munka beosztásának nehézségei és ha az államnak esetleg aggályai volnának álláspontunkkal szemben, méltóztatásnak belenézni a könyveinkbe és az üzemeinkbe, viselhet-e ez a szakma abszurdnak nevezhető terheket? A kormányzat számára valószínűleg nem mindegy, mennyire terheli agyon a szállodás- és vendéglátóipar. Ígéretünk van arra, hogy az árkormánybiztosság meg fogja vizsgálni.

Sajnos, erre mindeddig nem került sor, a terhek viszont változatlanul fennállanak. Hangoztatom minden társam nevében: nem akarjuk magunkat kivonni a terhek alól és vállalnók is a szociális terheket, ha a maximálás munkaidő nem ténne azokat teljesíthetetlené.

— Jelenleg az a helyzet, hogy iparaink tizenötféle iparendély alapján gyakorolhatók. Ennek a nagy és rendszertelen skálának a keretein belül a szállodásipar tíz szobáig szabad iparnak tekinthető, amelyet bárki gyakorolhat, tíztől—húsz szobáig terjedő szállodáknál és fogadókna az ipar képesítéshez és engedélyhez van kötve, húsz szobán felül pedig már ismét képesítés igazolása nélkül, mint nagyüzem, „gyárszerűen” folytatható.

— Hasonló a helyzet a panzióiparnál, de a vendéglősiparnál is. Ez utóbbinál például az ipar gyakorlása húsz, illetve huszonöt alkalmasított tartása esetén szakképesítéshez és engedélyhez kötött.

— Az a kérésünk és javaslatunk: szabályozzák végre ezt az abszurd helyzetet, foglalják ésszerű és komoly renderbe az engedélyek kérésének és adásának rendjét és mondják ki, hogy a szállodás-, fogadó-, vendéglős- és kávéipar, mindegyik a maga meghatározott üzletkörén belül, kizárólag iparendellyel legyen folytatható. Ha a képesítéshez kötöttség elvét kimondják, akkor lehetetlenné válnak azok az anomáliák, amelyek a jelenlegi helyzet mellett fennállnak. Kívánságaink közé tartozik az is, hogy a „szálloda”, „hotel” kifejezést csak az írhasa ki a házára, aki tényleg „szálloda”, „hotel” tulajdonában van, tehát amely házában megvannak a szállodai színvonalhoz szükséges berendezések.

Hivatkozott Gundel Károly arra is, hogy az úgynevezett garni-szálló szálloda- vagy fogadójellegének elvételét kívánják. A szállodásipart ennél a követelésénél az ősi hagyományok védelme is vezeti, mert tiltakozást jelent az ellen, hogy a szállodásipar legősből elnevezését, a „fogadót” találkahelyre cégéről használhassák fel. De fennáll ez a követelés azért is, mert a fogadónak vagy szállodáknak garni szóval való megjelölése Franciaországból ered, ott azonban, és általában a külföldiek előtt a garni jelzés a családi jellegű, kis szállodák megjelölésére szolgál. A jelenlegi állapot a vendégek, főképpen az idegenek megtevesztésére vezet.

— Baj az is, — mondotta végül Gundel Károly — hogy a szállodásiparnak voltaképpen nincsen szervezete az országban, pedig az egyöntetű fellépésre ma különösen nagy szükség van.

— Svájcban a nagytőke szívesen állt a szállodásipar rendelkezésére, aminek következtében, a svájci idegenforgalom felbecsülhetetlen hasznára, amortizációval, gombamódra épültek a szállodai nagyüzemek. Trianon után az irántunk megnyilvánuló külföldi szimpátia és a céltudatos propaganda következtében idegenforgalmunk lényegesen növekedett, viszont a hazai szegénység miatt a belső forgalom elsorvadt. Ebben a vonatkozásban is szükség lett volna komoly segítségre. Reméljük, hogy a Felvidék visszacsatolása segíteni fog a szállodásiparon is.

Gundel K. beszédét nagy tetszéssel fogadták.

MI UJSÁG?

Törley Bálint kereskedelmi államtitkár. A kormányzó úr a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére Törley Bálint országgyűlési képviselőt államtitkárrá kinevezte. Törley Bálint személyében kiválóan képzett szakember jutott a kereskedelemügyi államtitkári székbe. Mint a dunavecsei kerület képviselője, a parlamentben gyakran szólalt fel s tanúságot tett róla, hogy úgy a kereskedelemnek, mint a mezőgazdaságnak minden kérdésében egyformán otthon van. Államtitkárrá kinevezését a vendéglátó ipar örömmel vette.

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara újabb akciója a szabott árak bevezetésére. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara érdekeltek kérésére és sürgetésére újból foglalkozott a szabott árak kérdésével. A kamarai szabott áraknak vezető gondolata az, hogy azt az árat, amelyet a kereskedő a vevőtől kér, vagy amely ár az árun magán a kirakatban vagy kifüggesztett ártáblán meg van jelölve, az eladó alkú tárgyává nem teheti és a kereskedő vevőjének az egyszer kimondott árból engedményt nem adhat. A kamarai akció élén vitéz Bárczy Gábor, kamarai alelnök, felsőházi tag áll, aki ettől az akciótól várja a vásárlóközönségnek a kereskedelem tisztességébe, árkalkulációjába, szolidaritásába és megbízhatóságába vetett hitnek egyre fokozódó megerősödését.

A Magyar Szállodaigazgatók Köre a Continental-szállóban tartotta első alapszabályszerű közgyűlését. A Kör csak júniusban kapta meg a belügyminisztériumtól alapszabályainak jóváhagyását s így ez alkalommal került sor a végleges tisztikar megválasztására is. A szokásos közgyűlési tárgysorozattal lefolyt összefüggésben az ideiglenes tisztikar lemondása után megválasztották a Kör végleges vezetését. A Magyar Szállodaigazgatók Körének új elnöke Dénes Márton lett a Continental-szálló kitűnő szak tudású igazgatója; alelnökké választották dr. Szász Elemért, a Palace-szálló igazgatóját, aki a Kör főtitkári teendőinek ideiglenes ellátásában is fáradhatatlan és lelkes odaadást tanúsított. A főtitkári tisztet a közgyűlés Simonyi Ottóra, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének szállodaszakosztályi főjegyzőjére ruházta, míg az elnökség tagjai közé a szállodaszakma reprezentánsait választották meg, köztük Haggenmacher Oszkárt, a Hungaria-Ritz-konzern, Németh Aladárt, a Britannia-szálló, Lendvai Józsefet, az Astoria, Kovácsffy Sándort, a Nemzeti Szálló és pénztárosként Keleti Oszkárt az Imperial-szálló igazgatóját.

Megalakult a Vasárnapi Munkaszüneti Liga. A liga megalakításában három szervezet vett részt: a Fűszerkereskedők Országos Szövetsége, a Baross Szövetség, és a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége. A liga elnökévé Ilovsky Jánost, a Baross Szövetség elnökét választották meg. Az új egyesülés célkitűzése, mint címéből is kiderül: harc a teljes vasárnapi munkaszünetért! A liga programját a következőkben foglalták össze előtűnk: Törekedni kell arra, hogy vidéken megszűnjének a vasárnapi betivásárok és ki kell vinni, hogy búcsúkon kegy-szereken és mézeskalácson kívül mást ne árussíthassanak. A vasárnapi munkaszünetet elrendelő miniszteri rendelet tervezetének 5. paragrafusa is szerepel a liga programjában. Az 5. paragrafus ugyanis a pék- és tejcsarnok-fiókokban megengedi a vasárnapi árusítást. A liga tagjai arra az álláspontra helyezkednek, hogy a pék-fiókok és tejcsarnokok nyitvatartása nem engedhető meg, mert ezek szatács-engedély alapján működnek és éppen olyan élelmiszerüzletek, mint a többiek.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Az ipari tisztviselők legalacsonyabb munkabére.

A munkaviszony egyes kérdéseit szabályozó 1937. XXI. törvénycikk, valamint végrehajtási rendelete alapján az iparügyi miniszter elrendelte az iparban alkalmazott tisztviselők legkisebb munkabérének megállapítását.

A legkisebb munkabérek tekintetében az ország területe három részre oszlik. Az elsőbe tartozik Budapest székesfőváros környéke, a másodikba az ország összes többi törvényhatósági és megyei városai, a harmadikba pedig minden egyéb község.

A legkisebb munkabért megállapító főbb rendelkezések a következők:

A havi legkisebb munkabér annak a rendszeres javadalmazásnak az egytizenketted része, amelyet az alkalmazott az egész év folyamán bármely címen kap. Ez alól csak a remuneráció kivétel.

Heti 44 órás munkaidőt véve alapul, a munkabér akkor sem lehet kisebb a most megállapított legkisebb munkabéréknél, ha a tisztviselő java-

dalmazását nem havi fizetés formájában kapja. A magasabb illetményeket élvező tisztviselők szerzett jogai természetesen épségben maradnak.

A legkisebb munkabéréknél ezidőszerint kisebb fizetést kapó tisztviselők jövedelmét a megállapított minimális bérvíszínvonalra kell emelni. Nemre és korra való tekintet nélkül minden tisztviselőt megillet a havi legkisebb munkabér.

Ha tisztviselő állást változtat, a más cégnél előzetesen eltöltött szolgálati időt be kell számítani az új alkalmazásban érvényes legkisebb munkabér megállapításánál.

A legkisebb bérek megállapítására hivatott bizottság október 18-án hozta meg a törvényes felhatalmazás alapján keletkezett határozatát. Az eljárási szabályok értelmében e határozatot hozzászólásra megküldték az érdekelteknek. Ha a törvényben megállapított 8 napi felszólalási idő letelik, a bizottság a határozatot az iparügyi miniszter elé terjeszti, aki azt megerősíti és hatályba lépteti.

Fegyvergyakorlat és a munkaidő szabályozása.

A kereskedelmi miniszter rendelete bizonytalan időre elhalasztja a nyílt árusítási üzletekben, valamint az azokkal kapcsolatos irodai és raktárhelyiségekben foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének újabb szabályozását. Eszerint november 1-én még a régi rendelkezések irányadók. A miniszter rendelete azonban hangsúlyozza, hogy a rendelet elhalasztása kizárólag a fegyvergyakorlat időtartamára vonatkozik és a leszerelés után haladéktalanul életbelépteti a szabályozó rendeletet. Ugyancsak elhalasztja a miniszter a vendégipari, tehát a szállodai, vendéglői, kocsmai, kifőzői és a kávémérői alkalmazottak napi munkaidejét szabályozó rendeletnek november 1-én való életbeléptetését, szintén a fegyvergyakorlat időtartamára. A leszerelés után ez a rendelkezés is haladéktalanul életbelép. A vendéglátó iparokra vonatkozólag azonban a miniszter életbelépteti azt a rendelkezést, hogy ezeknek az alkalmazottaknak naponta legalább 10 órai pihenőt kell adni és hetenként egy teljes pihenőnapot kell számukra biztosítani. Ez a rendelkezés tehát november 1-től életbelép, függetlenül attól, hogy a rendelet egyéb intézkedéseinek hatályát a miniszter felfüggesztette.

Iparosok a magyar Felvidékért. A Keresztény Iparosok Országos Szövetségének helyiségében az összes fővárosi kézműiparos szakmák, ipartestületek és ipari szervezetek jelenlétében nagygyűlés volt, amelyen foglalkoztak a felvidéki magyarság visszacsatolásának kérdésével. Müller Antal országgyűlési képviselő, a KIOSZ elnöke hangoztatta, hogy az iparosság mindenkor kivette részét a haza védelméből: ha kellett fegyverrel, ha kellett munkával. Zárt sorokban áll most is az ország kormányzója és a felelős vezetők mellett. A pártpolitikai szempontoknak és az egyes társadalmi osztályok egyébként jogos panaszaiknak is most el kell törpülniök. Aki ma szét-húzást szít, az hazaáruló. A nagygyűlés résztvevői lelkesen ünnepelték Horthy Miklós kormányzót, Imrédy miniszterelnököt, Kánya külügyminisztert és Magyarország külföldi barátait. Elhatározták, hogy a kisiparos társadalom is kiveszi részét a felvidéki magyarság megsegítéséből. Már a helyszínen több ezer pengőt gyűjtöttek össze s kimondották, hogy felhívással fordulnak az ország valamennyi ipartestületéhez, kereskedelmi és iparkamarájához és kézműves szervezetéhez: siesse-nek ők is adományokkal a Magyar a magyarért mozgalom támogatására.

Cigányzenészek a zenekamarai vizsgáztatás ellen. Néhány nappal ezelőtt beérkezett a kultuszminisztériumhoz egy új kamarai tervezet: a zenekamara felállítására vonatkozó javaslat, amit még Hóman Bálint kultuszminiszter megbízásából Dohnányi Ernő, a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója készített el munkatársával, Gáll Endre főiskolai tanárral. A tervezet felöleli az egész

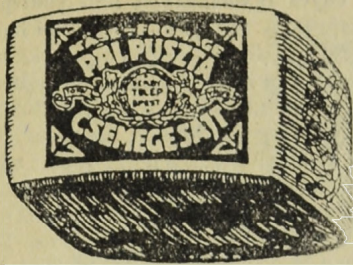
Ecetes bort veszünk

minden mennyiségben mintá szerint. Seldner, Budapest, VII., Hársfa-u. 28

zenei élet szabályozását és külön autonóm jellegű alosztályokra óhajtja bízni az egyes szakok jövőbeni irányítását. A tervezetről elsőnek a budapesti cigányzenészek szereztek értesülést és a hajnali órákban az egyik körüti kávéházban élénk vita alá vették a javaslatnak reájuk vonatkozó szakaszait. Mintegy száz cigányzenész, köztük a legkiválóbb pesti primások gyűltek össze a tervezet megvitatására. Általában helyesléssel fogadták a kamara felállítását és annak szociális jellegű intézkedéseit, azonban a tagfelvételi feltételek körül már éles kifakadások hangzottak el. A cigányzenészek értekezlete kimondta, hogy a zenekamarai szervezetnek vizsgáztató szakasza ellen harcot indít és kérni fogja a szerzett jogok tiszteletbentartását. A kamara ügye egyébként a cigányzenészsövetség közgyűlésében is napirendre kerül.

A felszabaduló Felvidék bekapcsolódik a magyar gazdasági életbe. A várva-várt terület visszacsatolása élénken érdekli első sorban az élelmiszer nagykereskedelmet. Szakértő előadása szerint kétségtelen, hogy a Felvidéken jelentős áruhiánnyal kell számolni. Az elmúlt idők következtében ezeken a területeken az élelmiszerkészletek elfogytak. Hiszen olvashattuk, hogy nem egy helyütt nemcsak a kereskedőket, hanem még a lakosságot is megfosztották élelmiszerkészletüktől. Ezért tehát arra kell számítani, hogy a visszacsatolandó területeken élénk kereslet lesz gyarmatárúkban és minden egyéb fontos élelmiszerben, valamint borban. Ami a csehszlovákiai élelmiszerárakat illeti ezek jórészt drágábbak a mi árainknál, kivéve a kávé, teát, fahéjat és borsot, amelyeknek az ottani vámtételei alacsonyabbak voltak. A magyar gyarmatáruiportörök azonban természetesen megfelelő áron fogják biztosítani a közellátást a gyarmatárúkból is és gondoskodnak arról, hogy az ottani fogyasztók e cikkekhez az eddig megszokott áron juthassanak hozzá. A magyar gyarmatárui nagykereskedelemre és a borkereskedelemre tehát jelentős feladat vár az anyaországhoz visszatérő magyar Felvidéken.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete a legutóbbi előjárásági ülést tartott Holub Rezső elnökle mellett. Holub Rezső elnöki megnyitójában a következőket mondotta: Szívem tele örömmel, amit nemcsak bennem, hanem kartársaim valamennyiében gyújtott az a tény, hogy végre megértük azt, hogy az erőszakkal letépett országrészek egyike és azzal magyar véreink milliója ismét egyesülhet az anyaországgal. Húsz év keserve, tépelődése, gondja

Garantált teljes zsírtartalom

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:

Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297-970

azt hittük végleg felőrlí idegeinket és imhol mindennapi gondjaink és nehézségeink dacára boldogok vagyunk, hogy megérthettük ezt a napot. Az igazság erejét nem lehet szuronyokkal megsemmisíteni, az igazság minden gonoszságon és erőszakon keresztül diadalmaskodik. Először vezető kormányférfiak szívében tört utat és ezután szétterjedt, mint a felkelő nap világossága, az egész világon. Ma már mindenki tudja, hogy a magyar népet megrabolták, kifosztották, megalázták, amit két évtizeden át nemes önuralommal tűrt és ezen türelméért meg is kapja jutalmát. Nem emlékezhettünk meg ezen világtörténeti tényről anélkül, hogy különös melegséggel, őszinte és hálás érzéssel ne köszöntsük a Kormányzó Urat és magát a kormányt, nemkülönben nemzetünk támogató barátait: Mussolinit, Hitlert és a lengyel kormányt, valamint az igazság érvényesülése elől az akadályokat elhárítani segítő Chamberlain angol és Daladier francia miniszterelnököket. Javaslom, hogy a mai ülés jegyzőkönyvi, hálás köszönetet szavazzon Horthy Miklós kormányzónak és bizalmáról, valamint együttérzéséről biztosítsa Imrédy Béla miniszterelnököt, valamint Kánya Kálmán külügyi és gróf Teleki Pál közoktatásügyi minisztereket.

Borpiac. A szüret ügy a korábbi, mint a késői szőlőknél befejezést nyert s alig akad oly egy-két uradalom, mely még nem készült el teljesen a szedéssel. A legutóbbi napok szüreti eredményei számos helyen kellemes meglepetéssel szolgáltak a termelőknek, amennyiben kiderült, hogy a must cukorfoka átlagosan eléri a 20 százaléket, ami minőségi tekintetben jó közepes fokozatnak felel meg. Mennyiségi szempontból a legújabb becslések is megerősítik azt a korábbi várakozást, hogy az idei szüret hozama aligha fogja elérni a három millió hektolitert.

A termelők erősen tartózkodnak a must és újbórc piacrakhozatalától s így a kiforrt bornál előálló szórványos üzletkötések során általában meghaladják az árak a kiviteli célt szolgáló borokra a megállapított Malligand-fokonskenti kétfélleres legkisebb termelői árat, míg a kiviteli cégek a 10 százalékos szesztartalmú, tömegfogyasztásra alkalmas borokért szívesen fizetnek hektoliterenként 21-22 pengőt. Tavaly ilyenkor a legkisebb termelői ár hektoliterenként 13 pengő volt a 10 százalékos bornál, úgyhogy ezúttal az új bor mintegy 70-75 százalékkal magasabb áron kerül forgalomba, sőt ha a legújabb jelentéseket vesszük figyelembe, melyek szerint egyes borvidékeken a termelők 24-25 pengő alatt nem hajlandók új bort előadni, úgy az emelkedés csaknem eléri a 90-95 százaléket.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 46.892/1938. I/a. K. K. M. számú rendelete alkalmazottak munkaidejének szabályozása tárgyában kiadott 34.500/1938. I/a. K. K. M.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349-729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-04

számú rendelet egyes rendelkezései hatálybalépésének elhalasztásáról. A fogadókban (szállókban, penziókban), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávétermekben, cukrászüzletekben, kocsimákban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételnek vagy italoknak helyben fogyasztás céljából kiszolgáltatásra berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének szabályozása tárgyában kiadott 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 1. és 13. §-ában foglalt rendelkezés megváltoztatásával az iparügyi miniszterrel egyetértőleg az alábbiakat rendelem: Az említett 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 8. §-ának a személyzet részére naponként nyújtandó legalább tíz órai meg nem szakított pihenőidőre és 9. §-ának a személyzet részére hetenként nyújtandó huszonnégyszázórát meg nem szakított pihenőnapra vonatkozó rendelkezései és 12. §-ának az említett szakaszokra vonatkozó büntető rendelkezései az eredetileg megállapított napon: 1938. évi november hó 1-én lépnek hatályba. A rendelet egyéb rendelkezései hatálybalépését ellenben további rendelkezésig elhalasztom. A 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 9. §-ának (2) bekezdése alapján megváltott pihenőnap díjazása tekintetében 1938. évi november hó 1-től kezdve az említett rendelet 5. §-ában foglalt rendelkezés irányadó. Budapest, 1938. évi október hó 27-én. A miniszter rendeletéből: Dr. Árkay Ferenc s. k. min. osztályfőnök.

A lőtt vadnyúl minimális ára. A vadásztársaságok kívánságára a földművelésügyi minisztérium ezidén 67 fillérben állapította meg a lőtt vadnyúl kilogrammonkénti legalacsonyabb árát bórrel együtt. Tavaly darabonként szabták meg a minimális árát és 3 pengő volt a lőtt vadnyúl darabja. Az országos vadármegeállapító bizottság a lőtt fácánkakas minimális bevásárlási árát darabonként 2-30 pengőben, a lőtt fácántyúk minimális árát darabonként 1-60 pengőben állapította meg. A lőtt fogoly minimális ára változatlanul 80 fillér egységesen darabonként.

Dobogókő üdülőhely lesz. A Közmunkatanács által rendezett tervpályázat a közelmúltban zajlott le és számos érdekes pályamunka érkezett be. Nyolc pályamunkát részesítettek díjazásban. Ezeket megvásárolják. A kitűzött három darab, egyenként 1000 pengős díjat Dávidházy Kálmán, Radnay Lóránd, valamint Wollmann Károly Frigyes terveinek ítélték. Öt darab legjobb pályamunkát, egyenként 500 pengőért megvásároltak, ezek szerzői: Medgyaszay István, Olgay Viktor és Aladár, Thomas Antal, Tömböly Dénes, valamint Kopeckzy Raoul és Bánlaky Géza. A díjazott és megvásárolt pályamunkák között nincs olyan, mely a szerzők eredeti elképzelései szerint változatlanul alkalmas lenne a kivitelre. Ezért a Közmunkatanács vezetősége úgy határozott, hogy a díjazott és megvett pályatervek ötleteinek és megfelelő elgondolásainak figyelembevételével új tervet dolgozzat ki és annak alapján hajtja majd végre a dobogókői fensík rendezését és beépítését.

Híres emberek kedvelt ételei és italai. Torquato Tasso, olasz epikus költő, módfelett kedvelte az édességeket elannyira, hogy még a salátát is bőven megeukrozta, mint a Pesti Hírlap közölte. Gluck Kristóf német zeneszerző a különféle boroknak különböző s a zeneszerzést illetően sajátosan ösztönző és serkentő hatást tulajdonított; ez a bor például szárnyaló, lendületes hatású; amaz vidító, emez szenvedélyes és hősies, a másik ünnepélyes hangulatot keltő stb. Goethe időnként nyalánságokat kért szakácsától: pisztrángot, rákot, osztrigát. Napoleon szerette a feketekávé; naponként huszonöt csészével is elfogyasztott. Épp így Balzac, aki azonban lázas munkája közepette ébrentartás céljából ivott meg éjszakánként sokszor negyven csészével. Bellini olasz zeneköltő úgyszólván kizáróan érett fügevél, rozskenyérrel és dióval táplálkozott. Maupassant kedvelt étele volt a mayonnaise, a keményre főtt tojás sárgájából, olajból, citromléből és mustárral kevert aszpikból habart mártás. Néha gyomorfertőzésig jóllakott vele. Rousseau még az evés tekintetében is hű volt elvéhez: „Vissza a természethez!” — Kizáróan egyszerű

paraszi ételeket tűrt meg asztalán. Rossini nagy inyené volt. — „Ami a léleknek a szerelem, ugyanaz a testnek az étvágy. A gyomor a karmester, mely szenvedélyeink nagy zenekarát vezényli...” — szokta mondani. Voltaire szintén szerette a feketekávé, mely, szerinte, legyen forró, mint a pokol, fekete, mint az ördög és édes, mint a szerelem! Ibsen a norvég módra készült halételeket szerette. Shelley angol költő, Byron barátja, kedvelte a forró vízbe áztatott kenyert, melyet azután kifacsartak, bőségesen porcukorral hintettek be s reszelt szerecsendióval illatosították.

Az Erzsébet sósfürdőt megveszi az OTI. Az OTI igazgatósága elhatározta, hogy az Erzsébet sósfürdő telepét és a fürdőtelep környékén levő 36.890 négyszögöl területű ingatlantömböt 1.600.000 pengőért megvásárolja. A belügyminiszter most értesítette az intézetet, hogy ezt a határozatot jóváhagyja.

Kamatmentes előleg a szesziföldék részére. A pénzügyminiszter a szeszgyedáruságról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítást módosította. A miniszter rendelete szerint a szeszgyedárusági igazgatóság minden termelési időszak elején a termelendő szesz után járó beváltási ár terhére — megfelelő biztosíték nyújtásáresetén — a szesziföldé-vállalkozóknak legfeljebb négy hónap alatt törlesztendő, illetőleg visszafizetendő kamatmentes előleget utalhat ki. Az egyes szesziföldék részére termelési időszakonként annyi előleg utalható ki, amennyi beváltási ár a szesziföldé részére kiosztott törzstermelési keret 20 százaléka után a szesziföldére érvényben levő legkisebb beváltási ár figyelembevételével esik. Egy-egy mezőgazdasági vagy ipari szesziföldé részére azonban termelési időszakonként legfeljebb 3000 pengő, egy-egy bor- és gyümölcs-szesziföldé részére pedig legfeljebb 2000 pengő előleg adható. Az előleg iránti kérvényt a szeszgyedárusági igazgatóságnál kell benyújtani.

Csökkenett a szarvasmarhakivitel, emelkedett a sertésexport. A Külkereskedelmi Hivatal összeállította az első kilenc hónap exportlistáját. A statisztika agrárkiviteli része a következőképpen alakult: Szarvasmarha 49.128 darab, csökkenés az előző év hasonló időszakával szemben 40.603 darab; sertés 168.222 darab, emelkedés 67.724 darab; ló 10.480 darab, csökkenés 660 darab; juh 21.348 darab, csökkenés 6943 darab; élőbaromfi 11.521 métermázsa, csökkenés 6999 métermázsa; leölt baromfi 104.314 métermázsa, csökkenés 3551 métermázsa; leölt vad 16.985 métermázsa, emelkedés 1853 métermázsa, friss és elkészített hús 48.641 métermázsa, emelkedés 28.266 métermázsa; szalámi és kolbász 4862 métermázsa, emelkedés 583 métermázsa; húskonzerv 16.128, emelkedés 636 métermázsa; szalonna és disznósír 171.704, emelkedés 37.805 métermázsa, friss vaj 28.403, csökkenés 17.294 métermázsa; tojás 133.075, emelkedés 30.895 métermázsa; gyapjú 1554, csökkenés 3406 métermázsa; hólyag és bél 4360, csökkenés 448 métermázsa; toll 18.144, csökkenés 4917 métermázsa. A fenti adatok alapján megállapítható, hogy kivitelünk általában csökkent, exportbevételünk azonban ennek dacára 10.608.000 pengővel emelkedett, amiből egyedül a sertésexport első kilenc hónapja többletbevétele 9.333.000 P-öt reprezentál.

A Kisipari Hitelintézet alaptőkeemelése. Ismeretes a székesfőváros közgyűlésének határozata, hogy 200.000 pengővel felemeli a Budapesti Kisipari Hitelintézet alaptőkéjét. A tőkeemelő közgyűlés megtartására most került sor. Az intézet igazgatósága október 18-án tartotta a rendkívüli közgyűlést, amelyen a részvénytőkét 12.500 darab, egyenként 10 pengő névértékű, A)-sorozatú új részvény kibocsátásával 1.725.000 pengőre emelik. Ezzel kapcsolatban megfelelően módosítják az intézet alapszabályainak azt a fejezetét, amely a társaság alaptőkéjéről intézkedik.

Előfizetőinkhez

azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni szíveskedjenek.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmaival minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és lapfőigazgató:

Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(VENDEGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A gazdasági reformok

ideje rövidesen elérkezik, mert annak égető szükségességét felismerte vitéz Imrédy Béla miniszterelnök úr, aki rendkívüli tehetséggel és sokoldalú képzettségével meg is találta azokat az eszközöket, amelyekkel a szociális segítség és gondoskodás mielőbb megvalósítható lesz.

A vendéglátó ipar közel húsz éve szenved a gazdasági terhek alatt, ami miatt sok derék magyar vendéglős és kávé ment tönkre és jutott koldusbotra.

A kormány által kilátásba helyezett gazdasági reformok az egész magyar nemzet gazdasági talpraállását és valamennyi néposztály megélhetését és boldogulását célozzák!

A vendéglátó ipar a leghamarább megérzi majd a gazdasági reformokat, a közalkalmazottak fizetésjavítását, a családi bér bevezetését s ezáltal a fogyasztás emelkedését, pénzünk vásárlóerejének javulását és az általános jólét bekövetkezését.

A magyar nemzet élni és fiai dolgozni akarnak. Mindez pedig csak akkor valósítható meg, ha a kormány és törvényhozás megteremti a gazdasági lehetőségeket. Elősegíti az önálló kisgazdák, kisiparosok és kiskereskedők elszaporodását és elősegíti megélhetésüket, valamint fejleszti a külkereskedelmet.

Hogy a külkereskedelem mit jelent gazdasági életünkben, elég, ha a legutóbbi statisztikát megismerjük:

A magyar külkereskedelem első tíz hónapjának részletes adatait most közli a Statisztikai Hivatal Havi Külforgalmi Füzetének legújabb száma. Igen meg-

nyugtató és örvendetes a kimutatásból az a körülmény, hogy ipari készgyártmányaink kivitele ma már nemcsak egyensúlyban tarja készárubehozatalunkat, hanem annak értékét is meghaladja. Ez annyit jelent, hogy a magyar ipar befejezte az ország függetlenítésének munkáját és ha szerényen is, iparcikkszükségletünket már teljesen maga látja el, a maga erejéből. Az idén 98·8 millió értékű kész iparcikket vásároltunk a külföldről s ezzel szemben

idegen államok 103·8 millió pengő értékű készárut vásároltak tőlünk. A kereskedelmi mérlegünknek ez a része 5 millió pengő kiviteli többlettel zárult az első tíz hónapban.

S ha figyelembe vesszük, hogy a kormány mindent elkövet a külföldre kimenő búzáink és az állataink árának emelése érdekében, akkor megokoltan várhatjuk az új gazdasági reformot, mert az csak jobb megélhetési viszonyokat hoz magával.

Rendelettervezet a vendéglátó iparról.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelettervezetet készített a fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő-, kávéházi, kávémérő- és korcsmaiparok gyakorlásával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról.

A rendelettervezet fontosabb intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük:

A fogadóipar, ha legfeljebb tíz, vagy harmincnál több vendégszoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez kötött ipar, ha tizenegy-től harminc szoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez és képesítéshez kötött ipar.

A penzióipar, ha legfeljebb tíz vendégszoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez kötött ipar, ha tizenegy-től húsz vendégszoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez és képesítéshez kötött ipar.

A penzióipart húsznál több vendégszoba fenntartásával nem szabad gyakorolni. Ez a rendelkezés nem terjed ki azokra, akik a kiadandó rendelet hatálybalépése előtt kaptak a penzióipar gyakorlására iparengedélyt és ezt az ipar a rendelet hatálybalépésekor 20-nál több szoba fenntartásával gyakorolják.

A vendéglő- és kávéházi iparok, ha az egy-egy üzletben foglalkoztatott alkalmazottak száma nem haladja meg a harmincat, engedélyhez és képesítéshez kötött iparok, ha meghaladja a harmincat, engedélyhez kötött iparok.

A korcsmaipar engedélyhez és képesítéshez kötött ipar. A korcsmaipart húsznál több alkalmazott foglalkoztatásával nem szabad gyakorolni.

Az első és második bekezdésben említett iparokban a felirónöket, valamint a kizáróan tisztogatást végzők kivételével, a konyhában alkalmazott személyzetet is számításba kell venni.

A korcsmaiparnak az engedélyhez és képesítéshez kötött iparok közé sorozása nem érinti az ennek az iparnak munkakörét megállapító rendelkezés hatályát.

A fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő-, kávéházi és korcsmaiparok rokoniparok, az engedély megszerzéséhez szükséges képesítés egységes. Az említett iparok bármelyikében szerzett képesítést, tanonci és segédi szaktávágó gyakorlatot stb., tekintet nélkül az ipar gyakorlásának terjedelmére, a felsorolt többi iparban is el kell ismerni.

A kávémérőipar gyakorlására iparengedélyt a rendelet hatálybalépése után kiadni nem szabad. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra az esetekre, amelyekben a rendelet hatálybalépése előtt létesített kávémérésnek más helyiségbe áthelyezése céljából szükséges az új iparengedély.

A kávémérőipar gyakorlására a rendelet hatálybalépése előtt kiadott iparengedélyek hatályát, valamint a kávémérések munkakörét megállapító rendelkezések hatályát a rendelet nem érinti.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Takarék-Asztaltársaságok felszerelése

több mint 25 éve legolcsóbban kapható

Kőrödi Mihály papírüzletében

Budapest, IX., Mester-utca 21.

Telefon: 134-144

Telefon- vagy postai megrendelések gyors elintézése.

Betétkönyv, puha kötés	P —04
Betétkönyv, kemény kötés	P —06
Főkönyv, nagyalakú, 50 tagnak	P 2-20
Napló, nagyalakú, 100 tagnak	P 3-60
Napló, kisalakú, 50 tagnak	P 1-20
Pénztár (ellenőrző) könyv	P —90
Meghívó összejövetelre	P —01
Pénzesboríték végelszámoláshoz	P —02

Tejnek, tejtermékeknek, tejbefőttnek, sajtnak és hasonló élelmiszereknek helyben fogyasztók részére kiszolgáltatásra szóló iparjogosi ványt a rendelet hatálybalépése után kiadni nem szabad. Aki az említett élelmiszereknek helyben fogyasztók részére kiszolgáltatásával kíván foglalkozni, a kávéházi iparra köteles iparengedélyt szerezni és üzletét csak iparengedélyének megfelelően szabad megjelölnie.

Az előbbi bekezdésben említett élelmiszereknek helyben fogyasztás céljából kiszolgáltatására — a rendelet hatálybalépése előtt kiadott iparjogosi ványok hatályát a rendelet nem érinti. Az ily iparjogosi vány alapján fenntartott üzlet megjelölésére a „tejivócsarnok”, „tejivóüzlet” megjelölést, az iparjogosi vány hatályának megszűnéséig továbbra is szabad használni.

Fogadó- (szálló-) ipar az az ipar, amelynek célja vendégeknek a szükséges bútorzattal és egyéb berendezési tárgyakkal ellátott szobákban keresetszerű elhelyezése és az ezzel kapcsolatos kiszolgálás nyújtása.

Penzióipar az az ipar, amelyben a vendégeknek a szükséges bútorzattal és egyéb berendezési tárgyakkal ellátott szobát és kiszolgálást rendszerint csak ellátással együtt adnak. A penzióipar gyakorlója a vendégeknek ellátást csak a vendéglőipar vagy a kifőzőipar gyakorlására szóló iparengedély alapján adhat.

Üzletének megjelölésére a szálló, szálloda, hotel stb., tekintet nélkül az iparengedély szövegére, csak annak az iparosnak szabad használnia, aki iparát hallal, társalgóval, esetleg író- vagy zeneszobával, továbbá megfelelő számú fürdőszobával ellátott és berendezésüknel fogva a polgári jólét és az idegenforgalom fokozott igényeinek kielégítésére alkalmas helyiségben gyakorolja.

Üzletének megjelölésére a nagyszálló, nagyszálló, grandhotel szavakat, tekintet nélkül az iparengedély szövegére, csak annak az iparosnak szabad használnia, aki iparát portával, hallal, társalgóval, esetleg író- vagy zeneszobával, továbbá központi fűtéssel, hideg és meleg folyóvízzel, megfelelő számú fürdőszobával, felvonóval és telefonhálózattal ellátott, az idegenforgalom fokozott igényeinek kielégítésére alkalmas helyiségekben gyakorolja és Budapesten legalább 120, vidéken legalább 60 szobát tart a vendégek rendelkezésére.

Annak az iparosnak, akinek iparengedélye a penzióipar gyakorlására szól, üzletének megjelölésére csak a penzió szót szabad használnia abban az esetben is, ha a helyiségek, amelyekben iparát

gyakorolja, egyébként megfelelnek az első bekezdésben megállapított követelményeknek.

Annak az iparosnak, aki a fogadó- (szálló-) ipart olyan helyiségekben gyakorolja, amelyek nem felelnek meg az első bekezdésben megállapított követelményeknek, üzletének megjelölésére csak a fogadó szót szabad használnia.

Annak az iparosnak, aki üzletét túlnyomóan találgahely céljaira tartja fenn, üzletének megjelölésére — tekintet nélkül üzlethelyiségei berendezésére — csak a megszállóhely szót szabad használnia.

Ha kétely merül fel abban a kérdésben, hogy valamely iparüzem tulajdonosa jogosan használja-e a fenti bekezdésekben megállapított megjelölések valamelyikét, az elsőfokú iparhatóság akár hivatalból, akár az érdekeltek kérelmére, a rendőrhatalomnak, valamint az illetékes kereskedelmi és iparkamarának és az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalnak meghallgatása után véghatározattal határoz.

Üzletének cégtábláján a vendéglős a „vendéglős”, a kávé a „kávéház”, a kávémérő a „kávémérés”, a koresmáros a „koresma” megjelölést köteles alkalmazni. A felsorolt iparosoknak üzlethelyiségeik külső vagy belső megjelölésére, valamint üzleti hirdeteikben, nyomtatványaikban stb. az említett megjelölés mellett csak olyan más megjelölést szabad használni, amely az üzlet jellege tekintetében megtévesztésre nem ad alkalmat.

A fogadó- (szálló-) ipart, valamint a kávéházi ipart az ezekre az iparokra szóló engedélyek alapján ugyanaz az iparos együttesen is gyakorolhatja.

A penzióipar gyakorlására jogosított csak az a vendéglős, illetőleg kifőzőipar gyakorlására, a kávémérőipar gyakorlására jogosított csak a kifőzőipar gyakorlására kaphat iparengedélyt.

A koresmaipar gyakorlására jogosított az első és a második bekezdésben említett iparok egyikének gyakorlására sem kaphat iparengedélyt.

A kávéházi ipar munkakörét megállapító rendelkezések annyiban módosulnak, hogy ennek az iparnak gyakorlója nem köteles helyiségeiben tekeasztalt a közönség rendelkezésére bocsátani.

Az az iparos, aki a jelen rendelet hatálya alá tartozó iparok bármelyikét olyan terjedelemben kívánja gyakorolni, amennyi terjedelemben való gyakorlásához a képesítés igazolása nem szükséges, ha iparüzletét maga vagy házastársa nem vezeti személyesen, iparát csak olyan üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatja, aki a megszabott képesítést és ezenfelül a kérdéses ipar gyakorlásának összes egyéb feltételeit saját személyében igazolja.

A borász, szakács és cukrász legkisebb munkabére.

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter megerősítette a fogadó (szálló, penzió), vendéglő, kifőző, koresma, kávéház és kávémérő iparban Budapest székesfőváros, Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok területére kiterjedő hatállyal a legkisebb munkabérek megállapítására hivatott bizottságnak kiegészítő határozatát. Ennek értelmében:

1. A felszabadult borász vagy borászleány legkisebb hetibére Budapesten 6 pengő, a környéken 5-40 pengő.

2. Az alább felsorolt kávéházi alkalmazottak részére a legkisebb hetibérek a következők:

Budapesten: másodszakács napibérosztályok szerint 50, 44 és 38 pengő, harmadszakács 40, 36 és 33, önálló szakácsnő 40, 30, 26 és 20, gazdasszony, raktárosnő 28, 24 és 20, cukrász 30, 27, 25 és 22, kézilány, salátás 20, 19, 18 és 16 pengő.

Budapest környékén: másodszakács 34-20, harmadszakács 28-80, önálló szakácsnő 23-40 és 18—, gazdasszony, raktárosnő 18—, cukrász 22-50 és 19-80, kézilány 16-20 és 14-40 pengő.

3. Amely üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizetőpincér közreműködését veszi igénybe, a fizetőpincért a főpincér a saját keresetéből tartozik díjazni.

4. Az egyesített üzemekben, azaz, ha egy-kezőben van a szálloda, étterem és kávéház, a létszám szerinti osztály megállapítása üzemenként elkülönítve történik.

5. A kávéházi takarítónőkre nézve a bérmegállapító határozatban megállapított legkisebb munkabérek mellékkérésnélküli szolgálat esetére vonatkoznak.

6. A bizottság a kávéházi telefonos részére nem állapít meg legkisebb munkabért.

Ez a határozat a közzétételt követő nyolcadik napon lép hatályba.

A határozat rendelkezéseinek megszegése az 1937: XXI. t.-c. 16. §-ába ütköző kihágás.

MI UJSÁG?

Visszacsatolt Felvidék egyre több gazdasági kapcsolatba kerül az anyaországgal. A budapesti kereskedelmi és iparkamara is teljes szervezetét e nagy feladat mielőbbi, zavartalan megoldására állította be. Igen értékesek a kereskedelmi és iparkamarának a megszállott területen érvényben volt gazdasági természetű joganyagának, szociálpolitikai rendelkezéseknek összeállítása és a magyar helyzettel való párhuzamba állítása. Ez a nagyszerű munka a kormányintézkedések megtételét igen megkönnyíti. A visszacsatolt területekről már élénk érdeklődés nyilvánul meg a régi kapcsolatok felvételére.

A magyar királyi honvédezerkar főnöke a felszabadult terület és az anyaország közötti személyforgalomra elrendelt korlátozásokat december 5-ével hatályon kívül helyezi.

E naptól kezdve tehát az anyaországból a felszabadult területre és viszont utazni szándékozónak utazási igazolvány kiadását nem kell kérni. Célszerű, ha a Felvidékre utazók saját érdekükben személyazonosság igazolására alkalmas okmányokkal rendelkeznek.

A magyar királyi minisztérium 1938 november 26-án kelt 8530/1938. M. E. számú rendelete, amellyel a visszacsatolt területekkel lebonyolítandó áruforgalmat engedélyhez kötötték, 1938 december 5-ével hatályát veszti. A fenti időponttól kezdve tehát a visszacsatolt területekre, illetőleg onnan az ország egyéb részeibe áruk külön engedély nélkül szállíthatók.

Most, amikor a rendes forgalom megindul a visszatért országgrészünkkel, szeretettel köszöntjük új honfitársainkat és köztük a felvidéki vendéglátó ipart.

A Budapesti Szállodások és vendéglősök Ipartestülete vigalmiadó-közösséget léptet életbe most január elsejétől kezdve a székesfőváros polgármesterének hozzájárulásával. Az ipartestület elnöksége felhívta a tagokat, hogy sürgősen jelentsek be az ipartestületnél, hogy a múlt évben mennyi vigalmiadót fizettek. Ez adatra szükség van, mert a tárgyalások a fővárossal ez ügyben már folynak.

Kassán lesz a szállodai nagygyűlés. Mindenkép érthető, hogy a szállodások és vendéglősök soraiban is a legmélyebb szimpátia nyilvánul meg a visszacsatolt felvidéki terület iránt. Ennek az egyik jele az a javaslat, amely szerint a szállodások nagygyűlésüket a felszabadult Kassán tartásuk meg. Természetes, hogy a javaslatot egyhangú helyeslés fogadta. Az összejövetelt január első napjaiban fogják megtartani.

A Dreher-Haggenmacher Első Magyar Részenyiserifőzde dr. Metzler Jenő elnöke alatt rendes évi közgyűlést tartott, amelyen a zárszámadások megállapítása után 4-80 pengő osztalék kifizetését határozta el. Az igazgatóságba új tagul egyedi Aich Hubertet választották meg. A szelvényeket december 2-től kezdve a Moktárnál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál váltják be.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Előfizetőinkhez

azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni szíveskedjenek.

Elvi határozat a vendégipari alkalmazottak munkaideje tárgyában.

I. A 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 2. §-a 1. bekezdésének 1. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából a vendéglátó ipari üzemekben alkalmazott főpincérek általában a vezető állást betöltő alkalmazottak fogalma alá nem vonhatók. A főpincér ugyanis az illető vendéglátó ipari üzem egésze szempontjából nincs hivatva számos olyan teendő ellátására (anyagbeszerzés, árak megállapítása, alkalmazottak felvétele és elbocsátása stb.), amely az üzemvezetés fogalmi körének alkotó elemét képezi.

II. A 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 4. §-a 1. bekezdésének 4. pontjában foglalt az a rendelkezés, mely szerint a munkaadó a rendelet 3. §-ában megállapított munkaidőt a zárórának hatósági rendelkezéssel meghosszabbítása esetén meghosszabbíthatja; legfeljebb azonban a záróra meghosszabbításának időtartamával, nem értelmezhető úgy, hogy a munkaadónak az említett pont alapján már az ú. n. zenélési záróra meghosszabbítása esetén is joga volna a munkaidő meghosszabbítására. Az említett rendelet hely alapján csak a kérdéses vendéglátó ipar üzemre érvényes üzleti zárórának hatósági rendelkezéssel történt meghosszabbítása esetén van helye a munkaidő meghosszabbításának is.

III. Abban a kérdésben, hogy a munkaközi szünetet miképpen kell kiadni, a rendelet megfelelő világos rendelkezéseket tartalmaz. A munkaközi szünet kiadására vonatkozó általános rendelkezést a 7. § (2) bekezdése tartalmazza, a rendelet 7. §-ának (5) bekezdése pedig különös rendelkezéseket tartalmaz az olyan alkalmazottak

munkaközi szünetére nézve, akiknek a munkaközi szünetet munkateljesítésük folyamatos volta miatt a munkaidő tartama alatt kiadni nem lehet. Ha az alkalmazott a rendelet 7. §-ának (2) bekezdése szerint munkaközi szünetben részesül, munkaközi szünete a rendelet 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest a munkaidő tartamába nem számít bele. Ha ellenben az alkalmazott folyamatos természetű munkát végez, akkor a rendelet 7. §-ának (5) bekezdése irányadó. Ebben az esetben az alkalmazott kilenc órán keresztül egyfolytában foglalkoztatható, a napi tíz órás munkaidőből fennmaradó egy óra pedig munkaközi szünetnek tekintendő, amely a kilenc óra hosszat végzett munka közben elmaradt pihenés kárpótlásául a napi munkaidőbe beszámítandó. A munkaközi szünet vagy a rendelet 7. §-ának (2) bekezdése, vagy ugyanezen § (5) bekezdése szerint számítandó.

E két rendelkezés együttes alkalmazásának, illetőleg valamely alkalmazott egy-egy napi munkaidőrendjének megállapításánál részben az egyik, részben a másik rendelkezés alkalmazásának nincsen helye.

IV. A fiatalok és nők foglalkoztatására nézve fennálló különleges rendelkezések (15.443—1930. K. M., 155.102/1930. K. M. sz. rend.) hatályát, minthogy ezek az említett alkalmazottak részére kedvezőbb helyzetet biztosítanak, a 34.500-1938. K. K. M. számú rendelet 11. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekhez képest az utóbbi rendelet nem érinti. (43.165/1938. K. K. M.)

koládéval bevonva, besűrített vagy szárított tej és tejszín vagy más tejkonzerv cukortartalommal, befőttek, más gyümölcskonzervek, cukrozott gyümölcsök, gyümölcshéj és gyümölcsmag, gyógy-cukorkák, gyógylikörök. Ezekre vonatkozólag megállapítja a vámpótlék összegét aranypengőben. Az erről szóló rendelet november 13. napján lépett életbe.

Az olasz szállók olasz neveket kapnak. A jövő évi olasz szállodakatalógus nagy meglepetést fog szerezni híveinek: a régen ismert nemzetközi szállodaelnevezések eltűnnek belőle és a helyüket olasz nevek fogják elfoglalni. A „Hotel” megjelölést már régen pótolja a szálló olasz neve, az „Albergo”, — a jövőben azonban a szállók nevei is olaszosan fognak hangzani. Így lesz a „Hotel Bellevue”-kből „Albergo Bella vista”, a „Hotel Majestic”-ekből „Albergo Maestro” és a „Grand Hotel”-ekből „Grande Albergo”. A többi nemzetközi szállónevek is megváltoznak: a Royalból lesz Reale, a Savoie-ből Savoia, az Angletterre-ből

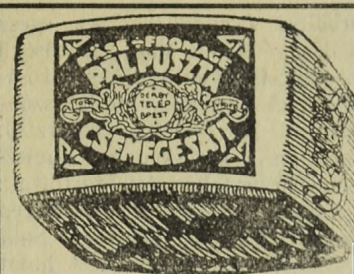
**A badaconytomaji
Hangya igazgatósága,
Fő-utca 126. sz. alatt lévő**

vendéglőjét

**1938. december 8-án,
délelőtt 11 órakor a
helyszínen tartandó
nyilvános árverésen
a legtöbbet ígérőnek**

bérbe adja

Kikiáltási bérösszeg 800 P

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt
beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

Inghilterra, a Victoriából Vittoria. A szállónevek olaszosítását a népkultúra-minisztérium rendelte el és kivételt csak olyan szállóknál engedélyezett, amelyeknek az elnevezése bizonyos személy, vagy bizonyos helyiség nevéhez fűződik: az olaszországi Hotel Bristol-ok és Hotel Washington-ok a jövőben is viselhetik a nevüket. Érdekes kivétel a római Eden-szálló esete. Ez a szálló a jövőben is megtarthatja a nevét, mert az Édenkertről van elnevezve. De évekkel ezelőtt a szankció-politika hónapjaiban az Eden szót a szálló cégtábláiról és feliratairól át kellett festeni és amennyiben lehetett, le is kellett venni, mert a közönség azt hihette volna, hogy a szállót nem az Édenkertől, hanem — Eden angol külügyminiszterrel neveztek el, aki a szankciós politika egyik kezdeményezője volt. Most azonban megállapították, hogy az „Éden” szó keleti eredetű és sok nyelvben, többek közt az olaszban is, teljesen meghonosodott. A római szálló tehát továbbra is viselheti régi nevét.

A billiárdozás kézikönyve. Az újabban mindjobban divatosá vált billiárdozás hívei és sportolói bizonyára örömmel veszik hírül, hogy végre megjelent ennek a nemes játéknak kitűnően megszerkesztett kézikönyve, amely a billiárdozásra vonatkozó összes tudnivalókat tartalmazza. Részletesen és könnyen érthetően tárgyalja a golyók mozgásának, ütközésének és forgásának törvényeit s a játékban mai napig szerzett tapasztalatokat. Utbaigazításai úgy a gyakorlati játék megtanulására, mint a játékosok esetleges hibáinak kiküszöbölésére alkalmasak. A szövegrészt 120 instruktív ábra világítja meg, hogy az olvasó képpen is maga előtt lássa az ismertetett állásokat és helyes lökéseket. A szakmunka szerzője Pap Jakab. Ára bekötve 3.20 P.

Ifjúsági újdonságok!

A karácsonyi könyvpiac minden évben gondoskodik a gyerekek, fiatalok legszebb karácsonyi ajándékáról, szép és jó könyvekről, de talán még egyetlen évben se jelent meg annyi kitűnő, érdekes és egészen újszerű, a mai fiatalok érdeklődési körének megfelelő ifjúsági könyv, mint éppen az idén. Fiúk, leányok, kisebbek, nagyobbak, mindenki számára akad megfelelő Singer és Wolfner Irodalmi Intézet új kiadványai között.

1. Anka János: *Dániel úr* című regényének hőse egy székely tudós ezermester, természetbúvár és gyermekbarát.

2. Meghatott érdeklődéssel vesszük kézbe a magyar történelem egyik legsodálatosabb alakjának, Wesselényi Miklós bárónak életregényét. Gáspárné Dávid Margit írta meg az *Arvizi hajós* Jókai regénybe illő alakjának érdekes életét.

3. Mr. Timár Gyuri, akiről Gábor Jenő írt kitűnő regényt, minden mai gyereknek ideálja. Szegény, árva fiú, a legszegényebb az osztályban. Egyetlen támogatója Jani pajtása, egy nagy szálloda kis liftes fiúja.

4. Fiatal leányoknak kedves írónőjük: *Allay Margit* írt meghatározó szép regényt. A címe: *Erzsébet férjhez megy*.

5. *Sigrid Boo* pompás regénye a *Szobaleány-kisasszony* is igazi mai regény, vidám, mulatságos leánytörténet.

6. Leány a hőse *Adrienne Thomas* regényének, *Andreának*, de fiúk éppen olyan élvezettel olvashatják, mint leányok.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349-729

Dunahídi Győrből a Csallóközbe. Az egész Felsődunántúli gazdasági életére nagyjelentőségű tervet akarnak megvalósítani az illetékes hatóságok. Csallóközt Győrrel hatalmas híddal szándékoznak összekötni a Nagy-Dunán keresztül. Ez ügyben a napokban a kereskedelmi minisztériumban nagyszabású értekezletet tartottak, amelyen Kunder Antal kereskedelmi miniszterén kívül résztvett Polnitzky Lipót főispán és Spät Gyula győri polgármester is. A tervezett hidat Győr közelében, Medve községnél akarják megépíteni. Ennek kapcsán a győri kereskedelmi és iparkamara vasúti hid megépítését is sürgeti. Csallóköznek ugyanis nincsen vasútvonala és az itt megépítendő vasúti híddal könnyen be lehetne kapcsolni Csallóközt a vasúti hálózatba.

Pulykát szállítunk Londonba. Az angol importbizottsággal legutóbb megállapodást létesítettünk arra vonatkozóan, hogy az angliai piacok felé irányuló cikkeink mennyiségénél alkalmazkodni kívánunk a szóbanforgó bizottság esetenkénti rendelkezésünkre bocsátott tájékoztatásaihoz. Így most az angol piacra történő pulykaszállításainknál már az angol importbizottság legújabb adatait használjuk fel s ennek a szabályozott kivitelnek az első eredménye gyanánt 4200 láda, azaz 20—21 vagon pulykát irányítunk a londoni piacra. Azárak e pillanatban némileg nyomottak odakünn s így egyelőre nincs mód a jelenlegi termelési irányár emelésére. Remélhetően azonban a későbbi hetek során a mai 9 pengő körül lévő eladási ár fokozható lesz s ebből a termelők is részesedhetnek megfelelő módon.

Országos Mezőgazdasági Kiállítás időpontja. Az ez év tavaszán minden eddigig meghaladó sikerrel zárult mezőgazdasági kiállítást és tenyésztéskészítést az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a jövő évben ismét megrendezi. A rendezőbizottság vitéz gróf Teleky Béla főispán elnöke alatt most tartotta első ülését, amelyen dr. Konkoly-Thege Sándor főtitkár előterjesztései alapján a jövő évi kiállítás rendezésének előkészítésével foglalkozott. A bizottság úgy határozott, hogy a jövő évi kiállítást a jól bevált tavaszi időpontban, március 22—27. napjain rendezi, a kiállítás első napján tartják meg a bírálókat, az ünnepélyes megnyitást pedig március 23-án, csütörtöki napon lesz. A kiállítás gerince ez alkalommal is a vásárral kapcsolatos tenyésztéskészítéssel lesz, amely iránt a gazdák máris nagy érdeklődést tanúsítanak és igen nagyszámú, értékes anyagot készítenek elő. A száj- és körömfájás járvány gyors és enyhe lefolyása remélni engedi, hogy a kiállításon az összes számottevő tenyészetek részt fognak vehetni. A külföldnek az elmúlt esztendőben is tapasztalható igen nagy érdeklődésére való tekintettel, a rendezőség fokozott mértékben törekszik a külföldi kapcsolatok kiépítésére. A rendezőbizottság örömmel vette tudomásul a jövő évi mezőgazdasági kiállítás nagyszabású előkészületeiről szóló előterjesztést és a jelentkezés határidejét a tenyésztéskészítési csoportjában január 6-ban, a többi csoportokban február 15-ében állapította meg.

A cukor árát leszállították. A kormány a cukor árát a világháború előtti árszínvonalra szállította le. A pénzügyminiszter által megállapított új árak ugyanis Budapesten kilogrammonként 22 fillérrel, a vidéken pedig kilogrammonként 24 fillérrel, vagyis csaknem 20%-kal lettek alacsonyabbak az eddigi áraknál. Ez azt jelenti, hogy a kristálycukor ára Budapesten kilónként 128 fillérről 106 fillérre, a vidéken pedig 132 fillérről 108 fillérre csökken. Országos viszonylatban, vagyis az egész ország cukorfogyasztását véve számításba, ez az árcsökkenés évenként több mint 25 millió pengő megtakarítást jelent a fogyasztóknak. Ez a nagy eredmény csak az összes számításba jövő tényezők, vagyis a kincstár, a cukorgyárak és a répatermelők együttes megértése és áldozatkészsége által volt elérhető. Nagymértékben elősegítette a kedvező eredmény kialakulását az országos árkormánybiztos értékes munkája is.

Az egész országban rendezik a vendéglátóipari alkalmazottak munkabérét. Budapesten és környékén tudvalevően már életbelépett a fogadók,

vendéglők, kifőzők, korcsmák, kávéházak és kávémérők alkalmazottainak legkisebb munkabérééről szóló rendelkezés. A kereskedelemügyi miniszter most az egész országban be akarja vezetni a vendéglátóipari legkisebb munkabérek. Ezért újabb öt munkabérmegállapító bizottságot nevezett ki, amelyek a szegedi, debreceni, miskolci soproni és győri kereskedelmi és iparkamarák területére állapítják meg a legkisebb munkabérek.

Pincérek versenye. Lengyelországban ismert üdülőhely Visztula, a hasonló nevű nagy folyó forrásvidékén. Ott gyűltek össze a napokban egész Lengyelország területéről azok a pincérek, akik a számukra rendezett ügyességi versenyen akartak résztvenni. A feladat abból állt, hogy három-kilométeres utat kellett végigfutni, a kézben tálcával, amelyen egy üveg sör és két festett vízzel színültig telt két pohár állt. Nemcsak az időt mérték, hanem a kilóccsantott víz mennyiségét is, amiért büntetőpontokat adtak. A verseny résztvevőit életkor szerint négy csoportba osztották be. Az ügyességi verseny győztese a harmadik korcsoportból (35—45 évesek) került ki. Egyetlenegy csöppet sem öntött ki a vízből és 18 perc 55 másodperc alatt futotta meg a kijelölt útvonalat.

Tejfogasztás a fűszerboltban. Az élelmiszerüzletek tulajdonosai általában nincsenek feljogosítva elárúsító üzletüket helybenfogyasztásra berendezni. Egy kereskedelemügyi miniszteri határozat (135.696/1933. K. M.) ki is mondja, hogy az úgynevezett tejfiókokban (tejárúsító boltokban) tejet és ehhez kenyeret vagy péksüteményt helybenvaló fogyasztásra kiszolgáltathatni a jogszabályok szigorú értelmezése szempontjából tilos volna, ezt az eljárást azonban különösen a szegényebb néposztály érdekében nem lehet kifogásolni. Lehetőség szerint ugyanez az elv alkalmazandó a tejárúsítást folytató fűszer- és vegyeskereskedésekre is, feltéve, hogy a helyben való fogyasztás a legszűkebb keretek között, minden étkeztetéssel járó berendezés (ülőhelyek stb.) kizárásával történik. (10.837/1938.)

Csökken a tejfogasztás. Amíg 1937. év első negyedében Budapesten 28,342.372 liter volt a felhozatal, addig ez év első negyedében 28,314.855 liter tejet hoztak fel. A kiesés a felhozatalnál 28.000 liter. A főváros lakossága részére rendelkezésre állott tej mennyiség 52.000 literrel volt kevesebb ez év első negyedében, mint az 1937. év első negyedében.

**Lapunkban hirdetni:
biztos siker!**

701/1937. kih. szám.

ÍTÉLETKIVONAT

A m. kir. állami rendőrség mohácsi kapitány-sága, mint rendőri büntetőbíró, **Pécsi György**, 1878. évi születésű, r. k. vallású mohácsi lakos, vendéglőst azért, mert ecetesedésnek induló olyan bort, melynek illósvartartalma ecetsavban kifejezve 1,2 grammot meghalad, közfogyasztásra forgalomba hozott, az 1936. évi V. t.-c. 50. §-a 3. pontja alapján 50 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén 5 napi önköltségen töltendő elzárásra ítélte. A bűnjelképező és megsemmisítendő bor értéke fejében 48-30 P és állami ellenőrzési díj fejében 20 P és 6 P eljárási költség megfizetésére kötelezte. Egyben a jogerős ítéletnek, elítelt költségére, a „Mohácsi Hírlap”-ban és a „Vendéglősök Lapja”-ban való közzétételét rendelte el.

Mohács, 1938 november 15.

Gátszegi Géza s. k. r. kezelő.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalomával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

